

Inkoopstrategie Buurtkracht Assen

Gemeente Assen

Inhoud

Inhoud	1
1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Wat gaat de inwoner merken van Buurtkracht	3
1.3 Doel van deze inkoopstrategie	4
1.4 Opdrachtgever	4
1.5 Leeswijzer	4
1.5.1 Proces	5
2 Ontwikkelingen en uitgangspunten	6
2.1 Ontwikkelingen	6
2.1.1 Landelijke ontwikkelingen	6
2.1.2 Regionale ontwikkelingen	7
2.1.3 Lokale ontwikkelingen	7
2.2 Uitgangspunten van Buurtkracht Assen	10
3 De opdracht	12
3.1 Toekomstbeeld Buurtkracht Assen	12
3.2 Ambitie Buurtkracht Assen	13
3.3 Beschrijving van de opdracht	13
3.4 Wat valt binnen de scope?	15
3.4.1 Wmo	16
3.4.2 Jeugdwet	17
3.4.3 Welzijn	18
3.4.4 Bestaanszekerheid	23
3.4.5 Lopende initiatieven die verplicht worden voortgezet	25
3.5 Producten buiten de scope	25
3.6 Toekomstbeeld aanpalende domeinen	26
3.6.1 Onderwijs en kinderopvang	26
3.6.2 Inburgering	27
3.6.3 Cultuur	27
3.6.4 Sport en bewegen	27
3.6.5 Basisvaardigheden	28
4 Mens & organisatie	29
5 Betrekken markt	30
5.1 Marktconsultaties	30
5.2 Consequenties voor het zorglandschap (toekomstig stelsel, aanbiedersmodel, toegankelijkheid)	30
5.3 De rol van de inwoner	31
5.4 Samenwerking met diverse partners	32
5.5 Huisvesting	33

6	De positie van inwoners	35
7	Financieel kader	36
7.1	Bekostigingsmodel.....	36
7.2	Opbouw van het basisbudget	37
7.3	Investering aan de zijde van de gemeente	39
7.4	Rapport KPMG	40
7.5	Geraamde waarde	41
7.6	Veiligheidsventiel.....	41
8	Aanbestedingskader.....	43
8.1	Type aanbestedingsprocedure	43
8.2	Percelen	43
8.3	Duur van de overeenkomst	43
8.4	Aantal aanbieders	44
8.4.1	Onderaannemers	44
8.5	Uitsluitingsgronden.....	44
8.5.1	Wet Bibob	45
8.6	Geschiktheidseisen	45
8.6.1	Geschiktheidseisen m.b.t. financiële en economische draagkracht	45
8.6.2	Geschiktheidseisen m.b.t. technische en beroepsbekwaamheid	46
8.6.3	Kwaliteitscertificering.....	46
8.6.4	Verklaring omtrent gedrag rechtspersoon.....	46
8.6.5	Winstmaximalisatie	47
8.7	Selectiecriteria	47
8.8	Gunningsleidraad.....	47
8.9	Dialogofase	47
8.10	Gunningscriteria	48
8.11	SROI	48
8.12	Conceptovereenkomst	49
8.13	Planning.....	49
9	Sturing, monitoring & contractmanagement	50
9.1	Sturingsvisie.....	50
9.1.1	Gezamenlijke ambitie en gedeelde waarden	50
9.1.2	Duidelijke kaders en verantwoordelijkheden	51
9.1.3	Monitoring en verantwoording.....	51
9.1.4	Leren, reflecteren en bijsturen.....	52
9.2	Privacy en gegevensbescherming	54
10	Risico's en beheersmaatregelen	55
	Bijlage 1 – Afkortingen en Begrippenlijst.....	57
	Bijlage 2 – Afbakening Jeugd.....	66

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Voor u ligt de inkoopstrategie voor Buurtkracht Assen, gericht op het afsluiten van een contract vanaf 1 juli 2028.

Deze strategie komt voort uit verschillende maatschappelijke, financiële en inhoudelijke ontwikkelingen binnen het sociaal domein. De vraag naar ondersteuning neemt toe, terwijl kosten oplopen en de arbeidsmarkt onder druk staat. Tegelijkertijd ervaren inwoners dat hulp niet altijd tijdig of passend beschikbaar is en dat het aanbod versnipperd is.

Daarom staat de gemeente Assen (hierna: de gemeente) voor de opgave om de ondersteuning in het sociaal domein te vernieuwen en beter op elkaar af te stemmen, met als doel een samenhangend en toekomstbestendig stelsel dat ook op de lange termijn betaalbaar blijft. Dit document werkt de ambitie en uitgangspunten van Buurtkracht Assen verder uit, zoals eerder beschreven in het rapport 'Regelarme stad vertaald in Buurtkracht Assen'.

De gemeente kiest ervoor om lichtere ondersteuning (zie paragraaf 3.4) vanuit de Wmo en Jeugdwet en vanuit welzijn en bestaanszekerheid (waaronder een deel van de Participatiewet) integraal te organiseren en in te kopen. Daarbij staat het perspectief van de inwoner centraal.

Uitgangspunt is dat duurzame oplossingen ontstaan vanuit de kracht van inwoners, hun netwerk en de samenleving. In een sterke sociale basis kennen inwoners elkaar, ondersteunen zij elkaar waar mogelijk en vinden zij tijdig passende hulp. Vragen worden vroegesignaleerd en opgepakt, waarbij ondersteuning aansluit bij de behoefte van de inwoner.

Deze koers is het resultaat van een reeks stappen en besluiten. De onderstaande tijdlijn laat zien hoe deze ontwikkeling in Assen heeft geleid tot Buurtkracht Assen.

1.2 Wat gaat de inwoner merken van Buurtkracht

Je loopt door een wijk in Assen. In het wijkgebouw brandt licht en de deur staat open. Inwoners lopen in en uit, ontmoeten elkaar, drinken koffie of werken samen aan activiteiten voor de buurt. Vrijwilligers, ervaringsdeskundigen en professionals zijn er zichtbaar aanwezig. Niet ieder vanuit een eigen rol of organisatie, maar als onderdeel van hetzelfde netwerk. Het wijkgebouw vormt een herkenbare plek in de wijk waar inwoners terecht kunnen met vragen, ideeën of zorgen. Hier begint Buurtkracht: dichtbij, toegankelijk en verbonden met het dagelijks leven van inwoners.

Wanneer een inwoner binnenloopt met een vraag, wordt er niet direct gezocht naar een oplossing of voorziening. Eerst is er aandacht voor het verhaal achter de vraag. Samen wordt verkend wat er speelt en wat de buurt kan betekenen. Zo kan ondersteuning worden georganiseerd die past bij het leven van de inwoner.

Indien nodig ontstaat er vanuit die gezamenlijke verkenning ondersteuning die, licht maar wel passend, mogelijk is. Soms is een gesprek of steun uit het netwerk voldoende. Soms is professionele begeleiding nodig. Vrijwilligers, ervaringsdeskundigen en professionals werken hierin samen. Ondersteuning sluit aan op wat er al aanwezig is en versterkt wat er goed gaat, zonder over te nemen. Inwoners behouden zoveel mogelijk de regie over hun eigen leven. Wanneer de situatie verandert, beweegt de ondersteuning mee. Zo ontstaat een vloeiende overgang tussen eigen kracht, ondersteuning uit de buurt en professionele hulp.

Terwijl je verder door de wijk loopt, zie je hoe deze manier van werken zichtbaar wordt in het dagelijks leven.

Organisaties werken samen, kennen elkaars mogelijkheden en stemmen hun inzet op elkaar af. Signalen worden vroeg opgepakt en inwoners hoeven niet steeds opnieuw hun verhaal te vertellen. Het maakt niet uit waar iemand zijn vraag stelt of binnenloopt: inwoners worden gezien, gehoord en verder geholpen. Zo vormen wijken de basis voor gezondheid, welzijn en samenleven in Assen en krijgt Buurkracht in de praktijk vorm.

1.3 Doel van deze inkoopstrategie

Deze inkoopstrategie geeft richting aan de wijze waarop de gemeente via inkoop de transformatie naar Buurkracht Assen ondersteunt en realiseert. De strategie beschrijft hoe we toewerken naar het contracteren van één aanbieder die verantwoordelijk is voor het versterken van de sociale basis en het organiseren van basisondersteuning in de wijken. De inkoopstrategie heeft daarmee niet het karakter van een inkoop- of aanbestedingsdocument, maar fungeert voornamelijk als een kader en richtinggevend document waarin o.a. de scope van de opdracht beschreven wordt.

In de inkoopdocumenten kunnen/zullen bepaalde keuzes/teksten uit de strategie nog nader geconcretiseerd worden in het kader van de inkoopprocedure.

1.4 Opdrachtgever

Assen is een gemeente in het noorden van Nederland, in de provincie Drenthe, en heeft 70.764 inwoners. We werken samen met inwoners, maatschappelijke partners en andere organisaties aan een sterke sociale basis en passende ondersteuning voor inwoners die dat nodig hebben. Meer informatie over de gemeente is te vinden op www.assen.nl of <https://assen.incijfers.nl/Dashboard>.

1.5 Leeswijzer

Deze inkoopstrategie is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 2 wordt toegelicht welke ontwikkelingen en uitgangspunten van belang zijn voor Buurkracht Assen. Hoofdstuk 3 beschrijft het toekomstbeeld van Buurkracht Assen en geeft verder een beschrijving van de opdracht met daarbij de scope en de afbakening. Hoofdstuk 4 beschrijft de visie op mens en organisatie. In hoofdstuk 5 wordt beschreven wat de consequenties voor het zorglandschap zijn, hoe participatie is ingericht en hoe de markt wordt betrokken. Hoofdstuk 6 geeft het financieel kader. Het aanbestedingskader staat omschreven in hoofdstuk 7 en in hoofdstuk 8 staat de visie op monitoring, sturing en contractmanagement. Als laatste worden de risico's en beheersmaatregelen opgesomd.

1.5.1 Proces

Deze inkoopstrategie is opgesteld op basis van input van inwoners, diverse vrijwilligersorganisaties en zorg- en welzijnsaanbieders en gemeenten die ervaring hebben met deze manier van werken.

Daarnaast is de conceptversie intern breed besproken en is overleg gevoerd met NMD Samenwerking en de Jeugdhulpregio Drenthe.

RCPA en de Participatieraad hebben desgevraagd advies gegeven op de conceptversie.

Tenslotte is ook het advies verwerkt van de aanbestedingsjurist en advies van KPMG over het budget en het besparingspotentieel.

2 Ontwikkelingen en uitgangspunten

Wat is 'Buurtkracht Assen'?

Assen wil een sociale stad zijn, waarin iedereen mee kan doen met zoveel mogelijk eigen regie. Om dit te realiseren willen we de gemeenschapskracht in buurten en wijken versterken en voorzieningen regelarm inrichten. Daarin willen we de behoeften en talenten van inwoners (die leven in buurten en wijken) centraal stellen. Kortom: de buurt in zijn kracht! In paragraaf 1.2 is te lezen hoe dit er voor inwoners uitziet. 'Buurtkracht Assen' is de naam die we aan dit **ideaalplaatje** hebben gegeven.

In deze inkoopstrategie beschrijven we wat we verwachten van de te contracteren partij die straks een heel belangrijke bijdrage levert aan dit ideaalplaatje. Die aanbieder krijgt de opdracht om de sociale basis te versterken en basisondersteuning te organiseren in de wijken, zodat het voldoet aan het ideaalbeeld. Daarmee is 'Buurtkracht Assen' tegelijkertijd ook de **naam van de opdracht**.

2.1 Ontwikkelingen

In dit hoofdstuk beschrijven we landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen die van belang zijn voor Buurtkracht Assen.

2.1.1 Landelijke ontwikkelingen

Diverse ontwikkelingen raken of beïnvloeden de manier waarop we (de dienstverlening in) het sociaal domein vormgeven.

Decentralisaties 2015

Taken van het rijk zijn overgeheveld naar gemeenten, zodat de hulp en ondersteuning dicht bij huis te vinden is. Snel, persoonlijk, effectief en met minder bureaucratie. Ook is de gedachte dat de eigen kracht, het sociale netwerk en de voorzieningen in de gemeente op deze manier beter worden benut door inwoners.

Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming

Het creëren van een eenvoudiger en gezinsgerichte aanpak voor kwetsbare gezinnen (0 tot 100 jaar) die transparantie, rechtsbescherming en een beter passende hulpverlening organiseert. Dit wordt bereikt door gezinnen eerder en passender te ondersteunen, de eigen kracht van het gezin te versterken en dwangmaatregelen zoveel mogelijk te voorkomen.

Hervormingsagenda Jeugd

Het versterken van de sociale en pedagogische basis van kinderen en gezinnen en het bieden van laagdrempelige hulp en ondersteuning in wijken.

Richtinggevend kader toegang (van de VNG)

De toegangen zijn ingericht volgens de drie waarden: dichtbij, integraal werken en het hebben van mandaat.

AZWA (vanaf 2027)

Het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) bouwt voort op het IZA en GALA en legt extra nadruk op preventie, samenwerking tussen zorg en welzijn, het versterken van de sociale basis en ondersteuning dichtbij inwoners. Bovenstaande ontwikkelingen hebben gemeen dat ze inzetten op het versterken van de sociale basis en het organiseren van ondersteuning zo dichtbij mogelijk, waarbij de eigen kracht van inwoners en hun netwerk centraal staan. Tegelijk leggen ze de nadruk op sterke lokale teams die vroegtijdig signaleren en samenwerken voor een geïntegreerde aanpak van vragen en problemen.

De uitgangspunten uit het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg sluiten aan bij de beweging uit het AZWA: een verschuiving van zorg naar gezondheid, een sterke sociale basis, preventie, eigen regie en het langer zelfstandig thuis wonen van inwoners.

Wet verbetering beschikbaarheid Jeugdzorg en wetsvoorstel Reikwijdte Jeugdwet

Met de inwerkingtreding van de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg en de daarbij behorende Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) is landelijk vastgelegd welke vormen van jeugdhulp regionaal ingekocht moeten worden. Deze inhoudelijke afbakening richt zich op Specialistische en Hoogspecialistische jeugdhulp waarvoor gemeenten gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen ten aanzien van beschikbaarheid, kwaliteit en betaalbaarheid.

De Drentse gemeenten gaan deze gezamenlijke verantwoordelijkheid beleggen bij de op te zetten Gemeenschappelijke Regeling voor de Jeugdhulpregio Drenthe, per 2027. De inkoop moet per 1 januari 2028 gerealiseerd zijn. Vanuit de opdracht om een sluitend jeugdhulplandschap te realiseren, zorgt de Jeugdhulpregio voor de regionale inkoop, afstemming en monitoring van de specialistische jeugdhulp. Daarbij creëert de Jeugdhulpregio de randvoorwaarden waarbinnen aanbieders passende hulp kunnen bieden en wordt de verbinding gelegd tussen lokale, regionale en bovenregionale voorzieningen. De afbakening van de jeugdhulp binnen deze opdracht is geformuleerd in afstemming met de Jeugdhulpregio, sluit aan bij de kaders van de AMvB en de uitgangspunten zoals beschreven in de Regiovisie Gespecialiseerde Jeugdhulp Drenthe 2026–2030.

2.1.2 Regionale ontwikkelingen

Jeugdhulpregio Drenthe

In Drenthe zijn we bezig met de overstap van lokale naar regionale inkoop voor specialistische jeugdhulp. Waar door gemeenten eerder afzonderlijk of via subregio's werd samengewerkt, wordt nu toegewerkt naar een gezamenlijke inkoop op regionaal niveau. De veranderingen volgen uit landelijke wetgeving (Wet verbetering beschikbaarheid jeugdhulp), die gemeenten verplicht om beter samen te werken, zodat specialistische jeugdhulp beschikbaar blijft en gezamenlijk een dekkend zorglandschap wordt geboden. Daarnaast verplicht deze wetgeving om de gespecialiseerde jeugdhulp in te kopen via een gemeenschappelijke regeling. Deze wordt op dit moment voorbereid en zal per 1 januari 2027 in werking treden. Buurkracht Assen en de Jeugdhulpregio Drenthe zorgen samen voor een dekkend zorglandschap.

Gezonde Marke

Gezonde Marke is de naam van het regionale samenwerkingsprogramma voor de transformatie van zorg naar gezondheid in Drenthe. Vanuit een gezamenlijke werkagenda werken gemeenten, zorg- en welzijnsorganisaties, inwoners en zorgverzekeraars aan positieve gezondheid, preventie, een sterke sociale basis en toegankelijke zorg. Het doel is om gezondheid, welzijn en veerkracht van inwoners te versterken, de sociale basis te verstevigen en de toegankelijkheid van zorg op lange termijn te waarborgen. Voor het sociaal domein biedt Gezonde Marke daarmee een belangrijk regionaal kader voor gezamenlijke opgaven, innovatie en de verschuiving van zorg naar welzijn en gezondheid.

2.1.3 Lokale ontwikkelingen

Leidende principes

In de gemeente hanteren we in het sociaal domein de Leidende Principes. Het belangrijkste uitgangspunt daarbij is dat de inwoner centraal wordt gesteld. Het streven is aan te sluiten bij wat de inwoner/het gezin nodig heeft. De vier Leidende Principes zijn:

- Werken volgens de bedoeling
- De inwoner heeft regie
- 1 gezin, 1 plan, 1 contactpersoon
- Wijkgericht werken

Wijkgericht werken & Mijn Buurt Assen (MBA)

In Assen werken we al meer dan 10 jaar wijkgericht. Dat doen we onder andere in het samenwerkingsband Mijn Buurt Assen (MBA). Dit wordt gevormd door de gemeente, woningbouwcorporatie Actium en welzijnsorganisatie Vaart Welzijn. De kern van de aanpak is: Samen met inwoners werken aan groene, veilige, sociale en leefbare buurten.

MBA staat voor:

- Inwoners centraal: inwoners weten zelf vaak het beste wat hun buurt nodig heeft. Ideeën van inwoners vormen daarom het vertrekpunt.
- Samenwerking zonder schotten: fysieke verbeteringen (zoals woningvernieuwing, groenvoorzieningen of speelplekken) worden gekoppeld aan sociale doelen, zoals ontmoeting, betrokkenheid en welzijn.
- Leefbaarheid versterken: problemen als eenzaamheid, overlast of een gebrek aan ontmoetingsplekken worden samen met inwoners aangepakt.
- Inwonersinitiatieven ondersteunen: als er draagvlak in de buurt is, helpt Mijn Buurt Assen met geld, mensen of middelen om ideeën uit te voeren. Van buurtfeesten tot speelplaatsen en vergroening.
- Verbinding creëren: het doel is dat buurtgenoten elkaar kennen, elkaar helpen en samen verantwoordelijkheid nemen voor hun leefomgeving.

MBA wil inwoners meer invloed geven op hun leefomgeving en ondersteunt initiatieven die zorgen voor een groenere, veiligere, socialere en prettigere buurt. De slogan vat dat goed samen: "Samen maken we de buurt."

Hierbij zien we Mijn Buurt Assen meer als de motor van inwonerskracht en leefbaarheid en Buurtkracht Assen als het stelsel voor sociale ondersteuning en zorg dichtbij.

- MBA richt zich op inwonersinitiatieven, verbetering van de leefbaarheid, ontmoeting, participatie en de versterking van de fysieke en sociale kwaliteit van buurten.
- Buurtkracht Assen richt zich op de hervorming van het sociaal domein: ondersteuning, welzijn, Wmo, jeugd, bestaanszekerheid, buurtteams en het versterken van de sociale basis om zwaardere zorg te voorkomen.

MBA en Buurtkracht Assen verhouden zich nauw tot elkaar. Het doel is dat MBA en Buurtkracht Assen aanvullend en versterkend op elkaar aansluiten. Om dat te bereiken wordt de welzijnscomponent (in de afgelopen jaren ingevuld door Vaart Welzijn) binnen MBA voortgezet door de aanbieder. Uitgaande van ongewijzigde invulling van MBA ook in de toekomst.

Naast MBA versterken we het wijkgericht werken in Assen met professionals op het gebied van de energietransitie en participatie en werken we aan de ontwikkelingen van wijkaanpakken. Deze aanpak kenmerkt zich door een data gedreven, integrale werkwijze waarbij we met data vanuit alle domeinen een vertaling maken naar de opgaven van de wijken. Hierin werken we in vier fasen van wijkbeeld, naar -analyse, naar -agenda en tot slot stellen we een wijkplan op. Hiermee bouwen we voort op de bestaande infrastructuur van MBA.

AVE-model

In de gemeente hanteren we de AVE-aanpak. AVE staat voor integrale Aanpak ter Voorkoming van Escalatie bij huishoudens met toenemende problematiek. Het doel is om een dreigende escalatie te voorkomen en een escalerende situatie te beperken en beëindigen. De AVE-aanpak maakt duidelijk wie de regie heeft bij (dreigende) escalaties en wie verantwoordelijk is voor de uitvoering daarvan.

De AVE-aanpak kent 3 vormen van regievoering: casusregie, procesregie en behandelregie. Deze passen we waar nodig toe op alle inwoners van Assen, ook op diegenen zonder vaste woon- of verblijfplaats die zich in Assen bevinden.

Doorbraakmethode

In Assen werken we met de doorbraakmethode. Dit is een door het Instituut voor Publieke Waarden ontwikkelde werkwijze om maatwerk te leveren als standaardregels en procedures leiden tot ongewenste effecten. De methode wordt toegepast bij complexe situaties waarin er binnen een gezin problemen zijn op verschillende leefgebieden die vragen om een aanpak. Kern van de aanpak is een maatschappelijke kosten-batenanalyse; zoeken naar ruimte binnen de wet- en regelgeving; belemmeringen in systemen oplossen; maatwerkoplossingen die bijdragen aan herstel van regie, bestaanszekerheid en toekomstperspectief. De gemeente heeft budget om doorbraakoplossingen mogelijk te maken. De aanbieder signaleert knelpunten richting de gemeente, denkt mee over mogelijke oplossingen en voert deze waar gewenst ook uit.

Kansen voor Kinderen

De gemeente doet mee aan het interprovinciale programma Kansen voor Kinderen. Het doel van het programma is: het duurzaam versterken van de bestaanszekerheid van gezinnen met kinderen, zodat zij perspectief ontwikkelen op een stabiele en kansrijke toekomst. Het beschikbare budget is gebaseerd op de ondersteuning van 20 gezinnen op jaarbasis. Gezinnen worden gedurende een langere periode begeleid door een ervaringsdeskundige buddy. De buddy werkt samen met het gezin aan een toekomstplan en ondersteunt het gezin bij het realiseren van de daarin opgenomen doelen en acties. Bij de begeleiding wordt gebruik gemaakt van de doorbraakmethode. Buurtkracht heeft een belangrijke rol in de uitvoering hiervan (zie hiervoor paragraaf 3.3 de werkzaamheden die de aanbieder daarvoor uitvoert).

Woonzorgvisie Assen: wonen, leven en zorg in 2040 (visie Assen 2025)

In Assen streven we naar aantrekkelijke, diverse en vitale wijken, waarin alle inwoners een passende woonplek hebben. Een prettig huis dat past bij hun mogelijkheden, wensen en behoeften. Waarbij voor wie het niet zelfstandig redt, er vanuit de directe omgeving in de wijk hulp en ondersteuning beschikbaar is. Zoveel mogelijk ter bevordering van de eigen regie en ter voorkoming van zorginzet. Wanneer het met deze ondersteuning en ook met inzet van zorgprofessionals thuis echt niet meer gaat, zijn er intramurale woonplekken: ook daar sturen we in gezamenlijkheid op behoud van eigen regie en gewoon leven.

Wonen Eerst

Wonen Eerst is een landelijke ontwikkeling en vormt de belangrijkste pijler in het streven om dakloosheid terug te dringen. Ook in Assen zetten we in op dit principe. We beschouwen wonen als een basisrecht én als fundament voor stabiliteit en ontwikkeling op andere leefgebieden. Vanuit dit uitgangspunt streven we ernaar dat kwetsbare inwoners zo snel mogelijk beschikken over een passende, reguliere woning in de wijk. Deze benadering markeert een verschuiving van opvang en verblijf naar zelfstandig wonen met ondersteuning, waarbij de woning het startpunt vormt in plaats van het einddoel. Deze beweging vraagt om meer dan alleen huisvesting. Om zelfstandig wonen duurzaam mogelijk te maken, is tijdige en passende ondersteuning een randvoorwaarde. Dit omvat zowel laagdrempelige, vrij toegankelijke ondersteuning in de wijk, als - waar nodig - in nauwe samenwerking met zorg- en ketenpartners, intensievere begeleiding.

Voor jongeren die uitstromen uit jeugdhulp of andere kwetsbare situaties, zetten we daarnaast in op het concept Kamers met Aandacht. Hiermee krijgen jongeren de mogelijkheid om tijdelijk woonruimte te huren bij particuliere verhuurders, gecombineerd met passende begeleiding, zodat zij een stabiele basis kunnen opbouwen en de stap naar zelfstandig wonen succesvol kunnen maken.

Lokale Educatieve Jeugd Agenda (visie Assen 2026)

De gemeente en alle onderwijsinstellingen in Assen delen een gezamenlijke ambitie: een ononderbroken ontwikkellandschap voor ieder kind en iedere jongere, waarin ontwikkeling niet stopt bij de schooldeur of bij een systeemgrens, maar doorloopt in alle facetten van het leven.

In Assen vinden we dat ieder kind recht heeft op kansen om te groeien, te leren en mee te doen. Niet als verplichting, maar als recht. Daarom beginnen we bij het kind: bij diens talenten, context, vragen en dromen. Het systeem ondersteunt het kind. Die ambitie vraagt iets van ons als stad. Het vraagt dat we samenwerken over schotten heen, de stad en leefwereld als leeromgeving zien, en dat we ongelijk investeren om ieder kind eerlijke kansen te bieden. Dat betekent dat we onze tijd, middelen en expertise daar inzetten waar zij het meeste verschil maken voor kinderen en jongeren.

2.2 Uitgangspunten van Buurtkracht Assen

Binnen Buurtkracht Assen wordt gewerkt aan een samenhangend geheel van ondersteuning. Centraal staat het versterken van de sociale basis en het toekomstbestendig organiseren van ondersteuning. Dit komt tot uiting in het activeren en vergroten van de inzet van inwoners¹, netwerken, vrijwilligers, ervaringsdeskundigen en mensen die vergelijkbare ervaringen van inwoners hebben (ervaringsdelers). De buurt in haar kracht! Er wordt daarbij ingezet op het zoveel mogelijk voorkomen van problemen door preventief te werken en het realiseren van toegankelijke en snellere ondersteuning.

Tegelijkertijd wordt ingezet op een verschuiving van individuele naar algemene en collectieve voorzieningen, zodat ondersteuning dicht bij het dagelijks leven van inwoners wordt georganiseerd. Toekomstgericht werken spelen hierin een belangrijke rol, net als domeinoverstijgende samenwerking en het vormgeven van effectief maatschappelijk partnerschap. Daarbij is er expliciet aandacht voor het verminderen van verstoringende bureaucratie en het beheersen van kosten. Een belangrijke randvoorwaarde hierbij is dat er sprake blijft van een dekkend zorglandschap. Als blijkt dat een maatwerkvoorziening nodig is, dan wordt deze door de partij geleverd binnen het budget.

Deze belangrijke uitgangspunten van Buurtkracht Assen, die richting geven aan de manier waarop de ondersteuning georganiseerd en uitgevoerd moet gaan worden, worden hierna met iets meer woorden toegelicht.

Versterken eigen kracht en samenredzaamheid

Het stimuleren van inwoners om regie te nemen over hun eigen leven en actief deel te nemen aan de samenleving. Dit geldt voor alle inwoners, ongeacht of zij op dat moment een ondersteuningsvraag hebben. Door in te zetten op gezondheid, veerkracht, sociale verbindingen en maatschappelijke participatie dragen we eraan bij dat inwoners hun mogelijkheden en talenten kunnen benutten en behouden. Ondersteuning is erop gericht de eigen kracht, zelfredzaamheid, gezondheid en samenredzaamheid van inwoners te versterken, zodat zij zoveel mogelijk zelfstandig oplossingen kunnen vinden en gebruik kunnen maken van hun eigen netwerk. Professionele ondersteuning vult aan waar nodig en neemt niet over wat inwoners zelf of samen kunnen organiseren.

Normaliseren

In Assen streven we naar een sociale, inclusieve stad waar iedereen erbij hoort, kan meedoen en zelfredzaam is. Dit vanuit de benaderingswijze positieve gezondheid, aangezien mensen meer zijn dan hun aandoening. Dit betekent dat de focus ligt op het versterken van de veerkracht en

¹ Met 'inwoners' bedoelen we alle leden van het huishouden, dus ook kinderen.

zelfredzaamheid van alle inwoners. Ondersteuning sluit zoveel mogelijk aan op het gewone leven en wordt zoveel mogelijk geboden binnen de eigen omgeving en het sociale netwerk.

Dat vraagt ook iets van inwoners zelf, want normaliseren houdt ook in dat er een bredere acceptatie nodig is dat het leven nou eenmaal hobbels kent. En dat niet voor elke hobbel een professional de oplossing is.

Wijkgericht werken

Ondersteuning wordt georganiseerd vanuit de wijk en sluit aan bij de specifieke behoeften, kansen en kenmerken van de wijk. De leefwereld van inwoners en hun netwerken staat centraal. Er wordt voortgebouwd op wat er al aanwezig is: bestaande voorzieningen, initiatieven, netwerken en relaties in de wijk en de opbrengsten van de wijkaanpakken.

Preventief werken

Door problemen vroegtijdig te signaleren en ondersteuning tijdig in te zetten, wordt voorkomen dat problemen verergeren en dat zwaardere vormen van ondersteuning nodig zijn. Preventie heeft niet alleen als doel om verergering van bestaande problemen te voorkomen, maar ook om het ontstaan van gezondheidsproblemen en ondersteuningsvragen zoveel mogelijk te voorkomen door het stimuleren van een gezonde en veerkrachtige leefstijl. Preventie draagt bij aan het versterken van de zelfredzaamheid van inwoners en aan een duurzame en toekomstbestendige inzet van middelen.

Kosten beheersen

Door ondersteuning efficiënter en effectiever te organiseren, blijft ondersteuning beschikbaar voor inwoners die dat nodig hebben. Het beheersen van kosten is een noodzakelijke voorwaarde om het sociaal domein ook op de lange termijn toegankelijk en betaalbaar te houden.

Bureaucratie verminderen

Door administratieve lasten te verminderen ontstaat meer ruimte voor directe ondersteuning aan inwoners. Dit draagt bij aan een werkwijze die eenvoudiger, toegankelijker en mensgerichter is en waarin professionals sneller en effectiever kunnen handelen.

Duurzaam samenwerken en maatschappelijk partnerschap

We kiezen voor samenwerking met één aanbieder als maatschappelijke partner. Deze partner levert een actieve bijdrage aan het versterken van de sociale basis en het organiseren van toegankelijke ondersteuning via buurtteams. De samenwerking is gericht op gezamenlijke verantwoordelijkheid, vertrouwen en een gedeelde opgave.

3 De opdracht

3.1 Toekomstbeeld Buurtkracht Assen

In Assen leven inwoners in buurten waar mensen elkaar kennen, naar elkaar omkijken en zich thuis voelen. De wijk vormt het hart van het dagelijks leven: een plek waar je wordt gezien, waar je anderen ontmoet en waar het vanzelfsprekend is om elkaar te helpen. Een sterke samenleving is zichtbaar in de straat en in de buurt. Hier ontstaan verbindingen, worden ervaringen gedeeld en leren mensen van elkaar.

In deze wijken wordt het verschil gemaakt door mensen. Niet door systemen of loketten, maar door iemand die luistert, meedenkt en naast je staat. Dat kan een buur zijn, een vrijwilliger, een ervaringsdeskundige/ ervaringsdeler of een professional. Mensen weten elkaar te vinden en voelen zich gesteund.

Problemen worden niet alleen opgelost, maar al vroeg gesignaleerd en het liefst voorkomen. Buurtkracht vormt het herkenbare en toegankelijke netwerk in en van de wijk. De Buurtteams, beschreven in het richtinggevend kader², zijn zichtbaar aanwezig en vertrouwde gezichten in de buurt. Zij kennen de inwoners, de verhalen en wat er speelt. Inwoners lopen gemakkelijk binnen met een vraag, een idee of voor een gesprek. De drempel is laag en ondersteuning voelt als een vanzelfsprekend onderdeel van het dagelijks leven.

De inzet richt zich niet alleen op inwoners met een ondersteuningsvraag maar ook op inwoners die zelfstandig participeren. Door hun talenten en mogelijkheden te benutten, wordt de sociale samenhang versterkt en wordt preventief bijgedragen aan het voorkomen van toekomstige ondersteuningsvragen.

Ondersteuning sluit aan bij wat inwoners nodig hebben om mee te doen en het leven te leiden dat bij hen past. Er wordt uitgegaan van wat de inwoner zelf kan, wat de inwoner belangrijk vindt in het leven en wat energie geeft. Familie, vrienden en de buurt zijn hierin vanzelfsprekende partners. Ondersteuning is flexibel en schaalbaar: dichtbij waar mogelijk, collectief tenzij echt niet mogelijk, intensief waar nodig en gericht op het zo snel mogelijk herstellen van eigen regie. Daarbij kijken professionals niet alleen naar de vraag die iemand stelt, maar naar het geheel waarin deze ontstaat. Zij werken systemisch en hebben oog voor de samenhang tussen persoonlijke situatie, gezin, netwerk en leefomgeving. Door te kijken naar de vraag achter de vraag, samen te werken met de inwoners en naar onderliggende oorzaken, wordt ondersteuning passender en duurzamer ingezet.

In het dagelijks leven in de wijk zijn gezondheid, welzijn, opvoeden en opgroeien, participatie en bestaanszekerheid onlosmakelijk met elkaar verbonden. Inwoners bewegen zich tussen school, werk, gezin, sociale contacten, activiteiten in de buurt en daarbuiten. Ondersteuning sluit hierop aan en verbindt deze leefgebieden met elkaar, zodat zij elkaar versterken in plaats van los naast elkaar bestaan.

Voor inwoners, van jong tot oud, betekent dit dat zij kunnen opgroeien, leven en ouder worden in een omgeving waarin zij zich veilig voelen en mee kunnen doen. Gezinnen kennen elkaar en ondersteunen elkaar waar nodig. Jongeren groeien op met perspectief en maken een soepele overgang naar volwassenheid, waarbij ondersteuning dichtbij blijft en meebeweegt. Volwassenen en ouderen blijven zo zelfstandig mogelijk wonen en onderdeel van hun omgeving. Dagelijks leven, ontmoeting en ondersteuning lopen in elkaar over. Activiteiten in de wijk, zoals sport en bewegen, cultuur en ontmoeting, dragen bij aan gezondheid, ontwikkeling en sociale verbinding.

² VNG rapport: richtinggevend kader 'sterke lokale teams'.

Verenigingen, vrijwilligers en inwonersinitiatieven spelen hierin een belangrijke rol. Buurtkracht Assen sluit aan bij wat er al is en versterkt deze kracht, waardoor buurten zelf steeds sterker worden. Mantelzorgers en vrijwilligers zijn daarin een vanzelfsprekend onderdeel van de wijk. Zij worden gezien, gewaardeerd en ondersteund. Professionals werken naast hen en versterken hun inzet, zodat zij hun rol kunnen blijven vervullen.

Partners in de wijk, van huisartsen en onderwijs tot welzijn en zorg, werken nauw samen en vormen één samenhangend netwerk rondom inwoners. Zij kennen elkaar, delen kennis en stemmen af. Het is belangrijk dat er verbindende schakels komen tussen de aanbieder en partners in de wijk. Het maakt voor inwoners niet uit waar zij binnenkomen: ondersteuning sluit op elkaar aan en komt snel op de juiste plek.

Er wordt niet gestuurd op losse voorzieningen of productie, maar op wat dit oplevert voor inwoners. In Assen ervaren mensen dat zij ertoe doen, dat zij mee kunnen doen, zich gezond voelen en perspectief hebben. Ondersteuning is dichtbij, samenhangend en duurzaam georganiseerd.

Zo is Assen een stad geworden waarin iedereen zich verbonden voelt met zijn buurt, waarin mensen naar elkaar omkijken en waarin ondersteuning altijd dichtbij is wanneer dat nodig is.

3.2 Ambitie Buurtkracht Assen

Buurtkracht Assen versterkt de sociale basis en organiseert ondersteuning wijkgericht, snel en zonder versturende bureaucratie. Buurtkracht Assen zet in op een verschuiving van professionele zorg naar eigen kracht van de buurt. Daarbij vergroten we de inzet van algemene en voorliggende voorzieningen om zorg toegankelijk, betaalbaar en verbonden met het gewone leven te houden.

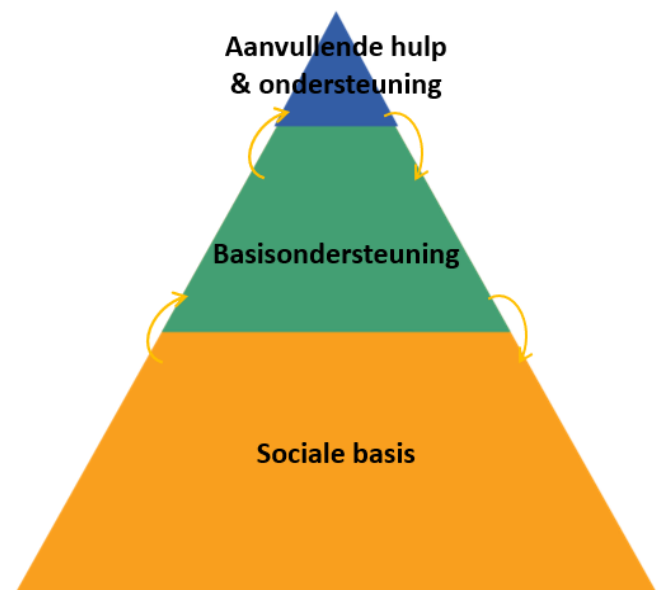
3.3 Beschrijving van de opdracht

Met Buurtkracht Assen gaan we naar een manier van organiseren waarin ondersteuning zo vroeg, licht en dichtbij mogelijk wordt aangeboden. De opdracht richt zich op het versterken van buurten en gemeenschappen, het organiseren van toegankelijke basisondersteuning en het realiseren van een samenhangend ondersteuningslandschap waarin inwoners zoveel mogelijk zelfstandig kunnen meedoen.

Versterken en vergroten van de sociale basis

In de sociale basis ligt het fundament van Buurtkracht Assen. Inwoners en hun netwerken zijn het vertrekpunt. De opdracht vraagt om een werkwijze waarin de kracht van buurten, vrijwilligers, verenigingen en informele initiatieven worden benut en versterkt.

Ontmoetingsplekken, buurthuizen en andere laagdrempelige voorzieningen spelen hierin een belangrijke rol. Door deze sociale infrastructuur te ondersteunen en te verbinden, ontstaat een omgeving waarin inwoners elkaar weten te vinden, elkaar helpen en problemen eerder worden

gesignaleerd. De sociale basis moet groeien tot een stevig netwerk waarin normaliseren, vroeg signaleren en het versterken van eigen kracht vanzelfsprekend is.

Binnen de sociale basis hebben verschillende gemeenten in Drenthe (ook Assen) ervaring met het inzetten van werkwijzen zoals zorgzame gemeenschappen en buurtverbinders. Zorgzame gemeenschappen dragen bij aan sociale cohesie, naoberschap en een betere verbinding tussen informele en formele ondersteuning. Buurtverbinders (ook wel community connectors genoemd) zijn mensen die helpen om inwoners, netwerken en initiatieven met elkaar te verbinden. Deze werkwijzen sluiten aan bij de principes van Asset Based Community Development (ABCD-)methodiek, waarbij wordt uitgegaan van de kracht, talenten en relaties die al in de gemeenschap aanwezig zijn. Dit versterkt eigenaarschap en draagt bij aan duurzame, sterke buurtgemeenschappen. Het is waardevol om deze werkwijzen mee te nemen binnen Buurtkracht Assen.

De 'toegang' zijn en basisondersteuning bieden via buurtteams

Als inwoners niet voldoende geholpen zijn met hun eigen netwerk of de sociale basis, kan de tweede laag in beeld komen: de buurtteams. De buurtteams zijn vormgegeven zoals de 'sterke lokale teams' beschreven zijn in het richtinggevend kader. Deze buurtteams vormen een vrij toegankelijke, wijkgerichte voorziening waar inwoners terecht kunnen. De teams zijn zichtbaar aanwezig in de wijk, werken outreachend en sluiten aan bij de leefwereld van inwoners. Zij bieden ondersteuning die direct beschikbaar is, laagdrempelig is en gericht is op het versterken van zelfredzaamheid. De buurtteams werken vanuit het principe van licht naar zwaar: zij zoeken eerst naar oplossingen in de sociale basis en collectieve voorzieningen en schalen pas op wanneer dat nodig is. Daarbij blijven zij altijd betrokken, ook wanneer andere partijen worden ingeschakeld, zodat inwoners een vast aanspreekpunt houden en ondersteuning in samenhang wordt georganiseerd. Op basis van goede triage wordt gesignaleerd wanneer directe inzet van zwaardere ondersteuning nodig is (matched care).

In Assen kiezen we ervoor dat de buurtteams de toegang worden voor alles wat binnen de scope van de opdracht valt (zowel fysiek, telefonisch, post als digitaal). Dit betekent dat het buurtteam het eerste aanspreekpunt wordt voor inwoners met vragen of ondersteuningsbehoeften op het gebied van Welzijn, Wmo, Jeugdwet en bestaanszekerheid. Hiermee ontstaat één brede en sterke toegang tot ondersteuning, die integraliteit en overzicht bevordert en versnippering tegengaat. We willen dat inwoners door het buurtteam warm worden verwelkomd, herkend worden als buurtbewoner en geholpen worden op basis van vertrouwen.

Toegang: Een toegang is de plek waar een inwoner zich meldt met een vraag en waar deze vraag inhoudelijk wordt opgepakt. Waar nodig vindt toeleiding naar passende ondersteuning plaats. De toegang omvat alle ondersteuningsvormen die vallen binnen de scope van de opdracht Buurtkracht Assen.

De buurtteams worden de toegang voor de ondersteuning behorend tot de scope van de opdracht: zie hiervoor de beschrijving bij paragraaf 3.4.

Daarnaast stellen we voor om Assen te zien als één werkgebied, waar in elk van de 9 wijken buurtteams actief zijn. Waarbij we werken met vaste gezichten, mensen die de wijk kennen en in elke wijk een inloopvoorziening/ wijkgebouw (en aansluiten op de plekken waar MBA nu al actief is). De buurtteams werken vanuit een gedeelde visie en hanteren eenzelfde benaderingswijze richting inwoners. De samenstelling van het buurtteam en het aanbod van ondersteuning kan daarbij per wijk, op basis van de demografie en de ondersteuningsbehoefte van de wijk, verschillen. Het uitgangspunt is dat voor ondersteuning binnen de scope van de opdracht er in principe geen beschikking afgegeven zal worden. Als inwoners toch een beschikking wensen, dan kan voor ondersteuning binnen de scope van Buurtkracht Assen een beschikking afgegeven worden.

De 'ingang' zijn voor aanvullende hulp en ondersteuning

Wanneer basisondersteuning niet toereikend is, kan specialistische, geïndiceerde hulp (buiten de scope van de opdracht) worden ingezet als maatwerkvoorziening. Buurtkracht Assen is voor deze hulp en ondersteuning de ingang. Buurtkracht Assen heeft hierin goede afstemming nodig met de gemeente en specialistische zorgaanbieders. Voor jeugd is hierbij een Verklarende Analyse leidend. De buurtteams blijven hierbij een verbindende factor: zij zorgen ervoor dat de inwoner één contactpersoon heeft en bewaken de samenhang. Door deze drie lagen goed op elkaar te laten aansluiten, ontstaat een ondersteuningsstructuur die toekomstbestendig is en waarin zwaardere hulpvragen worden voorkomen waar dat kan. Tegelijkertijd blijft maatwerk het uitgangspunt: wanneer een inwoner zich meldt met een complexe hulpvraag, kan de specialistische hulp worden ingezet die passend is bij de situatie.

Ingang: Een ingang is de plek waar een inwoner zich met een vraag meldt en heeft betrekking op de 'route of het eerste contactpunt' dat de inwoner kiest. Dit kan zowel fysiek, telefonisch, digitaal of per post zijn. De ingang heeft als functie om de vraag te ontvangen, een eerste triage uit te voeren en de inwoner naar de juiste plek te leiden.

De buurtteams zien we als ingang voor ondersteuningsvragen op het gebied van:

• Wonen, rolstoelen en vervoer (WRV) • Beschermd wonen (BW) lokaal • Leerlingenvervoer (LLV) • Gehandicaptenparkeerkaart (GPK) • Leerplicht • Inburgering	• Hulp bij het huishouden (HH) • Collectief vervoer (CVV) • Sociaal-medische indicatie (SMI) • Gehandicaptenparkeerplaats (GPP) • Doorstroompunt • Gespecialiseerde jeugdhulp (buiten de scope van de opdracht)
---	---

De opdracht als geheel draagt bij aan een sociaal domein dat toegankelijk, mensgericht en duurzaam georganiseerd is. Het versterken van de sociale basis, het realiseren van herkenbare en toegankelijke buurtteams en het goed benutten van collectieve en algemeen toegankelijke voorzieningen vormen samen de kern van de opdracht Buurtkracht Assen. Inwoners worden zo snel als mogelijk ondersteund met passende hulp vanuit de sociale basis, de buurtteams of aanvullende hulp.

De buurtteams worden geen ingang en geen toegang voor:

- Beschermd wonen (BW) regionaal;*
- (On)veiligheidszaken bij jeugd.**

*De toegang voor Beschermd wonen regionaal ligt bij de regiogemeente of bij een andere gemeente in het land (vanuit de Landelijke Toegang), daarom omvat de scope van de opdracht Buurtkracht geen ingang of toegang voor Beschermd wonen regionaal.

**Wanneer de inwoner in dergelijke situaties gebruikt maakt van Buurtkracht als ingang of wanneer de partij signalen van onveiligheid constateert, dan moet er direct geschakeld worden met en overgedragen aan team Jeugd van de gemeente ('no wrong door'-principe).

3.4 Wat valt binnen de scope?

De scope van de opdracht omvat onderdelen van vier domeinen:

- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

- Jeugdwet
- Welzijn
- Bestaanszekerheid (waaronder een deel van de Participatiewet)

Deze onderdelen van vier domeinen worden samengebracht in één integrale opdracht. De gemeente wil voorkomen dat er cliënten tussen wal en schip komen. Wanneer mocht blijken dat de gemeente diensten ten onrechte als algemene voorziening heeft gepositioneerd en dit in wezen een individuele/ maatwerkvoorziening is, dan ontslaat dat de aanbieder niet om deze diensten te leveren. In dat geval moet de aanbieder dit als individuele/ maatwerkvoorziening alsnog leveren. Uitzondering hierop betreffen wel de regionaal door Jeugdregio Drenthe ingekochte diensten.

In deze paragraaf wordt per domein toegelicht welke producten en opdrachten – zoals we die momenteel kennen – onderdeel gaan uitmaken van de integrale opdracht. Let hierbij ook op paragraaf 3.5 Buiten scope, want de hierboven genoemde domeinen vallen niet volledig binnen de scope.

3.4.1 Wmo

De gemeente wil dat ondersteuning dichtbij, laagdrempelig en vanuit de sociale basis wordt georganiseerd. Dat betekent dat we niet langer primair denken vanuit individuele voorzieningen, maar vanuit wat inwoners zelf en samen kunnen, ondersteund door algemene voorzieningen en het buurtteam. Voor de duidelijkheid gaat het hierbij om de volgende bestaande Wmo-producten die worden ondergebracht binnen de opdracht:

Product	Productcode
Begeleiding basis	02A22
Begeleiding basis plus	02A16
Begeleiding specialistisch	02A19
Dagbesteding gericht op zinvolle daginvulling	07A11
Dagbesteding gericht op (on)betaald werk	07A14
Dagbesteding gericht op onderwijs	07A15
Vervoer (rolstoel) naar dagbesteding	08A05 / 08A06 / 08A07 / 08A08 / 08A09 / 08A10

Resultaatgebieden van begeleiding onder de Wmo zijn: veilige huiselijke relatie, zelfstandig wonen, financiën op orde, omgang met instanties, ADL op orde, sociaal netwerk versterken, maatschappelijke participatie, gezondheid en verslaving.

3.4.2 Jeugdwet

Voor de Jeugdwet betekent de overgang naar de nieuwe situatie dat ondersteuning bij opgroeien en opvoeden zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving plaatsvindt, met nadruk op het bevorderen van gezondheid, preventie, vroegsignalering en normaliseren. Specialistische jeugdhulp blijft (via de inkoop door de Jeugdhulpregio Drenthe) beschikbaar waar nodig. Voor de duidelijkheid gaat het hierbij om de volgende bestaande Jeugdwet-producten die worden ondergebracht binnen de opdracht:

Product	Productcode
Begeleiding basis	45A63
Begeleiding basis plus	45A50
Begeleiding specialistisch *	45A05
Basis GGZ	54001
Specialistische GGZ *	54002
Behandeling verslaving	45A65
Dagbesteding gericht op zinvolle daginvulling	41A22
Dagbesteding gericht op onbetaald werk	41A23
Vaktherapie	45A73
Ambulante gezinsbehandeling	45A51
Vervoer bij dagbesteding (rolstoel)	42A05 / 42A06 / 42A047 / 42A08 / 42A09 / 42A10
Begeleide omgangsregelingen (behalve bij gezags-/omgangsregelingen opgelegd door de rechtbank of kinderschermingsmaatregel) *	45BOR
Gezinsondersteuning voor pasgeborenen (deel zonder specialistische kraamhulp/medisch component) *	45A56

* Bij deze producten is sprake van een afbakeningsdocument, zie bijlage 2 – Afbakening Jeugd in dit document. Uit bijlage 2 blijkt tevens dat producten niet dubbel worden ingekocht binnen Buurtkracht en de JHRD. Afbakening is de afgesproken richting, nog niet vastgesteld in de Jeugdhulpregio Drenthe.

Naast bovenstaande maatwerkproducten Jeugd wordt de volgende algemene voorziening jeugd ook toegevoegd aan de opdracht:

Opdracht	Beschrijving
Ondersteuning op Integrale Kindcentrum (IKC), scholen en kinderopvang.	Dit betreft preventieve inzet door een jeugdhulpaanbieder. Beschikbaar voor alle basisscholen, kinderopvang en beperkt voor het VO/MBO).

3.4.3 Welzijn

Binnen welzijn vormt de nieuwe situatie het uitgangspunt: het versterken van de sociale basis, het stimuleren van ontmoeting en het ondersteunen van inwonerinitiatieven staan centraal. Welzijn is daarmee niet langer een losstaand domein, maar een dragende kracht binnen het geheel. De bestaande welzijnsopdrachten worden nadrukkelijk gepositioneerd als onderdeel van deze opdracht en zijn richtinggevend voor de beweging naar meer samenhang en preventie. Het gaat om deze huidige opdrachten.

De hoofdpdracht aan de huidige welzijnsorganisatie Vaart Welzijn heeft als doel om met de inzet van maatschappelijke dienstverlening en welzijn inwoners in hun kracht te zetten, sociale netwerken en informele zorg te versterken en zo een onmisbare bijdrage te leveren aan een vitale, verantwoordelijke en inclusieve samenleving en minder zware zorg. Door inwoners te motiveren en ondersteunen bij het leveren van een maatschappelijke bijdrage, door kwetsbare mensen de hulp te bieden die nodig is om mee te kunnen doen, door te investeren in de leefbaarheid in de Assense wijken en door samen met anderen maatschappelijke opgaves aan te pakken en op te lossen.

Hierin sluit de huidige welzijnsorganisatie aan bij de buurt door de eerdergenoemde werkwijzen als zorgzame gemeenschappen en buurtverbinders in te zetten. Ook noemen we hier de samenwerking met onder andere het onderwijs (PO, VO en MBO): jongerenwerkers en jeugdmaatschappelijk werkers die op scholen aanwezig zijn en een verbindende schakel zijn tussen onderwijs, zorg en de leefwereld van de jongere, door vroegtijdig problemen te signaleren, preventieve begeleiding te bieden en door te verwijzen naar specialistische hulp.

Binnen de hoofdpdracht aan de huidige welzijnsorganisatie Vaart Welzijn staan de volgende vier deelopdrachten geformuleerd:

Opdracht	Beschrijving
A. Het uitvoeren van taken en projecten, die leiden tot bevordering van leefbaarheid en waarbij de preventieve en proactieve inzet van buurtwerk een toegevoegde waarde heeft.	Het gaat hierbij onder andere om deelname aan Mijn Buurt Assen (MBA), het signaleren van veiligheidsproblematiek en de aanpak van overlast en het versterken van de draagkracht van wijken waarin relatief veel mensen wonen die extra kwetsbaar zijn.
B. Het versterken van het voorliggend veld, informele zorgnetwerken en steunstructuren voor mantelzorgers.	Het gaat hierbij om o.a.: • het vinden, verbinden en ondersteunen van inwoners, vrijwilligers, vrijwilligersorganisaties en informele zorgnetwerken die zich (willen) inzetten voor kwetsbare inwoners. • het toerusten en vergroten van de helpende en ondersteunende kracht van sociale netwerken, het onderwijs, sportorganisaties, kerkengenootschappen en andere organisaties in de samenleving. • het bieden van vrij toegankelijke, passende, lichtere vormen van hulp en ondersteuning aan inwoners. • het vinden, verbinden en verlichten van de positie van mantelzorgers door het bieden en versterken van het vangnet, steun, respijtzorg en mantelzorgwaardering. • het ontwikkelen van een sociale basis in iedere wijk, aansluitend bij de specifieke behoefte en vraag van inwoners in de verschillende wijken. • De ontwikkeling van 'Welzijn op recept'

	• Samenwerking met relevante partijen (zoals initiatiefgroep Lokaal Sportakkoord en sportclubs)
C. Het uitvoeren van toegangstaken.	Het gaat hierbij om o.a.: • Bijdragen aan verminderen van de instroom in geïndiceerde Wmo-maatwerkvoorzieningen en gespecialiseerde jeugdhulp. • Zorgen voor herkenbaarheid en bereikbaarheid van de Toegang door inwoners • Doorverwijzing beperken, direct passende hulp bieden waar mogelijk
D. Het bieden van ondersteuning en begeleiding aan inwoners met een hulpvraag. Het gaat daarbij zowel om kinderen en jongeren als om volwassenen en ouderen.	Het gaat hierbij om o.a.: • Signaleren van sociaal-maatschappelijke en psychosociale problematiek bij inwoners. • Ondersteuning bieden die ○ gericht is op herstel of het versterken van de regie over het eigen leven en zelfredzaamheid van de hulpvrager; ○ aanvullend is op wat mensen zelf kunnen doen om hun hulpvraag op te lossen, samen met hun sociale netwerk en informele zorg; ○ zo licht en zo kort mogelijk is als het kan, laagfrequent en langduriger en / of intensiever als het moet; ○ op basis van aantoonbare effectiviteit collectief wordt geleverd en/of in co-productie met andere zorg-/ hulpverleners en informele zorg (matched care). • Werken op basis van een integrale aanpak en/of sluitende keten. Dit betekent een actieve rol vervullen in relevante netwerken. • Op casusniveau - waar nodig - de rol van casusregisseur vervullen. • Het versterken van het gewone leven van met name kinderen en jongeren, door normaliseren en minder problematiseren. Zodat het aantal jeugdigen dat gespecialiseerde jeugdhulp nodig heeft afneemt. Ook inzetten op continuering en doorontwikkeling van werkwijzen die aansluiten bij de leefwereld van jeugdigen en effectief zijn, zoals vroegsignalering, 'De handen ineen' en inzet van jeugdmaatschappelijk werk in het voortgezet onderwijs volgens de werkwijze van het VO-team. • Extra aandacht hebben voor de benodigde ondersteuning voor inwoners met een onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt die door laaggeletterdheid, schuldenproblematiek, een niet-Nederlandse achtergrond of andere belemmeringen niet mee kunnen doen.

Andere (welzijns)opdrachten

In de afgelopen jaren zijn er (welzijns)opdrachten bijgekomen waar de inzet vanuit de hoofdpdracht niet of onvoldoende in voorzag. Deze, én opdrachten aan andere organisaties, staan hieronder beschreven. Deze opdrachten zitten ook in de scope van de opdracht Buurtkracht.

Een deel van deze opdrachten heeft geen structurele financiering. In het navolgende overzicht is het onderscheid tussen deze opdrachten (structureel of incidenteel gefinancierd) weergegeven.

Opdrachten die met structurele middelen gefinancierd worden

Naam van de opdracht	Korte beschrijving
Versterking Buurteams	Extra budget om voorliggend meer te kunnen betekenen (meer collectieve activiteiten organiseren en meer hulpvragen afhandelen).
Straathoekwerk	In verbinding zijn met de Assense jongeren; focus op voorkomen van overlast door jeugd(groepen); vroegtijdige signalering van overlast gevende jeugd(groepen)
Collectieve ondersteuning aan doelgroepen LVB, ASS en NAH	Het ontwikkelen, organiseren en bieden van collectieve activiteiten (voorliggend op dagbesteding en m.b.t. informatie en advies) en respijtzorg aan mensen behorende tot (het netwerk van) de doelgroepen LVB, ASS en NAH
Individuele ondersteuning aan doelgroepen LVB, ASS en NAH	Bieden van (individuele) ondersteuning, begeleiding en casusregie aan mensen met een hulpvraag behorende tot de doelgroepen LVB, ASS en NAH. Dit is voorliggend op ambulante begeleiding.
POH Jeugd	In alle huisartsenpraktijken en gezondheidscentra in Assen werkt een praktijkondersteuner Jeugd. Zij ondersteunen de huisartsen bij de zorg aan kinderen, jongeren en gezinnen.
Sociale Kaart Assen	Licentiekosten voor de sociale kaart (https://socialekaartassen.nl/) Het gaat om een actuele sociale kaart met voorzieningen in Assen, mogelijk ook met een agenda van activiteiten per wijk.
Respijtzorg voor mantelzorgers (pilot adempauzeregeling)	Een laagdrempelige vorm van tijdelijke ondersteuning voor mantelzorgers die dreigen overbelast te raken: een zorgprofessional neemt dan tijdelijk een aantal zorgtaken over. Daarnaast ook gericht op duurzame verlichting.
Inloopvoorziening GGZ (voor ontmoeting, (geïndiceerde) dagbesteding en re-integratie)	Een inloopvoorziening GGZ is een plek waar mensen met psychische problemen en/of een verstandelijke beperking kunnen inlopen voor een kopje koffie/thee, waar activiteiten worden aangeboden en dagbesteding kan plaatsvinden.
Specifieke opdracht mantelzorg	Doorontwikkelen van het informatieaanbod voor mantelzorgers op het gebied van specifieke regelgeving en scholen van ketenpartners in deze specifieke regelgeving voor mantelzorgers.

Mantelzorgapplicatie	Het gaat hierom de licentiekosten voor deze mantelzorgapplicatie: een digitaal platform met informatie over mantelzorg(ondersteuning) en het aanvragen van mantelzorgwaardering.
School als Wijk	De medewerkers van School als Wijk zijn zichtbaar aanwezig en laagdrempelig toegankelijk op DC Terra. MBO-studenten kunnen snel en zonder ingewikkelde indicaties in gesprek voor advies en begeleiding bij zaken als studiestress, mentale gezondheid, huisvestingsproblemen en financiële zorgen. Daarnaast ontwikkelen zij een groepsgericht thematisch aanbod en werken daarin nauw samen met het zorgnetwerk op DC Terra en andere aanbieders.
Uitbreiding VO-team	De in de afgelopen jaren aanvullend geïnvesteerde uren jeugdmaatschappelijk werk, om begeleiding te bieden aan VO-leerlingen met bijv. sociaal-emotionele of andere problematiek die niet zozeer school gerelateerd is. Daardoor er vroeg bij en voorliggend kunnen oplossen en later beroep op jeugdhulp voorkomen.

Opdrachten die met tijdelijke middelen gefinancierd worden

Naam van de opdracht	Korte beschrijving	Financiering uit
Preventief beweegaanbod	Stimuleren van bewegen, de opdracht richt zich op drie onderdelen: Meer bewegen voor Ouderen (MBvO), Valpreventie en het beweegaanbod binnen Gecombineerde leefstijl interventie+ (GLI+).	AZWA
Naschoolse activiteiten	Organiseren van activiteiten gericht op de ontwikkeling van sociale, motorische, creatieve en cognitieve vaardigheden van kinderen. Activiteiten waartoe kinderen anders geen of nauwelijks mogelijkheden zouden hebben. Voor alle kinderen in de basisschool leeftijd, specifieke aandacht voor kinderen met een lage sociale-economische status (SES).	SPUK OAB
Ouderactiviteiten VVE	Ouderbetrokkenheid stimuleren door collectief en individueel aanbod, zodat ouders weten hoe zij thuis de ontwikkeling van hun kind kunnen stimuleren. Vooral gericht op ouders van kinderen met VVE-indicatie/ taalachterstand.	SPUK OAB
Cultuurcoach <i>(deels gefinancierd met tijdelijk geld)</i>	Het bevorderen van cultuurparticipatie in de wijken; het stimuleren, ondersteunen en adviseren van professionals van stedelijke culturele organisaties bij het bevorderen van cultuurparticipatie in de wijken; en dat cultuur als middel wordt ingezet om de sociale basis en leefbaarheid van wijken te vergroten en bij te dragen aan de (mentale) gezondheid en welzijn van inwoners.	AZWA

Welzijn op Recept (uitbreiding praktijken)	Het verhogen van het welbevinden van mensen met psychosociale klachten die (nog) geen medische of psychologische behandeling nodig hebben, door hen door te verwijzen naar welzijnsactiviteiten en -ondersteuning. Deze opdracht met extra budget is het gevolg van het feit dat er huisartsenpraktijken bij zijn gekomen na verloop van tijd.	AZWA
Z-route, sociale activering inburgeringsplichtigen	Organiseren, coördineren en registreren van de 800 uur die nieuwkomers in de Z- route moeten maken voor 'sociale activering' zoals het meedoen aan buurtactiviteiten en het doen van vrijwilligerswerk. Aanbod specifiek voor jongeren en voor volwassenen. Dit in combinatie met de uren verricht via WPDA zoals het doen van betaald- of vrijwilligerswerk en de verplichte activiteiten vanuit de wet inburgering (40 uur Module Arbeidsmarkt en Participatie + 12 uur Participatieverklaringstraject) tot het behalen van een totale deelname van 800 uur.	SPUK Inburgering
Maatschappelijke begeleiding inburgeraars	Bestaat uit drie componenten: • Praktische hulp bij het regelen van de basisvoorzieningen zoals het openen van een bankrekening. • Voorlichting over de basisvoorzieningen in de Nederlandse samenleving over wonen, zorg, werk, inkomen, verzekeringen en onderwijs en het wegwijs maken in de nieuwe woonplaats en wijk. • Begeleiding vanaf de dag dat de statushouder wordt gehuisvest.	SPUK Inburgering
Psychologische ondersteuning van Doorstroompunt jongeren	Kortdurende behandeling van jongeren met lichte tot matige problematiek, zonder indicatie, zonder eigen bijdrage, zonder wachttijden en in nauwe samenwerking met het Doorstroompunt. Met als insteek terug naar school.	SPUK Regionaal programma VSV
Relatie- & scheidingsteam	Een laagdrempelige, voorliggende voorziening; fysiek punt/loket waar inwoners terecht kunnen voor vragen en integrale ondersteuning bij hun relatie en scheiding.	Wanneer uit monitoring de inzet vanuit het relatie- en scheidingsteam effectief blijkt, zal voor het vervolg vanaf 2028 de inzet structureel gefinancierd worden vanuit het jeugdbudget.

Fietslessen voor statushouders	Het aanbieden van fietslessen voor statushouders ter bevordering van participatie.	SPUK Inburgering
Juridische ondersteuning statushouders	Juridische ondersteuning bij de aanvraag van gezinshereniging, bij statuswijziging en hulp bij papierwerk (brieven IND).	SPUK Inburgering
Cursus Omgaan met Geld voor statushouders	Groepstraining zodat statushouders zelf hun geld leren beheren.	SPUK Inburgering

SPUK AZWA (Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord)

Vanaf 2027 wordt de huidige SPUK GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) voortgezet in de SPUK AZWA (Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord). Op dit moment zijn middelen beschikbaar voor de periode 2027 tot en met 2029. Voor de periode na 2029 is nog geen definitieve financieringssysteem vastgesteld.

De uitvoering van activiteiten binnen deze opdracht die voortvloeien uit het AZWA is nadrukkelijk afhankelijk van de beschikbaarheid van rijksmiddelen. Indien de gemeente Assen middelen ontvangt vanuit de SPUK AZWA, wordt van de opdrachtnemer verwacht dat deze uitvoering geeft aan de onderdelen die binnen de opdracht aan de organisatie zijn toegewezen en die bijdragen aan de regionale en lokale doelstellingen van het akkoord.

SPUK OAB

Vanaf 2027 is het plan dat deze SPUK wordt omgezet in een nieuwe financieringsvorm: de bijzondere fondsuitkering (BFU). Er is nog geen duidelijkheid over de tijdelijkheid van deze middelen.

Gemeenten hebben nog steeds de opdracht om te laten zien dat de middelen goed ingezet worden. Op welke wijze dit dient te gebeuren is nog niet duidelijk. De wettelijke opdracht rondom het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (GOAB), inclusief het inspectiekader, blijft bestaan.

SPUK Inburgering

Deze specifieke uitkering kent geen vaste einddatum en is onderdeel van de financiering van de Wet inburgering. De hoogte van het beschikbare budget wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld en kan daardoor fluctueren.

SPUK Regionaal programma VSV

Deze specifieke uitkering is in ieder geval beschikbaar voor de lopende periode van 2026 tot en met 2029. Naar verwachting zal ook na deze periode budget beschikbaar gesteld worden. Of dit daadwerkelijk gebeurt en onder welke voorwaarden is op dit moment nog onzeker.

3.4.4 Bestaanszekerheid

Een belangrijke ambitie van de gemeente is het versterken van de bestaanszekerheid van inwoners. De volgende taken en opdrachten rond bestaanszekerheid worden onderdeel van de opdracht aan de aanbieder:

- Biedt ondersteuning bij het stabiliseren of verbeteren van de financiële situatie. Daarvoor maakt de aanbieder gebruik van de voorzieningenwijzer. Veel mensen lopen geld mis, omdat zij niet weten welke toeslagen en regelingen er voor hen zijn. Of omdat hun energiecontract of zorgverzekering niet goed bij hun situatie past. Door inwoners hier actief op te wijzen worden hun bestedingsmogelijkheden groter.
- Is een belangrijke plek voor inwoners om informatie, advies en hulp te krijgen bij het aanvragen van landelijke en lokale financiële regelingen. De aanbieder helpt inwoners hiermee en zoekt ook actief inwoners op die mogelijk aanspraak kunnen maken op landelijke en lokale regelingen.

- De gemeente geeft uitvoering aan de wettelijke taak van vroegsignalering van schulden op grond van de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs). Hiervoor ontvangt de gemeente signalen van inwoners met betalingsachterstanden, onder andere op het gebied van huur, energie, water en zorgverzekering. De gemeente dient inwoners te wijzen op een passend hulpaanbod. Daarmee wordt voorkomen dat betalingsachterstanden leiden tot problematische schulden. Aanbieder geeft opvolging aan de signalen die zij maandelijks vanuit de gemeente ontvangt. Zij benadert de inwoners, wijst hen op hulp en biedt waar gewenst hulp.
- Helpt inwoners bij het versterken van de financiële vaardigheden. Hiervoor werkt de aanbieder samen met maatschappelijke organisaties als Schuldhelpmaatje en Humanitas.
- Helpt inwoners bij het vinden van een zinvolle daginvulling (bij geen perspectief op betaald werk). Een zinvolle daginvulling is nodig om bestaanszekerheid te ervaren. Wij vragen daarom van aanbieder om inwoners te helpen bij het vinden van een passende daginvulling. Dat kan zijn vrijwilligerswerk maar ook het bezoek aan een collectieve voorziening.
- Zorgt voor aangepaste werkzaamheden en dagelijkse begeleiding aan mensen met een basisbaan. Een basisbaan is een door de gemeente gesubsidieerde baan voor inwoners die de stap naar betaald werk in de nabije toekomst niet kunnen maken. Het gaat momenteel om 5 medewerkers (4,3 fte). Het werkgeverschap is ondergebracht bij de gemeente. De medewerkers voeren additionele werkzaamheden uit, zodat er geen sprake is van verdringing of vervanging. Het budget voor de werkgeverslasten voor de medewerkers met een basisbaan blijft bij de gemeente. Buurkracht Assen betaalt geen (detacherings)vergoeding aan de gemeente in ruil voor een aangepaste werkplek en begeleiding. Wel bekostigt Buurkracht Assen de kosten voor werkkleding, reiskosten etc.
- Geeft uitvoering aan het programma Kansen voor Kinderen met de volgende werkzaamheden:
 - Coördinatie van de uitvoering: werven en selecteren van deelnemend gezinnen; matchen van buddy's aan gezinnen, coördineren van de begeleidingstrajecten, deelnemen aan overleg- en casuïstiekbesprekingen.
 - Werkgeverschap en ondersteuning van buddy's: werven, selecteren en begeleiden van buddy's; invullen van het werkgeverschap en fungeren als eerste aanspreekpunt voor buddy's; Organiseren en faciliteren van deelname aan provinciale trainingen en kennisbijeenkomsten.
 - Monitoring en verantwoording: registreren en monitoren van de voortgang met behulp van het provinciale monitoringsinstrument; periodiek rapporteren over de voortgang en behaalde resultaten; deelnemen aan evaluaties van het programma.

De aanbieder werkt samen met het Werkplein Drentsche Aa, de Gemeentelijke Kredietbank en maatschappelijke organisaties aan de bestaanszekerheid van onze inwoners. Hieronder geven we aan welke taken deze uitvoeringsorganisaties hebben op het gebied van bestaanszekerheid:

Organisatie	Taken
Werkplein Drentsche Aa- Inkomen-, Ontwikkel-, en Werkcentrum	• Zorg voor de rechtmatige en doelmatige verlening van financiële hulp op basis van de Participatiewet. • Alle Inwoners met een ontwikkelvraag richting betaald werk, begeleiden naar een passende plek op de arbeidsmarkt. • Stedelijke toegang voor inwoners met financiële vragen.
Gemeentelijke Kredietbank	• Gespecialiseerde schuldhelptrajecten, zoals minnelijke en wettelijke schuldsanering. • Beheren van budgetten voor inwoners. • Zorg voor beschermingsbewind. • De toegang tot de specialistische hulp van de GKB verloopt via Buurkracht Assen of het Werkplein Drentsche Aa.

Maatschappelijke organisaties	• Schuldhulpmaatje en Humanitas worden ingezet voor lichtere vormen van ondersteuning bij inwoners met financiële vragen. • Stichting Leergeld geeft uitvoering aan het kindpakket waardoor kinderen kunnen meedoen aan sociale-, culturele en sportieve activiteiten. • Het Volwassenenfonds zorgt ervoor dat volwassenen kunnen meedoen aan sociale- culturele en sportieve activiteiten.
-------------------------------	---

3.4.5 Lopende initiatieven die verplicht worden voortgezet

Hieronder staat een aantal initiatieven die naadloos aansluiten bij de opgave waar Assen met Buurtkracht Assen naartoe wil. Om de continuïteit van deze initiatieven te waarborgen (bijvoorbeeld tijdens de implementatie van de opdracht) moet de aanbieder die de opdracht aanneemt de eerste twee jaar verplicht samenwerken met de huidige aanbieders van de volgende initiatieven en gezamenlijk met deze aanbieders bouwen aan Buurtkracht Assen.

Organisatie	Initiatief
Assen Bloeit	Assen Bloeit is een laagdrempelige inloopvoorziening waar ondersteuning laagdrempelig is. Assen Bloeit heeft als doel om mensen tot bloei te laten komen en de verbinding in de wijk Assen Oost te versterken.
Marsdijk Bloeit	Het tot bloei laten komen van mensen en het bevorderen van de maatschappelijke samenhang en betrokkenheid op elkaar van inwoners van de wijk Marsdijk in Assen, Assen en de omliggende regio, door activiteiten te organiseren vanuit een maatschappelijk centrum in Marsdijk.
Jules Verne huiskamer Antjes Taverne	Jules Verne is een plek binnen Antjes Taverne waar inwoners van de gemeente terecht kunnen voor ontmoeting, vrijetijdsbesteding, talentontwikkeling, informatie en advies, voorlichting, workshops, respijtzorg en diverse activiteiten.
Odensehuis Assen	Verbeteren van de voorzieningen en het welzijn van mensen met dementie en hun naasten (ontzorgen van mantelzorgers)

3.5 Producten buiten de scope

Buiten de scope van de opdracht vallen de volgende producten:

Wmo
• Rolstoelvoorzieningen • Vervoersvoorzieningen (waaronder collectief vervoer) * • Woonvoorzieningen (waaronder woningaanpassingen) • Huishoudelijke ondersteuning • Logeren ** • Beschermd Wonen • Maatschappelijke Opvang • Onafhankelijke cliëntondersteuning
Jeugd
• Regionaal ingekochte specialistische jeugdhulp (conform de afspraken en overeenstemming met de jeugdhulpregio Drenthe) • Verblijfsproducten • Dyslexiezorg • Begeleide omgangsregelingen (gezags- omgangsregelingen opgelegd door de rechtbank of bij sprake van een kindbeschermingsmaatregel) • Collectief gefinancierde Onderwijszorgarrangementen NMD-Samenwerking

Bestaanszekerheid

- Specialistische schuldhulpverlening (GKB)
- Beoordelen en het nemen van besluiten op het recht op financiële regelingen.
- Werkgeverschap basisbanen.
- Regie op samenwerking tussen Buurtkracht, Werkplein Drentsche Aa, de Gemeentelijke Kredietbank en maatschappelijke organisaties.
- Hulp bij het toeleiden van inwoners naar een betaalde baan. Hiervoor hebben we het Inkomen-, Ontwikkel en Werkcentrum waar inwoners praktische scholing kunnen volgen en hulp krijgen bij het vinden van een passende baan.

*Toelichting: het mandaat tot het indiceren van Wmo-product collectief vervoer (taxipas) maakte in het rapport 'Regelarme stad vertaald in Buurtkracht Assen' onderdeel van de mogelijke scope. Op basis van nader onderzoek en de marktconsultaties valt dit nu buiten de scope. Argument hiervoor is dat aanbieders het toepassen van twee systematieken door buurtteam-medewerkers (de toegang tot vrij toegankelijke hulp en ondersteuning zijn en het indiceren van voorzieningen) onnodig verwarrend vinden. Het indiceren van collectief vervoer blijft een taak van gemeentelijke medewerkers. Dit kan uiteraard wel op locatie in de wijk plaatsvinden.

**Toelichting: het Wmo-product Logeren maakte in de rapport 'Regelarme stad vertaald in Buurtkracht Assen' onderdeel uit van de scope. Op basis van nader onderzoek en de marktconsultaties valt dit nu buiten de scope. Argumenten hiervoor zijn: gebruik van deze voorziening komt niet veel voor en vindt plaats bij vrij specifieke problematiek en meestal niet op te vangen via het netwerk van inwoners.

3.6 Toekomstbeeld aanpalende domeinen

De opdracht Buurtkracht Assen richt zich in de kern op de domeinen Wmo, Jeugdwet, bestaanszekerheid en welzijn. Tegelijkertijd is de opgave in de wijken nadrukkelijk domein overstijgend van aard. Vraagstukken van inwoners beperken zich immers niet tot één wettelijk kader, maar raken vaak ook aanpalende domeinen zoals onderwijs, inburgering, cultuur, sport en bewegen en basisvaardigheden. In deze paragraaf beschrijven we in hoeverre deze aanpalende domeinen onderdeel uitmaken van de opdracht Buurtkracht Assen en wat we hierin verwachten van de aanbieder.

Om inwoners daadwerkelijk te ondersteunen bij meedoen, zelfredzaamheid en het opbouwen van een bestaan, is het noodzakelijk om deze domeinen in samenhang te benaderen. Daarom worden in deze opdracht ook deze aanpalende domeinen betrokken, als essentieel onderdeel van een sterke sociale basis en een inclusieve en veerkrachtige wijk. Assen verwacht van de aanbieder samenwerking met deze domeinen.

3.6.1 Onderwijs en kinderopvang

Het onderwijs is een belangrijke samenwerkingspartner voor de aanbieder. Scholen en ook kinderopvanglocaties zijn plekken waar kinderen (en ook hun ouders) veel tijd doorbrengen. Door vroegtijdig goed samen te werken met medewerkers van scholen en kinderopvanglocaties kan er eerder en effectiever de juiste ondersteuning worden ingezet, zodat interventies vanuit het passend onderwijsbeleid van de school en aanbieder elkaar versterken. Daarbij is er een duidelijke schakel tussen school/ kinderopvang en gezin/systeem en ondersteuning nodig. De ondersteuning moet laagdrempelig zijn en aansluiten op de leefwereld van het kind. Ook hier is het versterken van de eigen kracht van jeugdigen en hun gezinnen en het zoeken van oplossingen in de directe omgeving een belangrijk uitgangspunt. Door preventief samen te werken, verminderen we de inzet van zwaardere hulp. Scholen en kinderopvangcentra zijn onderdeel van de wijk, waar kinderen en jongeren een groot deel van hun dag doorbrengen.

Een nauwe samenwerking met Integrale Kindcentra (IKC's), overige schoollocaties en kinderopvangorganisaties is daarom essentieel. Het versterken van de verbinding tussen onderwijs, kinderopvang en het sociaal domein draagt bij aan het snel, effectief en laagdrempelig bieden van ondersteuning.

3.6.2 Inburgering

Wij zien een Assen voor ons waar nieuwkomers zich welkom voelen en snel hun plek vinden. Niet via aparte loketten of speciale voorzieningen, maar juist door mee te doen in de wijk, samen met andere inwoners. We zien buurten waar iedereen terecht kan bij dezelfde plek voor vragen, ondersteuning en activiteiten. Een plek die toegankelijk is voor alle inwoners, met waar nodig een tolk die helpt om taalverschillen te overbruggen. Zo ontstaat geen aparte route voor nieuwkomers, maar een gezamenlijke route voor iedereen.

Nieuwkomers leren de taal, maar vooral ook de mensen om hen heen, kennen. Ze ontdekken samen met buurtgenoten wat er te doen is, welke hulp beschikbaar is en waar ze terecht kunnen als ze ergens tegenaan lopen. Zo bouwen ze stap voor stap een netwerk op, voelen ze zich thuis en worden ze onderdeel van het leven in de wijk en wordt ook de inzet en bijdrage van nieuwkomers in de wijk volop benut. De aanbieder draagt hieraan bij door ontmoeting, verbinding en wederzijds begrip te stimuleren. Want een sterke wijk ontstaat wanneer inwoners elkaar weten te vinden, van elkaar leren en samen meedoen.

3.6.3 Cultuur

De gemeente wil een stevige sociale basis en daarin speelt kunst en cultuur vanzelfsprekend ook een rol. Inwoners ontmoeten elkaar via culturele activiteiten, leren elkaar kennen en er ontstaat meer begrip tussen mensen met verschillende achtergronden. Deelname aan culturele activiteiten draagt bij aan het verminderen van eenzaamheid en het versterken van mentale en fysieke gezondheid.

De aanbieder stimuleert dit en brengt cultuur dichterbij inwoners en ondersteunt inwoners bij het zelf organiseren van activiteiten. En ook wanneer er een zorgbehoefte is, zijn er kansrijke culturele interventies waarnaar inwoners doorverwezen kunnen worden. Denk aan danslessen voor mensen met Parkinson, cultuurparticipatieprojecten voor jongeren met mentale problemen en muziekactiviteiten voor mensen met dementie. Daarmee kan cultuur iemand structuur, sociale verbinding en een levensdoel teruggeven. Het toekomstbeeld is daarom een stad waarin cultuur voor iedereen toegankelijk is, verenigingen sterk staan en kunst en cultuur vanzelfsprekend worden ingezet om wijken hechter, gezonder en veerkrachtiger te maken.

3.6.4 Sport en bewegen

De gemeente wil in elke wijk een passend en samenhangend aanbod dat bijdraagt aan gezondheid, welzijn en (als dat nodig is) ondersteuning. Hier is ook het aanbod van sport en bewegen in de wijk onderdeel van. Dit aanbod is zoveel mogelijk collectief, laagdrempelig en sluit aan bij wat er leeft in de wijk. Hiervoor worden de wijkbeelden en wijkaanpakken benut.

Sport en bewegen draagt bij aan de gezondheid. Gezondheid bevorderen start niet pas wanneer iemand een hulpvraag heeft, maar al veel eerder: via alles wat bijdraagt aan leefbaarheid, ontmoeting en een fijne wijk. Sport en bewegen hebben hierin een belangrijke rol: ze brengen mensen letterlijk in beweging, zorgen voor ontmoeting en versterken het gevoel ergens bij te horen.

Daarnaast is sport en bewegen een laagdrempelige manier om inwoners te activeren en aan te sluiten bij wat iemand wél kan. Ze helpen mensen om regie te ervaren, talenten te ontwikkelen en onderdeel te zijn van het dagelijks leven in de wijk. Juist doordat sport en bewegen toegankelijk en verbindend zijn, vormen ze een belangrijke ingang om inwoners vroegtijdig te bereiken en te betrekken bij het leven in de wijk. Daarmee dragen zij niet alleen bij aan fysieke gezondheid, maar ook aan zelfregie, meedoen en het versterken van sociale verbanden.

3.6.5 Basisvaardigheden

De gemeente vindt het belangrijk dat inwoners mee kunnen doen aan de samenleving. Zonder voldoende basisvaardigheden (taal, rekenen en digitale vaardigheden) kunnen inwoners dit onvoldoende. Daarom vinden we het belangrijk dat de inschrijver de basisvaardigheden van inwoners versterkt, laaggeletterdheid tegengaat en kansengelijkheid vergroot.

Laaggeletterdheid maakt mensen kwetsbaar en beïnvloedt gezondheid, werk, inkomen en armoede. Het bereiken van mensen met minder basisvaardigheden blijft lastig. Daarom groeit de behoefte aan activiteiten waarin basisvaardigheden worden versterkt zonder dit expliciet te benoemen. We verwachten dat de aanbieder haar medewerkers traint door middel van de cursus 'herkennen en doorverwijzen' om inwoners met lage basisvaardigheden te signaleren en toe te leiden naar passend aanbod en daarnaast aandacht heeft voor communicatie in duidelijke en begrijpelijke taal.

Naast de taal-, reken- en digitale vaardigheden vinden we het ook belangrijk dat de aanbieder aandacht heeft voor gezondheidsvaardigheden en financiële vaardigheden van inwoners. Dit zijn in toenemende mate ook belangrijke basisvaardigheden die nodig zijn om je goed te kunnen redden in de samenleving.

4 Mens & organisatie

In lijn met de visie van de gemeente op aantrekkelijk en toekomstgericht werkgeverschap, zetten gemeente en aanbieder gezamenlijk in op behoud van vakmanschap, professionele ontwikkeling en duurzame inzetbaarheid van medewerkers gedurende de transitie naar Buurtkracht Assen.

De medewerkers van de gemeente zijn belangrijk voor het bieden van passende zorg en ondersteuning aan inwoners. De transformatie van de huidige situatie naar Buurtkracht Assen heeft gevolgen voor onze medewerkers, zowel persoonlijk als op organisatorisch niveau. In de visie van Buurtkracht Assen zal een deel van de huidige werkzaamheden, die samenhangen met het stellen van indicaties op het gebied van Wmo en jeugdhulp, komen te vervallen, terwijl andere taken worden ondergebracht bij de aanbieder. Dit betreft vooral taken rondom toegang, armoede en schulden en lichte vormen van ondersteuning en administratieve werkzaamheden. De inschatting is dat het in totaal 40 fte betreft aan werkzaamheden dat vervalt of verplaatst door deze beweging.

Goed werkgeverschap

We geloven in de kennis en kunde van onze professionals. We vinden het dan ook belangrijk om de implementatie van Buurtkracht Assen zorgvuldig vorm te geven, zodat medewerkers met vertrouwen en gemotiveerd overgaan naar de nieuwe situatie. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is dat we willen voorkomen dat medewerkers als gevolg van deze veranderingen het werkveld verlaten. De aanbieder zet actief in op goed werkgeverschap, medewerkerstevredenheid, ruimte voor professionele ontwikkeling en een gezond werkklimaat. In deze werkomgeving voelen medewerkers zich gewaardeerd, krijgt men als professional de ruimte om de expertise in te zetten en kan men zich blijven ontwikkelen, ten behoeve van de inwoners van Assen.

Behoud werkgelegenheid en expertise van huidige aanbieders

De gemeente streeft ernaar dat de continuïteit van de dienstverlening aan de inwoners geen hinder ondervindt van het inrichten van de aanbieder. Vakbekwame en ervaren medewerkers zijn schaars en cruciaal voor de kwaliteit van ondersteuning aan inwoners. Een belangrijk uitgangspunt is daarom het behoud van professionals en expertise. Het is van belang dat de aanbieder zich inspant om de mensen te behouden, die de benodigde expertise hebben en al werkzaam zijn in het veld, ook als deze professional werkt voor een organisatie die niet verbonden is aan de gegunde aanbieder. Dit sluit aan bij de inspanningsverplichting uit de Wmo 2015 (artikel 2.6.5) ten aanzien van de overname van personeel.

Samenwerken is samen leren

Onderdeel van deze transformatie is de inrichting van de gemeentelijke schil. Hieronder vallen verantwoordelijkheden en taken die toegang geven tot vormen van gespecialiseerde ondersteuning. Leidend hierbij is dat deze schil op een wijkgerichte manier zal worden georganiseerd rondom de Buurtteams en zal gaan functioneren in nauwe samenwerking met deze teams. We streven ernaar om deze nieuwe samenwerking op een constructieve en resultaatgerichte wijze vorm te geven, waarbij leren van en met elkaar centraal staat. Deze lerende aanpak is in de basis een co-creatie tussen de gemeente en de contractpartner, met ruimte voor experimenteren, innoveren en continu verbeteren, waarbij we leren van ervaringen uit andere regio's.

5 Betrekken markt

5.1 Marktconsultaties

Tijdens het opstellen van de inkoopstrategie heeft het programmateam een aantal marktconsultaties uitgevoerd over diverse onderwerpen. De ontvangen reacties van marktpartijen zijn geanalyseerd en waar relevant verwerkt in deze strategie. De input uit de markt heeft bijgedragen aan het aanscherpen van onder meer de bekostigingssystematiek, de scope en verschillende inhoudelijke uitgangspunten.

Daarnaast wordt de opgehaalde marktinformatie ook meegenomen bij het opstellen van de aanbestedingsdocumenten, zodat deze optimaal aansluiten bij de mogelijkheden en aandachtspunten die door de markt zijn gesignaleerd. Hiermee wordt geborgd dat de aanbesteding zowel realistisch als uitvoerbaar is voor de potentiële aanbieder.

De marktconsultaties en verslagen zijn op Tendersnet gepubliceerd (TN574944).

De volgende marktconsultaties hebben plaatsgevonden:

- Bijeenkomst 1 Scope en één identiteit - 23 maart 2026
- Bijeenkomst 2 Inwonersparticipatie en huisvesting - 7 april 2026
- Bijeenkomst 3 Sturing en monitoring, methode van budgetbepaling - 14 april 2026
- Bijeenkomst 4 Inrichting buurtteams en sociale basis - 30 april 2026
- Bijeenkomst 5 Organisatieontwikkeling - 11 mei 2026
- Bijeenkomst 6 Scope - 18 mei 2026

Voorafgaand aan de marktconsultaties heeft een informatiebijeenkomst plaatsgevonden op 9 maart 2026 waarbij de huidige aanbieders zijn geïnformeerd over de plannen van de gemeente.

5.2 Consequenties voor het zorglandschap (toekomstig stelsel, aanbiedersmodel, toegankelijkheid)

Het scenario 'Organiseren vanuit de samenleving' leidt tot een herschikking van het zorglandschap. Het aantal contractpartners neemt af en de focus verschuift van product- en interventiegerichte ondersteuning naar wijkgerichte basisondersteuning. Dit betekent dat een groot deel van de huidige maatwerkvoorzieningen wordt vervangen door algemene voorzieningen, georganiseerd via buurtteams 'nieuwe stijl'.

Deze ontwikkeling draagt bij aan zorgcontinuïteit doordat ondersteuning dichterbij de leefwereld van inwoners wordt georganiseerd en sneller opgeschaald en afgeschaald kan worden. Tegelijkertijd vraagt dit van de aanbieder een andere rol: van uitvoerder van afzonderlijke producten naar samenwerkingspartner met gedeelde verantwoordelijkheid voor maatschappelijke resultaten en kostenbeheersing.

Marktsituatie

Dit veranderende zorglandschap heeft consequenties voor de marktsituatie. Binnen de scope zijn momenteel zo'n 100 aanbieders gecontracteerd. In de toekomstige situatie met Buurtkracht Assen wordt één aanbieder gecontracteerd. In de organisatie die ontstaat kan een aantal zorgaanbieders samenwerken. Dit zijn er wel fors minder dan in het huidige model.

De aanbieder heeft tijd en informatie nodig om zich op de nieuwe werkelijkheid te kunnen instellen.

Op 9 maart 2026 is tijdens de informatiebijeenkomst aan huidige aanbieders het voornemen bekendgemaakt om te starten met Buurtkracht Assen. Vanaf dat moment is via marktconsultaties, aanbiddersbijeenkomsten, schriftelijke communicatie en de website met de markt gecommuniceerd over de voortgang.

Een aantal grotere marktpartijen oriënteert zich op de mogelijkheden om een leidende rol in Buurtkracht Assen te gaan vervullen. Andere (kleinere) marktpartijen gaan zich heroriënteren op hun positie (bijvoorbeeld richten op een andere regio of wetten). Een beperkt aantal zal binnen Buurtkracht als onderaannemer actief zijn. Mogelijk moeten zij aanpassingen doen in hun bedrijfsvoering. Voorafgaand aan de aanbesteding en tijdens de inrichting van Buurtkracht Assen zal over de voortgang gecommuniceerd blijven worden met alle betrokken zorgaanbieders zodat zij en hun medewerkers zich kunnen voorbereiden op de situatie die ontstaat bij de start van Buurtkracht Assen medio 2028.

5.3 De rol van de inwoner

Op 25 september 2025 heeft de gemeenteraad van Assen het college opdracht gegeven Buurtkracht Assen uit te werken. Een belangrijk element hierin is dat Buurtkracht gaat werken volgens inwonerslogica. Alle diensten en voorzieningen binnen Buurtkracht Assen zijn logisch vindbaar en bereikbaar via een hulp- of ondersteuningsvraag van een inwoner aan diens buurtteam. De medewerker van het buurtteam neemt de inwoner met zijn of haar vraag aan de hand richting de meest passende oplossing, zo vaak mogelijk voorliggend. De reis van de inwoner binnen Buurtkracht Assen start dus bij de eigen vraag of behoefte.

Inwoners worden betrokken in deze transformatie. Goede participatie is doorslaggevend voor het slagen van Buurtkracht Assen. Zij vormen zelf het fundament van een zorgzame sociale basis. Het is van groot belang dat deze sociale basis zo sterk mogelijk is. Daarom is het versterken van deze basis ook een opdracht binnen welzijn, te lezen in paragraaf 3.4.3.

Gevolgte werkwijze en opbrengst

Bij de start van het programma Buurtkracht Assen in januari 2026 is begonnen met het vormen en uitvoeren van een participatiestrategie en participatieproces. Aan de hand van de participatieladder verduidelijken we de verschillende niveaus binnen de strategie. De participatieladder kent vijf treden:

1. Informeren
2. Raadplegen
3. Samen beslissen
4. Samen handelen
5. Zelfbestuur

De participatiestrategie richt zich allereerst op het ophalen van input van inwoners langs (onder meer) voetbalvelden, op schoolpleinen, op de markt, en via digitale routes. Het gaat hier om participatietrede 2. Deze gesprekken en beantwoording van digitale enquêtes geven richting aan de samenstelling en activiteiten van de buurtteams nieuwe stijl, en geven een beeld van de nu aanwezige sociale basis in de wijken, specifiek per wijk. De input hieruit is verwerkt in de inhoudelijke beleidskaders in deze inkoopstrategie. Vanuit deze eerste verkenning zal een vaste groep inwoners (inwonersraad) worden gevormd, die in het vervolgproces input geven aan de vormgeving van Buurtkracht Assen, (participatietrede 2).

De uitkomst van dit onderzoek (gehouden mei 2026) is, kort samengevat, dat een groot deel van de inwoners tevreden is. Er is echter wel een grote behoefte aan zorgzamere buurten, mensen willen

nog meer kunnen rekenen op elkaar. Buurtteams mogen zichtbaarder worden, hoewel velen met hun hulpvraag niet in eerste instantie op een buurtteam zouden afstappen.

De buurtteams moeten divers zijn van samenstelling, en ook per telefoon en digitaal bereikbaar zijn. Vrijwel iedereen wil het buurtteam, evenals een goede ontmoetingsplek, in de eigen wijk. Een plek naast de supermarkt wordt door velen voorgesteld, ook dat is een logische ontmoetingsplek.

In het najaar van 2026 zetten we een digitale enquête breed uit, bij onder meer het stadspanel. Ook zal de gemeente met deze enquête op de markt staan en inwoners bezoeken bij (sport en/of welzijns)evenementen. Ook hier staat de vraag naar de sociale basis centraal. Bij elk inwonercontact, digitaal of fysiek, nodigt gemeente Assen inwoners uit zich aan te melden voor een burgerraad, ook wel spiegelraad. Vanuit deze spiegelraad oefent de inwoner op operationeel en tactisch niveau invloed uit op Buurtkracht Assen.

Zo hebben we een specifiek beeld van de sociale basis van inwoners per wijk, en hun mening hierover. Daarnaast benutten we de ervaring vanuit wijkgericht werken, opgedaan met onder meer wijkaanpak Pittelo en in de pilot Zorgzame Buurt in Assen Oost. Deze informatie samen vormt een belangrijke basis voor Buurtkracht Assen voor het inrichten van de buurtteams en hun (welzijns)activiteiten in de wijken van Assen.

Zorgvuldige en tijdige informatie naar inwoners

Bij de nadering van de startdatum van Buurtkracht Assen is het van zeer groot belang dat inwoners (en vooral inwoners die ondersteuning ontvangen binnen de scope van Buurtkracht), zorgvuldig en tijdig worden geïnformeerd. Zowel gemeente als opdrachtnemer hebben hierin een rol en werken nauw samen. We zullen van tevoren met inwoners/ clientvertegenwoordigers verkennen hoe we dit het beste kunnen aanpakken. Daarbij houden we in de huidige werkwijze al rekening met de beoogde transformatie, zodat straks voor de inwoners en betrokken partijen de overgang naar Buurtkracht Assen zo soepel mogelijk verloopt.

Gedurende de looptijd van Buurtkracht Assen is het van belang dat de opdrachtnemer, samen met inwoners, de diensten en de samenwerking met inwoners evalueert en bijstelt in een periodiek terugkerend proces. De inwoners hebben hierin een invloedrijke rol. We geven de aanbieder de opdracht dit op tactisch niveau vorm te geven, bijvoorbeeld via een spiegel-/adviesraad van inwoners (bij voorkeur voortbouwend op de groep die in het voortraject is betrokken), met een afvaardiging (adviesrol) in het bestuur van de aanbieder. Op wijkniveau stellen we ons de rol van inwoners breder voor, namelijk meewerkend in Buurtkracht Assen. De opdrachtnemer zal hier vorm aan geven (participatietrede 3 en 4).

In hoofdstuk 9 zijn taakverdeling en spelers beschreven, o.a. op strategisch, tactisch en operationeel niveau.

5.4 Samenwerking met diverse partners

Partners in het sociale en zorgdomein

Er wordt, naast de scope van Buurtkracht Assenzorg en ondersteuning geleverd, zowel in het sociale als in het medisch zorgdomein. We vinden het belangrijk dat de inschrijver voor Buurtkracht Assen een nauwe en soepele samenwerking heeft met de partijen die actief zijn in de aanpalende domeinen. Een structurele vorm van overleg tussen deze partijen komt ten goede aan de kwaliteit die de inwoner ervaart van de diensten van Buurtkracht Assen en de partners in het sociale en medische domein. Het verhoogt de efficiency en effectiviteit om gebruik te maken van elkaars expertise, middelen en huisvesting. Het gaat hierbij om organisaties die actief zijn op de onderdelen van Wmo en jeugdzorg die buiten de scope vallen, en onder andere thuiszorg, huisartsen, verzorging

en verpleging, onderwijspartners, Werkplein Drentse Aa, vrijwilligersorganisaties en andere organisaties en sectoren die in voorgaande hoofdstukken zijn genoemd.

Gemeente en gemeentelijke partners

De inschrijver verplicht zich tot actieve samenwerking met de gemeente en partners van de gemeente. De opdrachtnemer sluit aan bij al bestaande samenwerkingen met gemeentelijke partners, en intensiveert deze waar nodig. Dit houdt in dat de opdrachtnemer tijdig, proactief en regelmatig signalen over prestaties (positief en negatief) verstrekt.

De opzet en vereisten rond sturing en monitoring zijn in hoofdstuk 9 uitgewerkt.

5.5 Huisvesting

Met Buurtkracht Assen beogen we dat veel meer inwoners gaan ervaren dat ondersteuning dichtbij, in hun eigen wijk, gevonden kan worden en dat zij daar de positieve effecten van gaan ervaren. Dit betekent dat professionals goed zichtbaar aanwezig en beschikbaar zijn in de wijk, op plekken die uitnodigend zijn vanwege hun uitstraling, sfeer, ligging en door activiteiten en voorzieningen die al een bepaalde inloop genereren. Op dit moment zien we dat gemiddeld genomen de wijk- en buurtcentra redelijk tot goed worden bezocht en dat de Multifunctionele Accommodaties (MFA's) versterkt kunnen worden in hun wijkfunctie. Een grote groep inwoners van wie we weten dat zij gezondheids- en welzijnsproblemen ervaren komen echter niet in wijkgebouwen of MFA's. Het is belangrijk dat wijkcentra aantrekkelijk zijn voor inwoners en dat de aanbieder daarnaast outreachend samenwerkt met organisaties die op een natuurlijke manier in contact zijn met inwoners en afspraken maakt over het gebruik van ruimtes in deze voorzieningen. De looproutes van inwoners kunnen per levensfase verschillen. Denk aan scholen en kinderopvang, het jongerencentrum, de sportvereniging, het zorgcentrum en andere organisaties in de wijken. De scope van ruimtegebruik wordt verbreed vanuit de gewenste verbinding met dergelijke organisaties.

Van belang hierbij is:

1. **Wijkgericht:** in elk van de 9 Assense wijken is een duidelijk herkenbaar en uitnodigend centrum voor ontmoeting, activiteiten en ondersteuning. Hierin bevindt zich ook een buurtteam. De bestaande wijk- en buurtcentra en MFA's worden hiervoor primair gebruikt. Deze moeten worden aangevuld met het benutten van bestaande ruimtes van andere organisaties.
2. **Laagdrempelig:** de ontmoetingsplekken zijn goed toegankelijk, aantrekkelijk en daarmee laagdrempelig.
3. **Samenwerking:** inhoudelijke doelen, zoals het bereiken en ondersteunen van bepaalde groepen, zijn leidend voor samenwerkingsafspraken over deelgebruik van ruimtes van organisaties. Hier worden heldere, bij voorkeur eenvoudige, samenwerkingsafspraken over gemaakt.
4. **Inwonersperspectief benutten:** ideeën en wensen van inwoners over de huisvesting van Buurtkracht Assen worden ingezet, onder andere volgens de uitkomsten van het participatie-onderzoek.
5. **Sociaal beheer:** het ideaalbeeld is dat elk wijkcentrum of buurthuis een vorm van sociaal beheer heeft. Dit houdt in dat het centrum in verbinding staat met de wijk, signalen zelfstandig en in samenwerking met Buurtkracht Assen ontvangt en vertaalt naar activiteiten voor en door inwoners.
6. **Financieel:** het budget voor de huisvesting maakt onderdeel uit van het totale budget van Buurtkracht Assen. Zoals het nu al onderdeel uitmaakt van huidige subsidies en producten binnen de scope.

6 De positie van inwoners

Beperkte keuzevrijheid van de inwoner

In de nieuwe werkwijze werkt de gemeente langdurig samen met één partij. Dit betekent dat inwoners minder keuze hebben uit zorgaanbieders. Voor mensen met een specifieke levensovertuiging of culturele achtergrond kan dit een probleem zijn, omdat zij mogelijk niet terecht kunnen bij een aanbieder die aansluit bij hun overtuigingen. Om dit te voorkomen, krijgt de inschrijver die de opdracht krijgt de taak om samenwerking aan te gaan met partijen die voldoende variatie bieden in levensovertuigingen en culturele achtergronden. Dit zorgt voor een divers aanbod dat aansluit bij de uiteenlopende behoeften van de inwoners.

Daarnaast moet de inschrijver die de opdracht krijgt, zich inspinnen voor een goede match tussen de inwoner en de professional van de gecontracteerde aanbieder.

Persoonsgebonden budget

Binnen Buurtkracht Assen zetten we in op een algemene voorziening als eerste stap. Deze gaat vooraf aan een maatwerkvoorziening en sluit een pgb uit. Alleen als de hulpvraag niet opgelost kan worden via eigen kracht, het netwerk of een algemene voorziening, wordt een maatwerkvoorziening toegekend. Bij toekenning van een individuele maatwerkvoorziening kan de inwoner de wens aangeven voor zorg in natura of een pgb. Een pgb kan worden toegekend als aan voorwaarden wordt voldaan.

Onafhankelijke cliëntondersteuning

Gemeenten moeten volgens de Wmo onafhankelijke cliëntondersteuning bieden. Een onafhankelijke cliëntondersteuner helpt mensen om inzicht te krijgen in hun situatie en geeft advies of informatie waar nodig. Dit kan gaan over allerlei zaken, zoals inkomen, werk, dagbesteding, wonen, sport, vervoer, opvoeding of zorg. In de huidige situatie hebben we dit belegd bij verschillende onafhankelijke partijen. Omdat deze onafhankelijk is en moet zijn, valt dit buiten de scope van de opdracht. Het is belangrijk dat het buurtteam inwoners informeert over de beschikbaarheid van onafhankelijke cliëntondersteuning, zodat ze de juiste, onpartijdige hulp kunnen krijgen.

Rechtsbescherming

In principe wordt de ondersteuning binnen Buurtkracht Assen via een algemene voorziening als basisondersteuning geboden (als het eigen netwerk/ de sociale basis geen oplossing kan bieden) en doen we dat in principe zonder indicatie en beschikking. Als een inwoner niet tevreden is met deze oplossing kan hij of zij vragen om het opstellen van een ondersteuningsplan door het buurtteam in samenspraak met een medewerker van de gemeentelijke organisatie, waarna de gemeente een beschikking afgeeft. Hiertegen kan de inwoner desgewenst bezwaar maken of beroep indienen.

Klachtenregeling/geschilbeslechting

De inschrijver die de opdracht krijgt dient te beschikken over een klachtenregeling die toeziet op de bejegening van inwoners door medewerkers van de organisatie en mogelijk onderaannemers en op de inzet van ondersteuning. De partij beschikt over een klachtenregeling conform de toepasselijke wet- en regelgeving en voorziet in een onafhankelijke behandeling van klachten, waarbij inwoners in tweede aanleg terecht kunnen bij een onafhankelijke klachtencommissie.

De insteek is dat de gemeente wordt geïnformeerd als de behandeling van een klacht niet tot een bevredigende oplossing leidt en dat de inschrijver die de opdracht krijgt jaarlijks rapporteert aan de gemeente over het aantal klachten en de afhandeling ervan. We betrekken dit bij de monitoring.

7 Financieel kader

In dit hoofdstuk wordt het financieel kader en de wijze van bekostiging toegelicht.

7.1 Bekostigingsmodel

Gemeenten gebruiken over het algemeen drie uitvoeringsvarianten in de jeugdhulp en Wmo: inspanningsgericht, outputgericht en taakgericht. De huidige inkoop maakt gebruik van de inspanningsgerichte (met tijdseenheden) en outputgerichte (gebaseerd op resultaten) variant. De opdracht Buurtkracht Assen worden in het voorkeursscenario uitgevoerd door één hoofdaanbieder of één samenwerkingsverband van aanbieders. In het buurtteam wordt basishulp verleend door de generalisten en vakspecialisten die bij (of voor) deze organisatie werken. Het ligt voor de hand om deze organisatie te bekostigen met één integraal budget (de taakgerichte uitvoeringsvariant). Voor het werk van de specialist die diensten levert welke buiten de scope van Buurtkracht Assen vallen (zie hoofdstuk 3.6), maar hier dicht tegenaan (bijvoorbeeld in dienst van zorgaanbieders) past de inspanningsgerichte bekostigingsvorm. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de consultatiefunctie van (hoog)specialistische expertise.

Bij de taakgerichte uitvoeringsvariant wordt de hoogte van het integrale budget bepaald aan de hand van een set van indicatoren. Deze taakgerichte uitvoeringsvariant dient ook te voldoen aan het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 en het Besluit Jeugdwet.

Deze bekostigingswijze sluit aan bij ervaringen in andere gemeenten en bij de aanbevelingen uit het BMC-rapport. In dit rapport staat beschreven hoe taakgerichte bekostiging bijdraagt aan substitutie van zorg, vermindering van administratieve lasten en betere sturing op maatschappelijke effecten.

7.2 Opbouw van het basisbudget

Het budget van Buurtkracht Assen bedraagt jaarlijks ruim 30 miljoen euro. Dit is opgebouwd uit de onderdelen:

- Onderdelen uit de Wmo
- Onderdelen uit de Jeugdwet
- Brede welzijnsopdracht
- Aanvullende opdrachten
- Personele kosten

Het budget voor Buurtkracht is als volgt opgebouwd:

Overzicht opbouw budget Buurtkracht Assen	
<i>Prijspeil 1-1-2027</i>	
Onderdeel huidig	Bedrag
Wmo	€ 11.087.000
Jeugd scope met zekerheid	€ 5.116.000
Jeugd scope met onzekerheid	€ 4.148.000
Brede welzijnsopdracht	€ 4.140.000
Aanvullende opdrachten structurele dekking	€ 2.649.000
Aanvullende opdrachten incidentele dekking en aanvullende verantwoordingseisen	€ 858.000
Aanvullende opdrachten waarvoor nog structureel budget toegekend moet worden	€ 420.000
Huidige kosten personele verschuiving van taken	€ 1.890.000
Extra budget als gevolg van behoud rechten bij overgang personeel	€ 80.000
Totaal basisbedrag budget	€ 30.388.000

De uitgangspunten voor de bepaling van bovenstaand budget worden hieronder toegelicht.

Algemeen

Onderstaande uitgangspunten zijn van toepassing op het gehele beeld:

- De budgetten zijn bepaald op basis van de informatie die op 3 augustus 2026 beschikbaar was.
- We kijken naar prijspeil 1 januari 2027, tenzij anders aangegeven.
- We houden in het basisbudget nog geen rekening met een verdere afname van de kosten als gevolg van de Taskforce, waarmee de gemeente op dit moment al stuurt op het inzetten van zo licht mogelijke passende ondersteuning. Effecten hiervan kunnen meegenomen worden als besparingspotentieel in de startperiode voor Buurtkracht.
- Er wordt slechts vanuit één scenario beredeneerd.
- Het totale budget zal op basis van de later bekend wordende indexpercentages worden geïndexeerd conform de contractafspraken tot het prijspeil van 1 juli 2028 (of afwijkende startdatum van de opdracht).
- Een specificatie van wat in het memo beschreven wordt is bijgevoegd als Excel bijlage.

Producten Wmo en Jeugdwet

Voor dit onderdeel van het budget geldt dat het bedrag dat nu genoemd wordt een indicatie is van het beschikbaar te stellen bedrag. Het definitieve budget wordt bepaald op basis van de gerealiseerde kosten met betrekking tot het jaar 2026. Het definitieve budget wordt daarmee in april 2027 beschikbaar. Dat is het moment dat alle productieverantwoordingen, inclusief accountantsverklaring, door de gemeente ontvangen zijn en we het budget met een acceptabele betrouwbaarheid kunnen vaststellen.

Voor de inschatting van het beschikbaar te stellen bedrag zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De gedeclareerde bedragen die bij de gemeente bekend waren op 3 augustus 2026 met betrekking tot het eerste halfjaar dienen als basis.
- Voor ambulante begeleiding gaan we uit van een verdeling van 50% van de kosten in het eerste half jaar en 50% van de kosten in het tweede half jaar. We verwachten dat de mindere inzet in de vakantieperiode in de maanden daarna wordt ingehaald.
- Voor dagbesteding gaan we uit van een verdeling van 53% van de kosten in het eerste half jaar en 47% in het tweede half jaar. We verwachten hier dat de dip in de vakantieperiode minder zal worden ingehaald in de maanden daarna. Het product leent zich daar minder voor.
- Voor het onderdeel behandeling Jeugdwet gaan we uit van een verdeling van 51% van de kosten in het eerste half jaar en 49% in het tweede halfjaar. De verdeling is gebaseerd op de realisatie 2025.
- Enkele producten vallen onder de Jeugdhulpregio, maar zouden voor een deel ook op een lichtere manier opgepakt kunnen worden en daarmee binnen de scope van buurtkracht vallen. Het gaat hierbij om specialistische begeleiding, Intensieve ambulante gezinsbehandeling (IAG) en Jeugd-ggz behandeling specialistisch. Ons uitgangspunt is dat 80% van het budget voor de specialistische begeleiding binnen Buurtkracht kan vallen en 30% van het budget van de behandelproducten. Deze aannames zijn echter niet onderbouwd, maar gebaseerd op inschattingen van jeugdhulpaanbieders.
- Enkel het budget van de formele PGB's maakt onderdeel uit van de opdracht. De informele PGB's blijven naar verwachting bestaan, maar buiten scope. Het budget hiervan blijft bij de gemeente.
- Om tot prijspeil 2027 te komen indexeren we de bedragen conform de contracten met 3,59%.

Brede welzijnsopdracht

De brede welzijnsopdracht is op dit moment aanbesteed als 1 opdracht met de mogelijkheid om jaarlijks per 1 juli te indexeren. Het budget is bepaald op basis van het bedrag dat geldt voor de periode 1 juli 2026 tot en met 30 juni 2027.

Aanvullende opdrachten

Voor de aanvullende opdracht is gewerkt met een lijst met opdrachten waarvan de gemeente vindt dat deze onderdeel moeten zijn van de brede inkoopopdracht Buurtkracht Assen. Het gaat hier om een diversiteit van opdrachten met verschillende dekkingsbronnen binnen de gemeente. Er wordt daarom onderscheid gemaakt tussen opdrachten met structurele dekking en opdrachten met incidentele dekking en aanvullende verantwoordingseisen (specifieke uitkeringen). Tot slot is voor enkele initiatieven op dit moment nog geen structurele dekking beschikbaar, maar zien we wel het belang van deze opdrachten. In de komende maanden wordt gekeken of er structureel beschikbaar kan worden gesteld voor deze initiatieven. Op het moment dat dit niet lukt, verdwijnen deze opdrachten en het daarvoor opgenomen budget uit de opdracht.

Het budget is als volgt opgebouwd:

Type budget	Beschikbaar budget
Structureel	€ 2.419.530
Specifieke uitkeringen	€ 857.838
AZWA	€ 282.825
Inburgering	€ 263.048
Regionaal programma VSV	€ 10.000
Onderwijsachterstandenbeleid	€ 301.965
Budget nog te voorzien van structurele dekking	€ 420.000
Eindtotaal	€ 3.697.368

Voor de specifieke uitkeringen geldt dat het budget beschikbaar wordt gesteld onder voorwaarde dat aan de verantwoordingeisen van het Rijk wordt voldaan. Op het moment dat de te contracteren partij niet aan deze eisen voldoet wordt het bedrag teruggevorderd.

Onderdeel van de opdracht voor het samenwerkingsverband is het relatie- en echtscheidingsteam. Hiervoor loopt tot juli 2028 een pilot. Uit de pilot moet blijken dat dit initiatief zichzelf terugverdient, door een besparing in de kosten jeugdzorg. Er is voor dit initiatief daarom geen afzonderlijk budget opgenomen. De dekking voor het initiatief zit in de berekening voor het budget van Buurtkracht dus verwerkt in de kosten Ambulante begeleiding, dagbesteding en (basis) GGZ Jeugd.

Personeel

Op basis van alle taken die nu worden uitgevoerd in de toegang van het sociaal domein is gekeken hoe de gewenste situatie, met betrekking tot deze taken, eruit ziet bij invoering van Buurtkracht. Op basis van de gewenste situatie is per taak, die verband houdt met de opdracht, gekeken of deze taak verdwijnt, verplaatst of ongewijzigd blijft. Daarbij is nog geen rekening gehouden met eventuele nieuwe taken.

Indexering

Jaarlijks vindt indexering plaats conform de indexeringsbepalingen die zijn opgenomen in de contractstandaarden.

7.3 Investing aan de zijde van de gemeente

Maatschappelijk partnerschap

De nieuwe manier van contracteren en het maatschappelijk partnerschap vragen om een andere manier van samenwerken. Om dit op een goede manier vorm te geven gaan we uit van een structurele inzet op het maatschappelijk partnerschap (in de vorming van een ambtelijk regieteam, dat in dialoog met de aanbieder optreedt) aan de kant van de gemeente. We sluiten hierbij aan op de bij het raadsvoorstel van 2025 genoemde structurele bedrag.

Incidentele investering implementatie en transformatie

KPMG heeft onderzocht wat er naar verwachting nodig is voor het goed inrichten van de nieuwe organisatie voor zowel de contractpartij als de gemeente. Wij sluiten hierbij aan. Het gaat om een

investering van € 700.000 aan mogelijke kosten bij de contractpartij en € 300.000 aan de kant van de gemeente.

Eigen bijdrage

In principe vragen we onder de huidige wetgeving geen eigen bijdrage binnen Buurtkracht. Het gaat om algemene voorzieningen waarvan we willen dat ze laagdrempelig toegankelijk zijn. We willen geen drempel opwerpen. Daarnaast zou het innen van een eigen bijdrage weer de nodige bureaucratie met zich meebrengen. We willen met Buurtkracht onnodige bureaucratie voorkomen. Het kan zijn dat we bij wetwijziging en/of mogelijke korting op het Rijksbudget als gevolg daarvan ons hierover opnieuw moeten beraden.

Programma krediet

Voor de organisatie van het programma Buurtkracht is een krediet vastgesteld van € 3.000.000. Hierin is rekening gehouden met personele inzet zowel intern als extern, daarnaast zijn hierin budgetten opgenomen voor extern advies. Verder is in de raming van het krediet rekening gehouden met frictiekosten voor personele transitie's.

7.4 Rapport KPMG

Om de financiële uitgangspunten van Buurtkracht Assen nader te onderbouwen hebben we KPMG een onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren. Het onderzoek had als doel het realistische besparingspotentieel van Buurtkracht Assen te bepalen, de belangrijkste randvoorwaarden voor realisatie inzichtelijk te maken en te beoordelen of de eerder uitgevoerde kostprijsonderzoeken een passende basis vormen voor het startbudget van de opdracht. Deze onderbouwing is ook van belang voor het inkooptraject.

Voor het onderzoek heeft KPMG gesprekken gevoerd met zorg- en welzijnsaanbieders, referentiegemeenten en betrokken medewerkers van de gemeente Assen. Daarnaast zijn beschikbare beleidsdocumenten, financiële gegevens, marktconsultaties en kostprijsonderzoeken geanalyseerd.

KPMG concludeert dat het grootste deel van het besparingspotentieel voortkomt uit de inhoudelijke transformatie die met Buurtkracht Assen wordt beoogd: een verschuiving van individuele maatwerkvoorzieningen naar algemene en collectieve voorzieningen, versterking van de sociale basis, preventie, vroegsignalering, integrale toegang en een gerichtere inzet van specialistische expertise. Daarnaast zijn efficiencyvoordelen mogelijk door vermindering van administratieve lasten, minder versnippering in het aanbiederslandschap en een efficiëntere organisatie van personeel, huisvesting en ondersteunende processen.

Op basis van interviews, referentiecasses en bureauonderzoek heeft KPMG een bestcase-, realcase- en worstcasescenario uitgewerkt. Het realcasescenario wordt als meest aannemelijk beschouwd. Daarbij wordt uitgegaan van een geleidelijk oplopende structurele besparing van circa 1-3% bij de start van de nieuwe werkwijze, naar circa 5-7% op middellange termijn en uiteindelijk circa 10% op langere termijn. KPMG stelt daarbij nadrukkelijk dat de realisatie van deze besparingen afhankelijk is van de mate waarin de beoogde transformatie daadwerkelijk wordt gerealiseerd.

Volgens KPMG zijn onder meer implementatiekracht, een professionele governance, een financieel robuuste contractpartij, passende monitoring en sturing, voldoende ontwikkelruimte en een sterk partnerschap tussen gemeente, aanbieders en maatschappelijke organisaties cruciale voorwaarden voor succes. De beoogde besparing is daarmee geen automatisch effect van de contractvorm, maar het resultaat van een succesvolle transformatie van het ondersteuningslandschap.

Ten aanzien van het financiële vertrekpunt concludeert KPMG dat de eerder uitgevoerde kostprijsonderzoeken voor Wmo en Jeugdhulp een navolgbare, transparante en voldoende onderbouwde basis bieden voor het bepalen van reële tarieven en het vaststellen van het

startbudget van Buurtkracht Assen. KPMG ziet daarom geen aanleiding om voorafgaand aan de aanbesteding opnieuw een kostprijsonderzoek uit te voeren.

De volledige analyse, scenario-uitwerking, randvoorwaarden en aanbevelingen zijn opgenomen in het rapport.

Op basis van het rapport nemen we als uitgangspunt het realcase scenario.

7.5 Geraamde waarde

Bovenstaande resulteert in de volgende geraamde opdrachtwaarde:

Jaar	Geraamd budget
2028	€ 15.635.000
2029	€ 31.625.000
2030	€ 31.947.000
2031	€ 32.309.000
2032	€ 33.398.000
2033	€ 33.410.000
2034	€ 34.536.000
2035	€ 35.700.000
2036	€ 36.903.000
2037	€ 38.147.000
2038	€ 22.259.000

NB Het eerste en het laatste jaar betreft het een half boekjaar.

In de opdrachtwaarde is rekening gehouden met indexatie. Het definitieve bedrag zal hiervan afwijken, als gevolg van verschillen tussen de gemaakte inschatting voor indexatie en de werkelijke indexatie gedurende de contractperiode.

7.6 Veiligheidsventiel

De maatschappelijke opgaven, wet- en regelgeving en lokale omstandigheden kunnen in de loop van de contractperiode wijzigen. Om hierop adequaat te kunnen inspelen, wordt binnen de inkoopstrategie voorzien in een veiligheidsventiel in de vorm van herzienings- en aanpassingsclausules.

Doel en uitgangspunten

Het veiligheidsventiel beoogt:

- Continuïteit van de dienstverlening en maatschappelijke effecten te borgen;
- Wendbaarheid te creëren bij inhoudelijke, financiële of organisatorische veranderingen;
- Disproportionele risico's voor zowel gemeente als samenwerkingspartners te voorkomen.

Herziening is daarbij geen uiting van wantrouwen, maar een integraal onderdeel van maatschappelijk partnerschap, gericht op gezamenlijke probleemoplossing.

Aanleidingen voor herziening

Herziening van de tussen partijen gemaakte afspraken kan aan de orde zijn indien zich een verwachte afwijking voordoet met een nader in de definitieve inkoopdocumenten vast te stellen percentage ten opzichte van de afgesproken prestaties, volumes, kwaliteit en/of financiële uitgangspunten, als gevolg van één of meer van de hieronder genoemde omstandigheden. De risico's en beheersmaatregelen die bij de opdrachtgever of opdrachtnemer liggen worden verder besproken in de dialoofase.

De financiële en organisatorische gevolgen van dergelijke afwijkingen, lager dan het overeen te komen percentage komen volledig voor rekening en risico van de aanbieder en geven geen recht op aanvullende compensatie, tenzij partijen hierover uitdrukkelijk en schriftelijk anders overeenkomen.

Aanleidingen voor herziening zijn:

- Substantiële wijzigingen in landelijke of lokale wet- en regelgeving, die aantoonbaar van invloed zijn op de wijze van uitvoering, de aard van de dienstverlening of de gestelde eisen;
- Gewijzigde gemeentelijke beleidsdoelstellingen, waardoor de opdracht inhoudelijk wijzigt of andere resultaten worden verlangd;
- Aantoonbare maatschappelijke ontwikkelingen, zoals veranderingen in de doelgroep, de omvang of complexiteit van de problematiek, of significante wijzigingen in wijk- of leefbaarheidsdynamiek;
- Onvoorziene omstandigheden, die redelijkerwijs niet bij het aangaan van de overeenkomst konden worden voorzien en die de uitvoering wezenlijk bemoeilijken.

In geval van een herziening treden partijen tijdig met elkaar in overleg met als doel te bezien of en hoe de afspraken kunnen worden aangepast, met inachtneming van het uitgangspunt dat het financiële risico bij de aanbieder blijft.

Procedure en proportionaliteit

Herziening vindt bij voorkeur plaats via een zorgvuldig en proportioneel proces, waarbij contractpartijen elkaar schriftelijk informeren.

- Signalering en analyse gezamenlijk plaatsvinden;
- Eerst wordt gezocht naar bijstelling binnen bestaande afspraken;
- Pas in laatste instantie gebruik wordt gemaakt van formele contractuele bevoegdheden.

De herziening is altijd gericht op het herstellen van balans tussen doelen, middelen en uitvoerbaarheid.

8 Aanbestedingskader

8.1 Type aanbestedingsprocedure

De opdracht moet Europees aanbesteed worden, aangezien de geraamde waarde de Europese aanbestedingsdrempel ruim overstijgt. Daarom is er gekozen volgens het uitgangspunt in artikel 2.38 lid 2 Aw 2012 kiest de gemeente voor een Europese procedure voor sociale en andere specifieke diensten (conform het regime SAS).

Voor de aanbesteding Buurtkracht Assen kiest de gemeente voor een aanbestedingsprocedure voor Sociale en Andere Specifieke Diensten (SAS) met daarin twee fasen. Dit is gebaseerd op een niet-openbare aanbesteding. Binnen deze procedure worden aanbidders eerst getoetst op uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen, aangevuld met selectiecriteria. Hierdoor wordt de kwaliteit van de gegadigden aan de voorkant getoetst. Alleen aanbidders die aantoonbaar voldoen aan de gestelde eisen en die het beste scoren op de selectiecriteria worden toegelaten tot verdere deelname aan de procedure.

Tijdens deze selectiefase worden twee aanbidders geselecteerd op basis van de selectiecriteria. De selectiecriteria worden verder toegelicht in paragraaf 8.7.

In de tweede fase wordt met de twee geselecteerde aanbidders een dialoofase georganiseerd. Enkele onderwerpen van de dialoofase zijn toegelicht in paragraaf 8.9. Na afloop van de dialoofase en na publicatie van de definitieve documenten zal een inschrijving plaatsvinden door één of beide samenwerkende groep van aanbidders.

De aanbieder die het beste scoort op de gunningscriteria in paragraaf 8.10 zal aan deze partij de opdracht (voorlopig) worden gegund.

De keuze voor de Sociale en Andere Specifieke Diensten (SAS) procedure hangt samen met de wens om het aanbestedingsproces doelmatig en beheersbaar te houden. Door niet met alle aanbidders de dialoofase te starten maar voorafgaand een selectie uit te voeren zorgt voor zowel gemeente als aanbidders tot een minder grote administratieve last. Deze aanbesteding kent echter zowel voor gemeente als aanbidders een aanzienlijke tijdsinvestering, dit omdat het een cruciale partij is in het zorglandschap van de gemeente. Om deze reden vinden wij de tijdsinvestering te verantwoorden.

8.2 Percelen

Voor deze aanbesteding zal geen verdeling in percelen plaatsvinden. We kiezen voor één partij die alles moet kunnen leveren.

8.3 Duur van de overeenkomst

De overeenkomst kent een initiële looptijd van vier (4) jaar. De gemeente kan eenzijdig gebruikmaken van twee verlengingsopties van telkens drie (3) jaar. De overeenkomst gaat in op 1 juli 2028 en eindigt op 1 juli 2032.

Initiële looptijd	Verlenging	Verlenging	Totaal
4 jaar +	3 jaar +	3 Jaar =	10 jaar

We kiezen voor een langere looptijd, omdat we met deze opdracht een duurzaam partnerschap aan willen gaan en omdat het een forse transformatieopdracht betreft. Door een langdurige relatie aan te gaan, wordt het aantrekkelijk om gezamenlijk te investeren en te ontwikkelen. De contractpartner kan dan een passend en effectief aanbod realiseren en investeren in innovatieve ondersteuning die een bijdrage levert aan de transformatie.

Voor de start van de overeenkomst wordt rekening gehouden met een implementatietermijn van minimaal zes (6) en maximaal negen (9) maanden. Doel is een zorgvuldige implementatie en overgang van de huidige situatie naar Buurtkracht Assen. Waarbij de verantwoordelijkheid voor cliënten en het volledige budget bij de start van de opdracht over gaat naar de aanbieder die de opdracht gaat uitvoeren. De gemeente committeert zich met deze implementatietermijn aan de norm voor opdrachtgeverschap waarin een minimale implementatie van zes (6) maanden wordt geadviseerd.

8.4 Aantal aanbieders

De gemeente wenst één aanbieder te contracteren. Deze partij kan zich op verschillende manieren organiseren/inschrijven, hier gaat de gemeente niet over. Voorbeelden hiervan kunnen zijn dat één hoofdaannemer die de opdracht aanneemt met daaronder verschillende onderaannemers. Een samenwerkingsverband met meerdere aanbieders (combinanten) en daarbij met of zonder onderaannemers.

8.4.1 Onderaannemers

Een hoofdaanbieder of combinanten mogen samen met onderaannemers inschrijven. De hoofdaanbieder of combinanten dient in het aanbestedingsproces aan te geven met welke onderaannemers hij gaat werken. Onderaannemers moeten aan diverse eisen voldoen, onder andere moeten zij voldoen aan integriteitseisen en kwaliteitscertificering, een VOG RP, een belastingverklaring, een geldige gedragsverklaring aanbesteden hebben en meewerken aan een Bibob onderzoek. De hoofdaannemer of combinanten is verantwoordelijk voor het aanleggen en up to date houden van een dossier met gegevens van onderaannemers. Voor de gunning van de opdracht zal de gemeente door middel van een steekproef controleren of dit dossier aanwezig is en in hoeverre onderaannemers hierin zijn opgenomen en aan de eisen voldoen. De gemeente heeft de mogelijkheid om onderaannemers te weigeren die niet aan de eisen voldoen.

De hoofdaannemer of combinanten dient gedurende de contractperiode alle benodigde documenten en bewijsstukken te kunnen aanleveren waaruit blijkt dat onderaannemers aan de gestelde wettelijke en aanvullende inkoop-eisen voldoen. Ook dient de hoofdaannemer een proces te hebben ingericht waaruit blijkt hoe hij zicht houdt op de kwaliteit van zijn onderaannemers. De gemeente krijgt op verzoek inzicht in het dossier dat de hoofdaannemer hiervan bijhoudt.

Als de hoofdaannemer of combinanten tijdens de contractperiode onderaannemers toevoegt of wanneer er wijzigingen zijn in de RVC, RVT of bestuurders van een bestaande onderaannemerorganisatie dan moet de gemeente hiervan schriftelijk op de hoogte worden gesteld.

8.5 Uitsluitingsgronden

De aanmelder dient ook in Deel III C van het Uniform Europees Aanbestedingsdocument te verklaren dat geen sprake is van de situaties genoemd in artikel 2.87 Aw 2012. De verplichte uitsluitingsgronden zijn van toepassing op deze procedure. Naast de verplichte uitsluitingsgronden

zijn op deze aanbestedingsprocedure zijn de volgende facultatieve uitsluitingsgronden van toepassing:

- Schendingen op het gebied van milieu, sociaal en arbeidsrecht;
- Faillissement, insolventie of gelijksoortig;
- Ernstige beroepsfout;
- Vervalsing van de mededinging;
- Belangenconflict;
- Prestaties uit het verleden;
- Valse verklaring;
- Onrechtmatige beïnvloeding van de besluitvorming.
- Wet toetreding zorgaanbieders (WTZA)
- Betaling belasting of sociale premies.

8.5.1 Wet Bibob

De gemeente maakt gedurende de inkoopprocedure en/of de looptijd van de overeenkomst gebruik van een integriteitsbeoordeling op grond van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob). Bij de Aanmelder en alle onderaannemers wordt een prescreening uitgevoerd. Indien de uitkomsten daarvan aanleiding geven, wordt door middel van een eigen onderzoek beoordeeld of sprake is van één of meer verplichte of facultatieve uitsluitingsgronden. Indien daartoe aanleiding bestaat, kan de gemeente het Landelijk Bureau Bibob om advies vragen. Op grond van artikel 3, eerste lid, van de Wet Bibob kan de overeenkomst worden geweigerd of ingetrokken indien sprake is van een ernstig gevaar dat deze mede zal worden gebruikt om uit strafbare feiten verkregen of te verkrijgen voordelen te benutten (A-grond) of om strafbare feiten te plegen (B-grond), dan wel indien er aanwijzingen of vermoedens bestaan dat hiervan sprake is. Op basis van de uitkomsten van de hiervoor beschreven onderzoeken kan de gemeente besluiten de Aanmelder uit te sluiten van deelname aan de inkoopprocedure. De bevoegdheid om de Wet Bibob toe te passen kan door de gemeente tevens gedurende de looptijd van de overeenkomst worden ingezet ten aanzien van eventuele nieuwe onderaannemer(s) en bij wijzigingen in de bestuursamenstelling van de hoofdaannemer(s) en/of onderaannemer(s).

8.6 Geschiktheidseisen

Voor het beoordelen van geschikte inschrijvers worden geschiktheidseisen opgesteld. Het gaat hier specifiek over de geschiktheid van de inschrijver (onderneming) en niet over de uitvoering van de initiële opdracht. Geschiktheidseisen geven aan waar een inschrijver aan moet voldoen, te weten:

- Financiële en economische draagkracht
- Technische- en/of beroepsbekwaamheid

8.6.1 Geschiktheidseisen m.b.t. financiële en economische draagkracht

Bedrijfsaansprakelijkheid

Opdrachtgever eist een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering met een minimale dekking van € 2.500.000,00 per gebeurtenis en een minimale dekking van € 5.000.000,00 per kalenderjaar. Als bewijsmiddel moet inschrijver binnen de gestelde termijn, na verzoek van opdrachtgever, een kopie van de geldige verzekeringspolis overleggen. Opdrachtgever kan ook genoegen nemen met een verklaring van de verzekeraar, waaruit blijkt dat de polis voldoet aan de hier gestelde eisen.

Financiële draagkracht

Ook moet de Inschrijver een stabiele onderneming zijn, die haar continuïteit kan garanderen. Als bewijs moet de voorlopig gegunde inschrijver de (meest) recente accountantsverklaring zonder een

continuïteitsparagraaf overleggen. Deze paragraaf wordt alleen opgenomen door de accountant als deze vreest voor de (economische en financiële) continuïteit van de onderneming. Van een niet-jaarrekening plichtige onderneming willen wij een beoordelings- of samenstellingsverklaring.

Stabiliteit onderneming

De gemeente wil een overeenkomst sluiten met een organisatie die financieel voldoende draagkrachtig is.

8.6.2 Geschiktheidseisen m.b.t. technische en beroepsbekwaamheid

Ervaring inschrijver

Inschrijver toont met referentieopdrachten aan dat hij beschikt over de volgende kerncompetenties:

Inschrijver heeft in de laatste drie jaar een opdracht uitgevoerd waaruit blijkt dat:

- Aanmelder heeft **minimaal 3 jaar** ervaring met de aansturing en uitvoering van integrale opdrachten. Onder integrale opdrachten zoals Buurtkracht Assen verstaan we opdrachten waar sprake is van integrale uitvoering en aansturing van maatschappelijk werk en jongerenwerk en/of opbouwwerk en ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers en ouderenwerk in één of twee opdrachten.
- Aanmelder heeft ervaring met het leveren van producten op het gebied van Welzijn;
- Aanmelder heeft ervaring met het leveren van producten op het gebied van Wmo;
- Aanmelder heeft ervaring met het leveren van producten op het gebied van Jeugd;
- Aanmelder heeft ervaring met het leveren van producten op het gebied van bestaanszekerheid.

8.6.3 Kwaliteitscertificering

Inschrijver dient de volgende certificaten of aantoonbaar werkende vergelijkbare systemen te bezitten.

Kwaliteitsmanagement- en borging

De inschrijver beschikt op het moment van inschrijven over een geldig kwaliteitsborgingscertificaat conform ISO 9001 of over gelijkwaardige maatregelen op het gebied van kwaliteitsborging.

Opdrachtgever aanvaardt, in geval van gelijkwaardige maatregelen, een beschrijving op hoofdlijnen van het kwaliteitsmanagementsysteem. Hierin toont de inschrijver aan dat het kwaliteitsmanagementsysteem gelijkwaardig is aan ISO 9001. De beschrijving moet geverifieerd zijn door een onafhankelijk deskundige derde met aantoonbare kennis en ervaring op het gebied van kwaliteitsmanagementsystemen.

8.6.4 Verklaring omtrent gedrag rechtspersoon

De bestuurder(s) (conform uittreksel KvK) beschik(t)/(ken) over een geldig VOG rechtspersoon (RP) afgegeven door Justis. Deze dient niet ouder te zijn dan zes (6) maanden ten opzichte van de publicatiedatum van deze aanbesteding. Indien opdrachtnemer met onderaannemers werkt, geldt deze eis ook voor de bestuurder(s) van de onderaannemer. Aanmelder levert bij de Aanmelding een kopie van de VOG RP aan.

Indien de VOG-RP op moment van Aanmelden nog niet binnen is, verzoeken wij een bewijs te overleggen waaruit blijkt dat de aanvraag is gedaan (kopie aanvraag en/of betalingsbewijs). Tijdens de uitvoering van de opdracht dient Aanmelder in staat te zijn om op verzoek binnen vijf (5) kalenderdagen een bewijs aan te leveren waaruit blijkt dat de VOG is aangevraagd (kopie aanvraag en/of betalingsbewijs) waarna binnen negen (9) weken na het verzoek de afgegeven VOG wordt overlegd.

8.6.5 Winstmaximalisatie

We streven naar een vanzelfsprekende soberheid. Dit betekent dat de partner een bijdrage dient te leveren aan het betaalbaar houden van het Sociaal Domein. Aanbieder kan een positief bedrijfsresultaat behalen binnen deze opdrachten. Positieve bedrijfsresultaten binnen de opdracht kunnen worden ingezet voor bijvoorbeeld een goede financiële compensatie voor werknemers, of investering en innovaties ten behoeve van het Sociaal Domein gemeente Assen.

- De gemeente accepteert niet zonder een valide opgave van redenen dat aanbieder binnen de opdracht excessief hoge bedrijfsresultaten (winsten) behaalt (> 8%), excessief hoge kosten, rendementen voor eigenaren/aandeelhouders en/of opbrengsten voor directie/bestuurders realiseert;
- Indien hier naar oordeel van gemeente sprake van is, is partij gehouden om volledige openheid van zaken te geven inzake haar bedrijfsvoering binnen deze opdracht;
- Indien de partij in de situatie zoals bedoeld in lid 2 van dit artikel niet of niet voldoende meewerkt of indien de bedrijfsresultaten daar aanleiding toe geven, kan dit leiden tot (bijvoorbeeld) een administratieve audit, extra kwaliteitscontroles en/of rechtmatigheidscontroles. Indien de uitkomsten daarvan daartoe aanleiding geven, kan dit maatregelen tot gevolg hebben zoals een terugvordering van budgetten en/of beëindiging van het contract.

8.7 Selectiecriteria

- Kennis en ervaring met het aansturen van een soortelijke integrale opdracht als Buurkracht Assen;
- Kennis en ervaring met het aansturen en uitvoeren van een soortgelijke integrale opdracht als Buurkracht Assen;
- Kennis en ervaring met het behouden van personeel en expertise bij een soortgelijke opdracht en het omgaan met latende aanbieders;
- Kennis en ervaring met samenwerken binnen een gemeente en het benutten van lokale kennis, expertise en netwerken.

Met de selectiecriteria wil de gemeente beoordelen of potentiële aanbieders de kennis, ervaring en reeds behaalde resultaten hebben om deze opdracht uit te voeren. De selectiefase gaat dus nadrukkelijk over wat aanbieders in het verleden hebben gepresteerd. De selectie gaat dus niet over wat potentiële aanbieders bij deze opdracht willen doen. Dat wordt pas gevraagd in de gunningsfase, en alleen aan de geselecteerde aanbieders.

8.8 Gunningsleidraad

De gunningsfase start met de publicatie van de gunningsleidraad. Dit document geeft informatie over het proces en de procedure van de gunning, de gunningscriteria en de eisen waaraan het plan van de Inschrijver moet voldoen. Zodra de gunningsleidraad is gepubliceerd wordt de dialoofase voor de geselecteerde twee aanbieders gepland.

8.9 Dialoofase

De dialoog vindt plaats in de gunningsfase van de aanbesteding, na afronding van de selectiefase. Tijdens de gunningsfase organiseren we gesprekken met de geselecteerde aanbieders over bijvoorbeeld:

1. Partnerschap en samenwerking tussen gemeente en aanbieder;
2. Samenwerking met partners buiten de opdracht/ aanpalend aan de opdracht, (onder andere werkwijze buurtteams, casus- en procesregie en op het gebied van veiligheidsvraagstukken);
3. Transformatiebeweging en Innovatie (o.a. relatie- en scheidingsteam);

4. Model van Simons.

Het doel van deze gesprekken is om de opdracht verder toe te lichten en waar nodig aan te scherpen.

8.10 Gunningscriteria

Tijdens de gunningsfase vraagt de gemeente de twee geselecteerde partijen een plan van aanpak en een begroting in te dienen. De plannen van aanpak moeten antwoord geven en worden beoordeeld op de gunningscriteria. Hieronder zijn de gunningscriteria op hoofdlijnen die verder uitgewerkt worden in de gunningsleidraad.

De gemeente behoudt zich het recht voor om de gunningscriteria voor publicatie van de gunningsleidraad te wijzigen.

1. Visie, inhoudelijke aanpak en prestaties van de opdracht waaronder de uitvoering van de sociale teams, vormgeven van de nieuwe functies van Buurtkracht Assen en het benutten van de lokale kennis, ervaring en expertise. Ook legt de aanbieder uit met welke concrete resultaten en indicatoren hij bijdraagt aan de transformatie en betaalbaarheid van de opdracht Buurtkracht Assen. Verder legt de aanbieder uit hoe aanbieder gebruik gaat maken van huisvesting en hoe inwoners een rol krijgen binnen de organisatie van Buurtkracht;
2. Implementatie van de opdracht met specifieke aandacht voor het behoud en overname van personeel, samenwerken met latende aanbieders en de gemeente en positionering van de nieuwe opdracht. Hier licht de aanbieder toe hoe hij de opdracht gaat implementeren en vormgeven gedurende het eerste jaar. Ook moet de aanbieder aangeven hoe hij omgaat met het overnemen van personeel van bestaande partijen en de gemeente. De gemeente verwacht hierin concrete uitspraken of alle personeel overgenomen wordt en met welke rechten;
3. Organisatie van de opdracht met specifieke aandacht voor de sturing en de regie van de opdracht en invulling van de ondersteunende functies zoals communicatie, administratie, monitoring en verantwoording, privacy, data en systemen, kwaliteit en leren en ontwikkelen. Onderdeel van deze toelichting zijn concrete voorstellen voor deze onderdelen. Hier licht de aanbieder toe hoe hij de opdracht vormgeeft gedurende de volledige looptijd van de overeenkomst;
4. Begroting, financiële beheersing en sturing. De aanbieder legt hier uit op welke wijze de begroting opgebouwd wordt. Hij moet hiervoor gebruik maken van het aangeleverde format en uitleggen hoe de financiële beheersing plaatsvindt. De uitwerking van de begroting en met name de omvang van de personele inzet moet in lijn zijn met de aanpak en prestaties zoals toegelicht door de aanbieder zelf in beantwoording van gunningscriterium 1;
5. Risico inschatting, verdeling en beheersing. De aanbieder legt hier uit op welke manier hij omgaat met risico's binnen en buiten de eigen invloedssfeer en hoe risicobeheersing onderdeel wordt van de bedrijfsvoering van de opdracht;
6. Samenwerking met partners (professioneel en vrijwillig) in de gemeente. De aanbieder legt hier uit op welke manier hij de samenwerking met lokale en regionale partners organiseert ten behoeve van de opdracht. Visie, inhoudelijke aanpak en prestaties van de opdracht.

8.11 SROI

Algemeen

De opdrachtgever hecht waarde aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. In dat kader is Social Return onderdeel van het duurzame inkoopbeleid. De ambitie is om bij alle inkopen met een opdrachtwaarde boven de €200.000,- Social Return toe te passen, bij een lagere opdrachtwaarde waar mogelijk. Het doel van Social Return is het bevorderen van arbeidsparticipatie. Social Return kan worden ingevuld met arbeidsplaatsen, leer-werkplekken en/of stageplekken voor aangewezen

doelgroepen. Ook kan op andere wijze (aanvullende) maatschappelijke bijdrage geleverd worden. Deze wijze van invulling noemen wij ook wel Social Impact, wat een afgeleide is van Social Return.

Social-Returnverplichting

1. De verplichting vloeit voort uit een gegunde opdracht door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer.
2. Opdrachtnemer moet bij de uitvoering van de opdracht 1% van de aanneemsom exclusief BTW inzetten voor Social Return.
3. Opdrachtnemer is zelf verantwoordelijk voor het nakomen van zijn Social Returnverplichtingen.
4. Opdrachtnemer ontvangt na de gunning per e-mail de inloggegevens voor de monitoringsapplicatie www.socialreturnmonitor.nl. Mocht opdrachtnemer geen inloggegevens hebben ontvangen, dan kan contact opgenomen worden met het Coördinatiepunt Social Return Groningen via socialreturn@ groningen.nl.
5. Zo spoedig mogelijk na gunning bespreekt Opdrachtnemer het Plan van Aanpak Social Return met de gekoppelde accountmanager of stelt in overleg met de accountmanager een Plan van Aanpak op.
6. Bij het niet voldoen aan de Social Return verplichting kan een sanctie worden opgelegd.
7. In de bijlage [Uitvoering Social Return 3.0 - 2025 \(AMRG\)](#) worden de uitvoeringsvoorwaarden en de mogelijkheden nader toegelicht.
8. Meer informatie is te vinden op www.werkinzicht.nl/socialreturn

8.12 Conceptovereenkomst

Voor de conceptovereenkomst wordt gebruik gemaakt van de contractstandaarden van het ketenbureau.

8.13 Planning

Hieronder volgt de concept planning voor publicatie van Buurtkracht Assen.

Rond Datum	Proces stap
02-11-2026	Publicatie TenderNed (aanbieders zien het pas 2 dagen later op 4 november)
19-11-2026	Sluitingsdatum indienen schriftelijke vragenronde 1
04-12-2026	Publicatie eerste Nota van Inlichtingen
18-12-2026	Sluitingsdatum indienen schriftelijke vragenronde 2 (Alleen vragen n.a.v. antwoorden op de vragen in de eerste N.v.I.)
14-01-2027	Publicatie tweede Nota van Inlichtingen
27-01-2027	Sluitingsdatum selectiefase (Start beoordelingsweken)
01-03-2027	Selectiebesluit
23-03-2027	Definitieve selectie
30-03-2027	Publicatie gunningsleidraad
April, Mei, juni, juli, augustus 2027	Dialogsessies
24-08-2027	Publiceren definitieve nota van inlichtingen en gunningsleidraad
14-09-2027	Sluitingsdatum gunningsfase (Start beoordelingsweken)
07-10-2027	Voorlopige gunning
29-10-2027	Definitieve gunning en contractondertekeningen
01-11-2027	Start implementatie
01-07-2028	Ingangsdatum Overeenkomst

9 Sturing, monitoring & contractmanagement

De gemeente kiest binnen Buurtkracht Assen voor een maatschappelijk partnerschap gebaseerd op vertrouwen, gezamenlijke verantwoordelijkheid en lerend samenwerken. Monitoring en sturing zijn daarom niet primair gericht op controle en verantwoording achteraf, maar op het gezamenlijk realiseren van maatschappelijke doelen, het tijdig signaleren van ontwikkelingen en het continu verbeteren van de uitvoering.

De gekozen werkwijze vraagt om een andere vorm van governance dan een traditionele opdrachtgever-opdrachtnemerrelatie. Binnen Buurtkracht Assen wordt gestuurd vanuit gedeelde maatschappelijke opgaven, waarbij ruimte bestaat voor professionele autonomie, innovatie en maatwerk. Tegelijkertijd blijven richting, grip, rechtmatigheid, transparantie en bestuurlijke verantwoordelijkheid noodzakelijk.

Monitoring, sturing en contractmanagement worden daarom ingericht als samenhangend geheel. Monitoring levert inzicht op, sturing geeft richting aan het handelen en contractmanagement borgt dat afspraken, verantwoordelijkheden en publieke belangen gedurende de looptijd van de overeenkomst worden bewaakt en doorontwikkeld.

9.1 Sturingsvisie

Als sturingskader wordt het *Levers of Control*-model van Robert Simons³ gehanteerd. Simons onderzocht hoe organisaties voldoende richting en controle kunnen behouden in omgevingen waarin tegelijkertijd ruimte nodig is voor innovatie, samenwerking, professionele autonomie en eigen initiatief. Uit de marktconsultaties alsook ervaringen van andere gemeenten blijkt dat dit model ruimte en structuur biedt voor samenwerken en blijven ontwikkelen. Deze benadering sluit aan bij de ambitie van Buurtkracht Assen.

Het model van Simons gaat ervan uit dat organisaties niet uitsluitend kunnen sturen op regels, controle en indicatoren. Om zowel maatschappelijke doelen te realiseren als adaptief te blijven, moeten verschillende vormen van sturing in samenhang worden toegepast. Simons onderscheidt hiervoor vier sturingsmechanismen, aangeduid als de vier *Levers of Control*. Wanneer deze vier hefboomen in balans worden ingezet, ontstaat een vorm van sturing waarin ruimte voor professionals en inwoners wordt gecombineerd met heldere kaders, transparantie en bestuurlijke beheersing.

1. Gezamenlijke ambitie en gedeelde waarden (Belief systems)
2. Duidelijke kaders en verantwoordelijkheden (Boundary systems)
3. Monitoring en verantwoording (Diagnostic control systems)
4. Leren, reflecteren en bijsturen (Interactive control systems)

We gaan, samen met de partij, in de dialoog- en implementatiefase het model van Simons verder uitwerken, waarbij de 'hoe'-vraag centraal staat. Samen concretiseren wij de werkwijze en vertalen het model naar de Assense situatie. Daarbij wordt monitoring gezien als een groeiproces, waarin frequentie en vorm zich ontwikkelen in de tijd. In de hiernavolgende paragrafen worden de vier hefboomen verder toegelicht.

9.1.1 Gezamenlijke ambitie en gedeelde waarden

Het duurzaam maatschappelijk partnerschap binnen Buurtkracht Assen is gebaseerd op een gedeelde maatschappelijke ambitie: Buurtkracht Assen versterkt de sociale basis en organiseert ondersteuning wijkgericht, snel en zonder verstorende bureaucratie. Buurtkracht Assen zet in op een verschuiving van professionele zorg naar eigen kracht van de buurt.

³ (Simons, 1994)

Daarbij vergroten we de inzet van algemene en voorliggende voorzieningen om zorg toegankelijk, betaalbaar en verbonden met het gewone leven te houden.

De ambitie en uitgangspunten geven richting aan keuzes in de uitvoering. Daarbij staat centraal dat niet het systeem, maar de inwoner en de leefwereld van de inwoner leidend zijn.

9.1.2 Duidelijke kaders en verantwoordelijkheden

Binnen het maatschappelijk partnerschap worden duidelijke kaders en randvoorwaarden afgesproken.

Door heldere afspraken vooraf ontstaat ruimte voor maatwerk en professionele autonomie binnen de wijken, zonder dat bestuurlijke en financiële beheersing verloren gaat. Tegelijkertijd wordt geborgd dat de gemeente kan voldoen aan haar verplichtingen. De kaders ondersteunen daarnaast de ambitie om bureaucratie te verminderen en professionals meer handelingsruimte te geven.

9.1.3 Monitoring en verantwoording

De monitoring richt zich primair op maatschappelijke effecten, voortgang en bestuurlijk inzicht. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de mate waarin de sociale basis wordt versterkt en inwoners zoveel mogelijk zelfstandig kunnen deelnemen aan de samenleving.

Monitoring binnen Buurtkracht Assen heeft drie doelen:

1. Inzicht geven in maatschappelijke voortgang
2. Ondersteunen van leren en verbeteren
3. Borgen van publieke verantwoording

De monitoring bestaat uit een set indicatoren, aangevuld met kwalitatieve duiding. Belangrijk is dat deze indicatoren altijd aansluiten bij gemeentelijke beleidsdoelen. Het borgen van de koppeling tussen de beoogde resultaten van de partij en de gemeentelijke doeleinden is essentieel om effecten inzichtelijk te maken, gericht te kunnen sturen en tijdig bij te stellen. Daarnaast zorgt het voor transparantie en waarborgt het dat de inzet van de partij blijvend aansluit bij de maatschappelijke opgaven van de gemeente.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt in monitoringsinformatie en verantwoordingsinformatie. Monitoringsinformatie richt zich op uitgangspunten van Buurtkracht Assen en het realiseren de beoogde maatschappelijke effecten, waaronder versterking van de sociale basis, vermindering van de vraag naar maatwerkvoorzieningen en beheersing van kosten, worden gerealiseerd. Dit kan bijvoorbeeld monitoring van deze onderwerpen:

- Ontwikkeling van de sociale basis
- Bereik van inwoners en netwerken
- Wijkgerichte signalen
- Preventieve werking
- Ervaringen van inwoners en professionals
- Samenwerking tussen formele en informele ondersteuning
- Ontwikkelingen in vraag naar maatwerkvoorzieningen

Deze informatie wordt niet alleen kwantitatief verzameld. Ook verhalen, casuïstiek, inwonerservaringen en professionele signalen zijn nodig om cijfers goed te kunnen duiden.

Verantwoordingsinformatie richt zich op de vraag of de opdracht rechtmatig, doelmatig en volgens de afgesproken kwaliteit wordt uitgevoerd. Hierbij gaat het onder meer om:

- Budgetuitputting
- Kostenontwikkeling
- Rechtmatige besteding
- Kwaliteitseisen
- Klachten en incidenten
- Wachttijden
- Caseload
- In-, door- en uitstroom
- Personele continuïteit
- Naleving van privacy- en beveiligingsafspraken

9.1.3.1 Dashboard

Om deze gezamenlijke sturing en monitoring goed te laten functioneren, is een gedeeld dashboard van groot belang. Het dashboard fungeert als één gezamenlijke weergave van informatie, waarin gemeente en de partij op een transparante en eenduidige manier inzicht hebben in voortgang, trends en resultaten.

De gemeente en de partij leveren beide actief en structureel data aan bij voorkeur via een API. Door deze wederzijdse gegevensuitwisseling beschikken beide partijen over een actueel informatiebeeld. Dit stelt hen in staat om doelmatig en strategisch te handelen. Beide partijen dragen verantwoordelijkheid voor de kwaliteit, actualiteit en rechtmatige verwerking van de aangeleverde data. Dit zorgt voor een effectieve samenwerking waarvan beide partijen profijt hebben.

9.1.4 Leren, reflecteren en bijsturen

Een belangrijk onderdeel van de sturing is het structureel voeren van het gesprek tussen gemeente, partners, professionals en inwoners. Governance is hierbij ondersteunend aan de inhoudelijke doelstellingen en gericht op vertrouwen, transparantie, gezamenlijke verantwoordelijkheid en lerend vermogen.

De governance kent drie niveaus: strategisch, tactisch en operationeel.

1. Strategisch niveau

Op strategisch niveau vindt afstemming plaats over de gezamenlijke visie, maatschappelijke doelen en de doorontwikkeling van Buurtkracht Assen. De gemeente en de bestuurlijke vertegenwoordiging van de partij voeren periodiek ambtelijk en bestuurlijk overleg over de koers, maatschappelijke effecten en samenhang met bredere beleidsdoelstellingen binnen het sociaal domein. De gemeenteraad ontvangt (jaar)rapportages en wordt, waar gewenst, betrokken bij de gesprekscyclus met de aanbieder door bijvoorbeeld een wijkbezoek.

Op bestuurlijk niveau zijn onder meer onderwerp van gesprek:

- Maatschappelijke effecten (zoals inwonerstevredenheid, zelfredzaamheid, etc.)
- Beweging van individuele voorzieningen naar collectief en de sociale basis
- Bestuurlijke prioriteiten
- Financiële ontwikkeling
- Grote risico's
- Samenhang met andere beleidsopgaven
- Politieke en maatschappelijke verantwoording

Op ambtelijk niveau bespreken de gemeente en de partij trends, wijkoverstijgende ontwikkelingen en transformatieopgaven.

2. Tactisch niveau

Op dit niveau wordt gestuurd op voortgang, samenhang tussen wijken en vertaling van strategische keuzes naar de uitvoering. Monitoringinformatie wordt hier besproken en gebruikt voor gezamenlijke reflectie en bijsturing.

Dit niveau is ook de plek waar contractmanagement en accounthouderschap samenkomen. Ook is dit niveau de plek waar een inwoner, bijvoorbeeld via de spiegelraad, meebeslist, adviseert en de signalen uit de wijken toelicht.

3. Operationeel niveau

Op operationeel niveau werken professionals wijkgericht samen met inwoners, vrijwilligers, verenigingen en informele netwerken. Hier staat maatwerk centraal en worden signalen uit de praktijk actief teruggekoppeld naar tactisch en strategisch niveau. Aanmelder maakt op dit niveau gebruik van de input van inwoners.

9.1.4.1 Samenhang en escalatie

De sturingsstructuur is zo ingericht dat signalen vanuit de uitvoering structureel worden opgehaald en waar nodig worden opgeschaald naar tactisch, strategisch of bestuurlijk niveau.

Escalatie vindt bij voorkeur plaats in dialoog en samenwerking, passend bij het maatschappelijk partnerschap. Wanneer publieke belangen, continuïteit, veiligheid, kwaliteit of rechtmatigheid onder druk staan, blijft formele sturing mogelijk.

De escalatielijn is als volgt:

1. Operationeel oplossen binnen wijkteam of uitvoerende samenwerking
2. Tactisch bespreken met accounthouder, contractmanager en vertegenwoordiging van de partij
3. Strategisch bespreken bij structurele of wijkoverstijgende knelpunten
4. Bestuurlijk escaleren bij grote risico's, financiële gevolgen of politieke gevoeligheid
5. Formele contractuele maatregelen wanneer afspraken niet worden nagekomen

9.1.4.2 Rollen en verantwoordelijkheden

Binnen de governance zijn rollen en verantwoordelijkheden helder belegd, passend bij het karakter van een maatschappelijk partnerschap.

- De gemeente bewaakt de publieke waarden, maatschappelijke doelen, rechtmatige besteding van middelen en de bestuurlijke kaders.
- De partij is verantwoordelijk voor de professionele uitvoering, samenwerking in de wijk en het versterken van eigen kracht van inwoners en een organisatie waarin medewerkers binding ervaren met de organisatie en werkgeluk ervaren.
- De gemeente en de partij zijn samen verantwoordelijk voor het realiseren van maatschappelijke effecten.
- Inwoners, vrijwilligers en informele netwerken worden beschouwd als volwaardige partners en leveren input voor signalering, uitvoering, evaluatie en verbetering.

Besluitvorming vindt zoveel mogelijk plaats op basis van gezamenlijke analyse, dialoog en consensus.

9.1.4.3 Regieteam Buurtkracht

Voor het effectief sturen op de te vormen samenwerkingsorganisatie werkt de gemeente met een regieteam. Dit team borgt zowel de strategische koers als de operationele samenhang en kwaliteit van samenwerking.

Onderstaande functies/rollen hebben een plek in het regieteam.

- Accounthouder
- Contractmanager
- Netwerkgeregisseur
- Informatieadviseur
- Business controller
- Administratief ondersteuner

Naast bovenstaande rollen wordt het team flexibel ondersteund door onderstaande specialisten die op aanvraag bij het team worden betrokken.

- Privacy officer
- Kwaliteitsadviseur
- Juridisch adviseur
- Beleidsadviseur

Vanuit de gemeente zal het regieteam op verschillende niveau's communiceren met een vaste kern van medewerkers van de aanbieder. Met deze inrichting ontstaat een samenwerkingsverband waarin bestuurlijke- en inhoudelijke sturing, contractuele beheersing en integrale samenwerking geborgd zijn.

9.1.4.4 Vastlegging samenwerkingsafspraken

Om de dialoog tussen partijen gedurende de looptijd van de overeenkomst te ondersteunen worden levende samenwerkingsafspraken gemaakt. Omdat maatschappelijke omstandigheden, ondersteuningsvragen en uitvoeringspraktijken kunnen veranderen, moeten de gemaakte samenwerkingsafspraken voldoende flexibel zijn. Daarvoor wordt de overeenkomst aangevuld met een samenwerkingsdossier dat door partijen wordt opgesteld en dat periodiek aangepast kan worden.

In dit dossier worden afspraken vastgelegd over de beschikbaarheid van diensten, procesafspraken, communicatieafspraken, gebruikte indicatoren, calamiteiten regeling etc. Hiervoor wordt het samenwerkingsdossier als bijlage toegevoegd aan de overeenkomst. Het dossier kan gezamenlijk, op vooraf vastgelegde wijze, periodiek herzien worden.

Specifieke onderdelen van de dienstverlening kunnen, met het gebruik van deze bijlagen, worden uitgelicht en indien nodig aangepast zonder dat de overeenkomst aangepast hoeft te worden. Dit vergroot de flexibiliteit van de overeenkomst. De wijze van aanpassing en de documenteigenaar van het dossier wordt in de overeenkomst vastgelegd.

9.2 Privacy en gegevensbescherming

Bij de inkoop van diensten en voorzieningen waarbij persoonsgegevens worden verwerkt, handelt de gemeente conform de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en overige relevante wet- en regelgeving. De gemeente sluit hiervoor aan bij de Algemene Inkoopvoorwaarden van de VNG. De gemeente past het principe van privacy by design en privacy by default toe en borgt dat alleen persoonsgegevens worden verwerkt die noodzakelijk zijn voor het beoogde doel (dataminimalisatie).

10 Risico's en beheersmaatregelen

	Risico	Beheersmaatregel
1	Effecten voor inwoners Onrust en onzekerheid onder inwoners die van het huidige systeem naar Buurtkracht Assen overgaan.	Goede communicatie door gemeente én de aanbieder kan de onzekerheid gedeeltelijk wegnemen. Goede begeleiding naar en veilige landing binnen Buurtkracht Assen is van belang. We vragen de partij ook om hierin mee te denken en om hun medewerking hierin.
	Onvoldoende flexibiliteit/maatwerk voor inwoners	Via inwonertevredenheidsmeting monitoren de aanbieder en gemeente de kwaliteit van de ondersteuning en sturen hier zo nodig op bij. Inwoners krijgen minstens een adviserende positie in aanbodformulering binnen Buurtkracht Assen.
2	Inkoop en markt Onvoldoende interesse of inschrijvers.	Goede voorbereiding via marktconsultaties en bijeenkomsten voor aanbieders hebben plaatsgevonden. Open houding, communicatie en draagvlak creëren. Gedurende de aanbesteding zal de interesse bijgehouden en waar nodig bijgestuurd worden.
	Vertraging in de start van Buurtkracht Assen door eventuele bezwaren van partijen en rechtszaken, kan gevolgen hebben voor extra afsluiten overbruggingscontracten voor Wmo, Jeugdwet en welzijn.	Gedegen inkoopproces met voldoende checks en balances ter voorkoming van bezwaren. Gedurende de aanbesteding zullen signalen zo spoedig mogelijk worden opgevolgd. En indien nodig tijdig schakelen met bijvoorbeeld eventuele overbruggingscontracten.
	Lokale partijen vallen af	Aansluiting bij lokale initiatieven is geborgd in het inkoopdocument.
3	Financieel Raming blijkt niet in overeenstemming met de taken	De partij is primair gehouden aan het contract, via een bepaling in het contract kan op een aantal situaties worden geacteerd. Anticiperen hierop via vroegtijdig overleg in sturing en monitoringscyclus.
	Aanzuigende werking heeft sterk kostenverhogend effect	Monitoren en bijsturen via de lichte toets op toegang tot algemene voorzieningen door Buurtkracht. Stijging van voorliggende voorzieningen moet besparing in maatwerkvoorzieningen opleveren.
	Besparingsdoelstelling blijkt niet haalbaar, bijvoorbeeld door omissie in de raming, doordat transformatie te traag verloopt of door onvoorziene omstandigheden	Via een goed systeem en geïmplementeerde werkwijze van sturing en monitoring vroegtijdig bijsturen. Via goede samenwerking met Buurtkracht Assen.

	Frictiekosten op gebied van bedrijfsvoering van de gemeente (ict, medewerkers) en kosten van overgaan van medewerkers naar de aanbieder zijn hoger dan geraamd.	Kosten zoveel mogelijk beheersen en opvangen binnen voorbereidingskrediet. Tijdig hierover rapporteren.
4	Juridisch Tussentijdse wijziging wet- en regelgeving en rechterlijke uitspraken die effect hebben op de scope of de werkwijze. Juridische strijd over 'algemene/individuele voorzieningen' en kans op relatief veel individuele/ maatwerkvoorzieningen waardoor de insteek en daarmee de opdracht wijzigt.	Via regelmatige juridische checks in het inkoopproces en alertheid hierna spelen we hierop in. Deze inkoop gebeurt op basis van de wetsvoorstellen en de ontwikkelrichting van de wetgever.
5	Ondersteuningsaanbod en beschikbaarheid Capaciteitsproblemen bij aanbieder	Via onderaannemerschap kunnen aanbieders capaciteit bijschakelen.
	Capaciteitsprobleem en verloop in gemeentelijke organisatie sociaal domein (in aanloop naar Buurtkracht)	Een zorgvuldig proces en voldoende begeleiding in aanloop naar de invoering van Buurtkracht vormgeven.
	Moeilijke problemen worden te snel buiten Buurtkracht Assen gepositioneerd	Goede afstemming in de wijken tussen Buurtkracht en gemeente en indicatiestelling voor maatwerk buiten Buurtkracht moet dit voorkomen.
	Onvoldoende tempo in transformatiebeweging	Via sturing en monitoring oorzaken duiden en bijsturen (samen leren en ontwikkelen).
	Onvoldoende beschikbaar vastgoed belemmert laagdrempeligheid van buurtteams en de transformatiebeweging	Beschikbaar vastgoed en ontwikkelopdracht hierin tijdig in beeld brengen, inclusief mogelijkheden in gezamenlijk gebruik van vastgoed met andere partners onderzoeken.
6	Implementatie Onvoldoende informatie-uitwisseling tussen partij en gemeente, of informatie-uitwisseling wordt te zeer beperkt door wetgeving, jurisprudentie of ict problemen, waaronder niet of slecht aansluitende systemen.	Vroegtijdig in de implementatiefase dit gezamenlijk (Buurtkracht en gemeente) inrichten. Ook worden hierover eisen opgenomen in de inkoopdocumenten.

Bijlage 1 – Afkortingen en Begrippenlijst

De lijst is opgedeeld in 4 onderdelen:

- Wet- en regelgeving
- Zorg en ondersteuning
- Overige begrippen
- Organisatie

Wet- en regelgeving:

AMvB zorgvormenlijst	Algemene Maatregel van Bestuur die aangeeft welke vormen van zorg vallen onder de Jeugdwet of Wmo. Dit is richtinggevend voor gemeenten en zorgaanbieders.
AZWA (Aanvullend Zorg en Welzijns Akkoord)	Samenwerkingsakkoord tussen het Rijk en partijen uit zorg en welzijn gericht op het versterken van gezondheid, preventie en welzijn, met aandacht voor de sociale basis en samenwerking tussen het medisch en sociaal domein.
CRvB	Centrale Raad voor Beroep
Hervormingsagenda Jeugd	Het ministerie van VWS, zorgaanbieders, jeugd(vertegenwoordigers), professionals en de VNG stellen samen de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028 op. Het huidige jeugdstelsel is niet houdbaar. Daarom werken deze 5 partijen – de vijfhoek - aan de Hervormingsagenda om de hulpverlening te verbeteren en het jeugdstelsel beter beheersbaar te maken. De Hervormingsagenda Jeugd komt voort uit de bestuurlijke afspraken die de VNG en het rijk op 2 juni 2021 over de Jeugdhulp hebben gemaakt.
IZA (Integraal Zorgakkoord)	Landelijk akkoord tussen zorgpartijen, gemeenten en het Rijk gericht op toekomstbestendige zorg. Kernpunten: passende zorg, samenwerking, digitalisering en werkplezier.
Jeugdwet	Wet die sinds 2015 gemeenten verantwoordelijk maakt voor alle Jeugdhulp, waaronder opvoedondersteuning, jeugdzorg, GGZ voor jeugd, en jeugdbescherming.
Participatiewet	Wet die mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt ondersteunt richting werk of participatie. Gemeenten voeren de wet uit en bieden ondersteuning via werkpleinen, sociale werkvoorziening of beschut werk.
Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Wet waarmee gemeenten verantwoordelijk zijn voor ondersteuning aan mensen die thuis wonen en hulp nodig hebben bij participatie, mobiliteit, of zelfstandig leven.

Zorg en ondersteuning:

Afschalen	Steeds minder zware zorg/ondersteuning inzetten. Bijvoorbeeld van een geïndiceerde voorziening naar een voorziening in de (institutionele) sociale basis, of van de institutionele sociale basis naar de persoonlijke sociale basis.
Algemene voorziening	Algemene voorzieningen zijn voorzieningen die toegankelijk zijn voor iedereen zonder dat er een indicatie vereist is. Ze zijn bedoeld om algemene ondersteuning te bieden, zoals buurtteams, buurthuizen/ontmoetingsruimtes voor mensen die eenzaam zijn,

	boodschappenservice, maaltijdverzorging, inloopsprekuren of welzijnsactiviteiten. Dit zijn vaak meer structurele, langdurige voorzieningen die bredere groepen mensen ondersteunen zonder specifieke zorgbehoeften.
	Als de gemeente een goede oplossing kan bieden met een algemene voorziening, dan komen mensen niet in aanmerking voor een individuele voorziening (maatwerkvoorziening). De gemeente mag een bijdrage vragen voor het gebruik van deze algemene voorziening.
Ambulant begeleiding	Een ambulant begeleider is iemand die inwoners in hun eigen omgeving helpt om zo zelfstandig mogelijk te blijven functioneren
Basisondersteuning	Lichte, algemene ondersteuning voor iedereen in de wijk, vaak via buurtteams of welzijnsorganisaties.
Begeleid kamerwonen	Jongvolwassenen wonen zelfstandig in een kamer, met toezicht en begeleiding om toe te werken naar volledige zelfstandigheid.
Behandeling GGZ	Geestelijke gezondheidszorg voor mensen met psychische klachten, zoals therapieën, diagnostiek en psychiatrische behandeling.
Beschermd wonen	Woonvorm met toezicht en begeleiding voor mensen met psychische of psychosociale problemen die niet zelfstandig kunnen wonen.
Dagbehandeling (MOC/KDC)	Behandelgerichte dagopvang voor kinderen met een ontwikkelingsachterstand of beperking, bijvoorbeeld in een Medisch Orthopedagogisch Centrum (MOC) of Kinderdienstencentrum (KDC).
Dagbesteding	Activiteiten gericht op structuur, zingeving en sociale contacten. Gericht op mensen die niet (meer) regulier kunnen werken.
Ervaringsdeskundige	Iemand die uit eigen ervaring weet hoe het is om met bepaalde problemen of omstandigheden te leven (bijvoorbeeld psychische klachten, armoede of verslaving) en deze ervaring inzet om anderen te ondersteunen of organisaties te adviseren.
Gespecialiseerd casemanagement	Coördinatie van complexe zorg en ondersteuning door een deskundige met ervaring in meerdere domeinen (bijv. dementie of multiproblematiek).
Hulp en ondersteuning	Verzamelterm voor hulp op het gebied van welzijn, gezondheid, wonen en dagelijks functioneren. Kan individueel of collectief zijn.
Hulpmiddelen voor wonen, vervoer, rolstoelen	Apparaten of voorzieningen die mensen helpen om zelfstandig te wonen, zich te verplaatsen of te participeren in het dagelijks leven. Dit omvat bijvoorbeeld rolstoelen, trapliften, hulpmiddelen voor vervoer zoals scootmobielen of een taxipas, looprekken en aangepaste meubels.
Indicatie/geïndiceerde zorg	Een formele beoordeling die aangeeft of iemand recht heeft op specifieke zorg of ondersteuning, gebaseerd op hun situatie of behoeften. Er kan een indicatie zijn voor een behandeling, aanvullend onderzoek of verwijzing (bijvoorbeeld naar een (andere) specialist of ondersteuningstraject).
Inclusieve voorziening	Voorzieningen die toegankelijk zijn voor iedereen, ongeacht beperking, achtergrond of inkomen.
Jeugdbescherming en -reclassering	Dwangmaatregelen en begeleiding opgelegd door de rechter bij (ernstige) problemen in de opvoeding of strafbaar gedrag bij jongeren.

Jeugdhulp	Ondersteuning aan jeugdigen en hun ouders bij opgroei- en opvoedproblemen, psychische hulp of begeleiding.
Kortdurend verblijf	Tijdelijke opname in een zorginstelling, bijvoorbeeld ter overbrugging of als respijtzorg voor mantelzorgers.
Maatwerkondersteuning	Individuele oplossing afgestemd op persoonlijke situatie; bijv. begeleiding, woningaanpassing of hulpmiddel.
Maatwerkvoorziening	Voorzieningen die niet vrij toegankelijk zijn. Het gaat dan om collectieve en individuele (maatwerk) voorzieningen waarvan wij als gemeente vinden dat wij er toestemming voor moeten verlenen. Omdat het specialistische zorg is of omdat het een hele dure zorgvorm is.
Medicatiecontrole	Begeleiding bij medicijngebruik, inclusief evaluatie van effectiviteit en bijwerkingen, vaak uitgevoerd door een arts of apotheker.
Ondersteuningsplan	Een persoonlijk plan dat de benodigde hulp en/of zorg, doelen en wijze van ondersteuning beschrijft, opgesteld samen met de inwoner en zorgverleners.
Persoonsgebonden budget (PGB)	Bij een pgb ontvangt de inwoner een budget en koopt daarmee zelf de benodigde ondersteuning in bij een aanbieder naar keuze of in het eigen netwerk
Positieve gezondheid	Positieve Gezondheid van Machteld Huber is een bredere benadering van gezondheid die niet alleen de afwezigheid van ziekte benadrukt, maar ook het vermogen van mensen om met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen om te gaan. Het richt zich op zes dimensies van gezondheid, waaronder zingeving, kwaliteit van leven en meedoen in de samenleving.
Preventie	Preventie richt zich op het voorkomen van problemen door van tevoren in te grijpen. Het omvat initiatieven die anticiperen op risicofactoren en actie ondernemen voordat of zodra de eerste signalen van problemen zicht ontwikkelen.
Sociale basis	Het geheel van informele sociale verbanden (buurten, groepen, verenigingen, netwerken, gezinnen) aangevuld en ondersteund vanuit de lokale overheid, organisaties, diensten en voorzieningen, die het mogelijk maakt dat inwoners de mogelijkheden hebben om te participeren in sociale relaties op een manier die hun welzijn, capaciteiten en individueel potentieel verbetert (definitie GALA). De sociale basis bestaat uit wat inwoners met en voor elkaar doen en de meer professionele, georganiseerde sociale basisvoorzieningen. Sociale basisvoorzieningen raken aan alle aspecten van het dagelijkse leven: ontmoeting, onderwijs, opvoeding, werk, gezondheid, wonen, bewegen, cultuur en veiligheid. Deze voorzieningen zijn laagdrempelig, iedereen kan er gebruik van maken. Voor veel sociale basisvoorzieningen is de gemeente primair verantwoordelijk (wettelijk en financieel). Het gaat over sociale voorzieningen, inwonersinitiatieven en vrijwillige inzet die eraan bijdragen dat mensen prettig samenleven en iedereen gewoon mee kan doen. Hierbij is er extra aandacht voor inwoners met een (tijdelijke) kwetsbaarheid.
Specialistische zorg	Zorg die naar doorverwijzing of een indicatie wordt gegeven aan een inwoner/inwoner. Het is een vorm van een maatwerkvoorziening.
Thuiswonen	Zelfstandig wonen met extra begeleiding, bijvoorbeeld voor ouderen of mensen met een beperking.

Voorliggend veld	Het voorliggende veld staat voor het totaal aan algemene voorzieningen dat beschikbaar is in een wijk of gemeente. Het gaat dus om alle voorzieningen voor (hulp)vragen zonder indicatie. Mensen hebben geen doorverwijzing nodig om gebruik te kunnen maken van een voorliggende voorziening. Het voorliggende veld omvat dus alle (hulp)vragen die kunnen worden beantwoord met algemene, niet-specialistische voorzieningen, zoals welzijnsactiviteiten en sociale steun.
Voorliggende voorziening (wettelijk)	Een voorliggende voorziening is een voorziening op van een andere wet dan de Wmo en Jeugdwet. Als er een wettelijke voorliggende voorziening is, dan komen inwoners niet in aanmerking voor een individuele voorziening (maatwerkvoorziening).
Vroegsignalering	Vroegtijdige herkenning van signalen van problemen.
Welzijnsactiviteiten	Activiteiten gericht op het verbeteren van het welzijn van mensen, zoals sport, cultuur of sociale ontmoeting.
Zelfredzaamheid	De mate waarin iemand zelfstandig kan functioneren en zijn of haar leven kan organiseren.
Zorg in natura	Bij zorg in natura regelt en betaalt de gemeente de ondersteuning. Inwoners kunnen daarbij een voorkeur voor een zorgaanbieder aangeven.

Overige begrippen:

Aanbieder	Instelling of beroepsbeoefenaar die ondersteuning levert
Aanmelder	De aanbieder die zich aanmeldt in de eerste selectiefase van de aanbesteding
Algemene inkoopdocumenten	Algemeen inkoopdocument, algemeen programma van eisen, specifieke inkoopvoorwaarden, Algemene inkoopvoorwaarden, met bepalingen, eisen en voorwaarden geldend voor alle opdrachtnemers binnen alle zorgvormen en producten.
Beschikking	Formeel besluit van de gemeente waarin staat of een inwoner recht heeft op een voorziening (en zo ja welke voorziening).
Bestuurlijke onrust	Spanningen of conflicten bij de opdrachtnemer die het bestuur of de kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning verstoren.
Inwonersparticipatie	Het actief betrekken van inwoners bij plannen, beslissingen en uitvoering van beleid of projecten in hun buurt.
Buurtkamers/Huis van de Wijk/Wijkcentrum	Toegankelijke ontmoetingsplekken in de wijk waar activiteiten plaatsvinden en hulp en ondersteuning worden geboden.
Buurtteam	Multidisciplinair team in de wijk dat inwoners ondersteunt bij hulp- en ondersteuningsvragen op het gebied van welzijn, zorg, participatie, bestaanszekerheid
Calamiteit	Een calamiteit is “een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis, die betrekking heeft op de kwaliteit van de hulp en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een inwoner heeft geleid.” (Definitie Wet maatschappelijke ondersteuning 2015/Jeugdwet).
Combinant	De aanbieder die meedoet in een combinatie.

Combinatie	Een combinatie is een samenwerkingsverband van twee of meer aanbieders die gezamenlijk hebben ingeschreven voor de opdracht en die hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de uitvoering van de opdracht.
Consortium	Samenwerkingsverband van verschillende aanbieders/organisaties die gezamenlijk een opdracht uitvoeren, vaak via aanbesteding.
Dialogofase	Met geselecteerde aanbieders worden gesprekken gevoerd om de eisen en de opdracht te verduidelijken.
Dialogogerichte SAS aanbesteding	Het doel van een dialogogerichte Sociale en Andere Specifieke diensten (SAS) aanbesteding is om door middel van samenwerking en communicatie tot een optimaal resultaat te komen, waarbij de behoeften van de aanbestedende partij en de mogelijkheden van de opdrachtnemers goed op elkaar worden afgestemd.
Dekkend zorglandschap	Een zorgstructuur waarin voldoende en diverse zorgaanbieders beschikbaar zijn om in de uiteenlopende zorgbehoeften van de bevolking te voorzien. Dit zorgt ervoor dat iedereen, ongeacht locatie of zorgvraag, toegang heeft tot passende zorg en ondersteuning.
Fraude	Strafbaar gedrag van opdrachtnemer, waarbij: ○ (i) het door opdrachtnemer, combinant, onderaannemer en/of één of meer vertegenwoordigers, zoals bestuurders of toezichthouders, van deze partijen onder valse voorwendselen of op oneigenlijke grond en/of wijze verkrijgen of trachten te verkrijgen van voordeel waar men geen recht op heeft of zou hebben gehad, dan wel daar op enigerlei wijze aan meewerken, en/of ○ ii) het door opdrachtnemer, combinant, onderaannemer en/of één of meer vertegenwoordigers, zoals bestuurders of toezichthouders, van deze partijen bewust verzwijgen van relevante feiten en omstandigheden, verstrekken van onjuiste of onvolledige informatie of geven van een verkeerde en/of onvolledige voorstelling van zaken, dan wel daar op enigerlei wijze aan meewerken, op grond waarvan enig voordeel wordt of kan worden verkregen waar men geen recht op heeft of zou hebben gehad, en/of ○ iii) het door opdrachtnemer, combinant, onderaannemer en/of één of meer vertegenwoordigers, zoals bestuurders of toezichthouders, van deze partijen bewust of opzettelijk misleidend handelen, met het oog op eigen of andermans gewin, voor zover het in de wet strafbaar gestelde feiten betreft, en/of ○ iv) het door opdrachtnemer, combinant, onderaannemers en/of één of meer vertegenwoordigers, zoals bestuurders of toezichthouders, van deze partijen plegen of trachten te plegen van valsheid in geschrifte, bedrog, benadeling van inwoners, opdrachtgevers, schuldeisers of rechthebbenden en/of verduistering bij de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning, met het doel een prestatie, vergoeding, betaling of ander voordeel te krijgen waarop zij geen recht hebben of recht kunnen hebben.
Frictiekosten	Kosten die ontstaan bij veranderingen in beleid of aanbieders, zoals reorganisatie of afbouw van contracten.

Gemeentelijke schil	Verantwoordelijkheden en taken die toegang geven tot vormen van gespecialiseerde ondersteuning.
Gevolgschade	Schade zoals gederfde winst of geleden verlies.
Gezondheidsachterstand	Een gezondheidsachterstand is een situatie waarin iemand een minder goede gezondheid heeft of een groter risico loopt op gezondheidsproblemen dan gemiddeld. Dit kan samenhangen met factoren zoals inkomen, opleiding, leefomgeving, leefstijl, taalvaardigheid of beperkte toegang tot informatie en ondersteuning.
Gunningsfase	De fase waarin de geselecteerde aanbieders een plan van aanpak indienen en inschrijven op de opdracht. Het plan van aanpak wordt door een beoordelingscommissie van de gemeente voorzien van een beoordeling.
Hoofdaannemer	Opdrachtnemer richting de opdrachtgever en opdrachtgever richting zijn onderaannemers zijn verantwoordelijk en aansprakelijk voor het vormgeven van het aanbod aan maatschappelijke ondersteuning voor de inwoner, de verantwoording aan de opdrachtgever én de contractering en financiële afhandeling richting onderaannemers.
Inclusieve arbeidsmarkt (Social Return on Investment)	Een arbeidsmarkt die openstaat voor iedereen, inclusief mensen met een beperking of afstand tot de arbeidsmarkt. Social Return on Investment stimuleert bedrijven om werkplekken te creëren voor deze groepen bij overheidsopdrachten.
Inschrijver	De aanbieder die geselecteerd wordt en in de gunningsfase van deze aanbesteding een inschrijving indient.
Inwonersinitiatieven	Projecten of activiteiten die door inwoners zelf worden gestart om hun buurt of leefomgeving te verbeteren.
Kwetsbare inwoners	Inwoners die door persoonlijke, sociale, financiële of gezondheidsproblemen extra ondersteuning nodig hebben om mee te kunnen doen in de samenleving. Zij hebben vaak minder mogelijkheden om problemen zelfstandig op te lossen en lopen een groter risico op bijvoorbeeld eenzaamheid, armoede, gezondheidsproblemen of maatschappelijke uitval.
Kwetsbare situatie	Situatie waarin een inwoner of gezin extra ondersteuning nodig heeft doordat problemen op één of meerdere onderdelen van het dagelijks leven het functioneren of deelnemen aan de samenleving belemmeren. Denk bijvoorbeeld aan financiële problemen, gezondheidsproblemen, eenzaamheid, opvoed- en opgroevragen, een onveilig thuis, taalachterstanden of een gebrek aan sociale steun.
Maatschappelijke kwetsbaarheid	Van maatschappelijke kwetsbaarheid is sprake wanneer een inwoner door persoonlijke, sociale, financiële of gezondheidsomstandigheden moeite heeft om zelfstandig mee te doen in de samenleving, regie te voeren over het eigen leven of gebruik te maken van de mogelijkheden en ondersteuning die beschikbaar zijn.

Marketing	Activiteiten van de opdrachtnemer om zijn hulp onder de aandacht te brengen bij opdrachtgevers, verwijzers en inwoners.
Medewerkers gemeentelijke schil Buurtkracht	Mensen die nauw samenwerken met het toekomstige Buurtkracht Assen en die vallen binnen de gemeentelijke schil.
Normaliseren	We lossen alledaagse problemen op binnen het normale dagelijkse leven. Tegenslagen beschouwen we als onderdeel van het leven. We vermijden het probleem onnodig te dramatiseren of meteen een label te geven en zoeken eerst ondersteuning binnen onze eigen omgeving.
Onderaannemer	Een organisatie die in opdracht van een hoofdaanbieder zorg of ondersteuning levert.
Organiseren vanuit de samenleving	Initiatieven en oplossingen komen vanuit inwoners en lokale netwerken, waarbij overheid en organisaties faciliterend ondersteunen.
Positieve gezondheid	Is een brede kijk op gezondheid. Niet de afwezigheid van ziekte staat centraal, maar het vermogen van mensen om met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen om te gaan en eigen regie te voeren. Het model omvat zes dimensies: lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren.
Regelarm werken	Werken met zo min mogelijk bureaucratie en administratieve lasten, zodat er ruimte is voor maatwerk, menselijk contact en doen wat echt nodig is.
Rechtsbescherming inwoner	Het recht van inwoners op bezwaar en beroep bij gemeentelijke besluiten.
Maatschappelijk partnerschap	Een langdurige samenwerking tussen twee organisaties (de aanbieder en gemeente) die gezamenlijke doelen nastreven. In zo'n partnerschap werken partijen samen op strategisch niveau om middelen, kennis en capaciteiten te bundelen voor gezamenlijke voordelen en het behalen van specifieke doelen.
Selectiefase	Eerste fase in een aanbesteding waarbij partijen worden geselecteerd op basis van het niet van toepassing zijn van uitsluitingsgronden, het voldoen aan geschiktheidseisen en de beoordeling op selectiecriteria.
Sociale en Andere Specifieke diensten (SAS)	Diensten die gericht zijn op het bieden van maatwerkondersteuning voor mensen met specifieke zorg- of ondersteuningsbehoeften, zoals mensen met een beperking, psychische problemen of andere bijzondere omstandigheden. Deze diensten kunnen variëren van specifieke zorgvoorzieningen tot maatschappelijke ondersteuning en andere gespecialiseerde diensten die niet onder reguliere zorg vallen, maar wel gericht zijn op het bevorderen van zelfstandigheid en participatie in de samenleving
Statushouders en nieuwkomers	Statushouders zijn mensen met een asielachtergrond die een verblijfsvergunning hebben gekregen. Nieuwkomers zijn inwoners die zich recent in Nederland hebben gevestigd en nog bezig zijn hun weg te vinden in de Nederlandse samenleving. Het kan daarbij gaan om statushouders, maar ook om andere groepen migranten. Zij kunnen ondersteuning nodig hebben bij taalverwerving, participatie, onderwijs, werk, inkomen en het opbouwen van een sociaal netwerk.

Taakgerichte bekostiging	Een financieringssysteem waarbij de betaling is gebaseerd op de uitgevoerde taken of activiteiten, in plaats van een vast bedrag of aantal inwoners.
Tender	Een aanbestedingsproces waarbij organisaties of bedrijven uitnodigingen doen voor het indienen van offertes voor een specifiek project of dienst. Het doel is om de beste prijs-kwaliteitverhouding te vinden voor de opdracht.
VVE indicatie	Een VVE-indicatie (Voor- en vroegschoolse indicatie) is een indicatie voor peuters die een verhoogd risico hebben op een onderwijs- of taalachterstand. Met een VVE-indicatie kunnen kinderen deelnemen aan een speciaal programma op de peuteropvang of voorschool, waarin extra aandacht wordt besteed aan hun taalontwikkeling en brede ontwikkeling, zodat zij een goede start kunnen maken op de basisschool.
Zorgcontinuïteit	Het waarborgen van ononderbroken en consistente zorg voor inwoners, zelfs bij veranderingen in zorgverleners, behandelingen of omstandigheden. Het doel is om ervoor te zorgen dat zorg op een passende en efficiënte manier blijft doorlopen.
<u>Organisaties:</u>	
Mijn Buurt Assen (MBA)	Een samenwerkingsband, gevormd door de Gemeente Assen, Actium en Vaart Welzijn. De kern van de aanpak is: samen met inwoners werken aan groene, veilige, sociale en leefbare buurten.
BMC	Advies- en onderzoeksbureau dat gemeenten en andere organisaties ondersteunt bij maatschappelijke vraagstukken. Heeft onderzoek gedaan naar de Regelarme Stad in Assen.
Actium	Een woningcorporatie die woningen aanbiedt in Drenthe en Zuidoost-Friesland, met een focus op zorgwoningen en woonzorgprojecten voor ouderen en mensen met zorgbehoeften. Actium werkt samen met gemeenten en zorgorganisaties om passende woonoplossingen te creëren.
Vaart Welzijn	Een welzijnsorganisatie in de gemeente die ondersteuning biedt aan inwoners op het gebied van gezondheid, financiën, opvoeden, welzijn en buurtparticipatie. Ze werken met buurtteams in verschillende wijken en organiseren activiteiten zoals spreekuren, beweeggroepen en vrijwilligerswerk. Vaart Welzijn is onderdeel van de Tintengroep en werkt samen met lokale partners om de leefbaarheid en zelfredzaamheid van inwoners te versterken.
Zorgzame Buurten	Buurten waarin mensen naar elkaar omkijken en samenwerken met professionals en organisaties aan een leefbare omgeving.
NMD-samenwerking	Een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe, Noordenveld en Tynaarlo. Samen kopen ze ondersteuning in op basis van de Jeugdwet en Wmo. NMD-samenwerking draagt bij aan het realiseren van duurzame en betaalbare ondersteuning voor de inwoners van de vijf NMD-gemeenten.

Werkplein Drentsche Aa (WPDA)	Regionaal werkplein dat inwoners ondersteunt bij werk, inkomen en participatie in de regio Drentsche Aa. Het werkplein voert taken uit voor de aangesloten gemeenten in de regio Drentsche Aa.
Gemeentelijke Kredietbank (GKB)	Instelling die ondersteuning biedt bij schulden, budgetbeheer en financiële begeleiding.
Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ)	Onafhankelijke toezichthouder die toezicht houdt op de kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid van de gezondheidszorg en jeugdhulp in Nederland.
De Jeugdhulpregio Drenthe (JHRD)	Is in 2015 opgericht om de samenwerking tussen de twaalf Drentse gemeenten op het gebied van jeugdhulp te organiseren. De JHRD voert namens deze gemeenten verschillende taken uit, zoals Spoed4Jeugd en de Drentse Verwijsindex. Daarnaast zorgt de JHRD ervoor dat er voldoende gespecialiseerde jeugdhulp beschikbaar is voor kinderen en gezinnen in Drenthe. Deze regionale samenwerking is verplicht op grond van de Jeugdwet. Vanaf 1 januari 2027 wordt deze samenwerking geformaliseerd in een Gemeenschappelijke Regeling.

Bijlage 2 – Afbakening Jeugd

Afstemming afbakening jeugdhulp Buurtkracht – JHRD

Product(code)	Buurtkracht Assen	JHRD	Opmerking
<i>Ambulante begeleiding</i>			
Begeleiding basis 45A63	Volledig	-	Sociale contacten Zelfstandigheid Dagelijkse activiteiten
Begeleiding basis plus 45A50	Volledig	-	
Begeleiding specialistisch 45A05	Bijna volledig binnen Buurtkracht	Alleen wanneer er sprake is van meervoudige, complexe problematiek.	Combinatie met andere behandelingen die onder specialistisch vallen, organiseren via de JHRD. Aandachtspunt in de inkooptrajecten.
<i>Dagbesteding</i>			
Dagbesteding gericht op zinvolle daginvulling Incl. Vervoer 41A22 (M3)	Volledig	-	
Dagbesteding gericht op (on)betaald werk Incl. Vervoer 41A23 (M1)	Volledig	-	
Dagbesteding gericht op onderwijs Incl. vervoer 41A24 (M2)	-	Volledig	
<i>Behandeling</i>			

Basis GGZ 54001	Volledig	-	
Specialistische GGZ 54002	Enkelvoudige of afgebakende ondersteuningsvragen met inzet van één of twee expertisegebieden (exclusief vaktherapie). Hierbij is er geen inzet nodig vanuit "veiligheid". Kortdurend, tot max 6 maanden en +- 10 gesprekken. Problematiek structureel van aard of terugkerend bij levensfasen.	Complexe of meervoudige ondersteuningsvragen met inzet van twee of meer expertisegebieden. Er kan ook sprake zijn van veiligheidsvraagstukken. Intensieve inzet.	Zie afbakeningsdocument Jeugdhulpregio Drenthe.
Specialistische GGZ-instellingen 54003	-	Volledig	
Medicatiecontrole 45A06	Sluit aan bij de plek van de behandeling, Buurtkracht of JHRD.	Sluit aan bij de plek van de behandeling, Buurtkracht of JHRD.	Nodig om hierover afspraken met Buurtkracht en huisartsen te maken.
Behandeling verslaving 45A65	Laagdrempelige ondersteuning aan de voorkant, of als onderdeel van andere inzet.	Specialistische behandelingen via een verslavingszorgaanbieder	
Vaktherapie 45A73	Volledig		
Ambulante gezinsbehandeling 45A51	Volledig	-	Opvoedondersteuning. Samengestelde gezinnen. Terugkomende tijdelijke begeleiding bij veranderende levensfasen.
Intensieve ambulante gezinsbehandeling instellingen 45A28	-	Volledig Meervoudig en complex casuïstiek.	Door afspraken over verwijzen met huisartsen en triage aan de voorkant, wordt er meer ingezet op ambulante gezinsbehandeling binnen Buurtkracht. Gericht op voorkomen uithuisplaatsing of afglijden in criminaliteit bij jongeren.

Kinderdagcentrum (KDC) 41A15	-	Volledig	
Medisch orthopedagogisch centrum (MOC) 45A29	-	Volledig	
Gezinsondersteuning voor pasgeborenen 45A56	In principe binnen Buurtkracht	Alleen bij specifieke kraamzorg/medische indicaties.	
Dyslexie diagnose en behandeling 45A45 en 45A64	-	Volledig	
Begeleide omgangsregeling (BOR) 45BOR	Overig	Gezag en omgangsregeling opgelegd door de rechtbank of bij sprake van een kindbeschermingsmaatregel.	
<i>Wonen</i>			
Begeleid kamer wonen 44A32	-	Volledig	
Verblijf met begeleiding 44A28	-	Volledig	
Verblijf met intensieve begeleiding 44A30	-	Volledig	
Logeren Jeugd 44A09	-	Volledig	
Gezinshuis 44A08	-	Volledig	
Gezinshuis Plus 44A22	-	Volledig	
Voltijd pleegzorg waaronder crisisleegzorg 43A03	-	Volledig	
Deeltijd pleegzorg 43A23	-	Volledig	

Extra interventies pleegzorg 43A27	-	Volledig	
Begeleide bezoekregeling pleegzorg 43BBP	-	Volledig	
Verblijf			
Verblijf met behandeling 3- milieusvoorziening 43A38	-	Volledig	
Verblijf met behandeling GGZ 54006	-	Volledig	
Verblijf met behandeling LVB 43A13	-	Volledig	
Verblijf met behandeling opvoedingsproblematiek 43A36	-	Volledig	
Verblijf met behandeling verslavingsproblematiek 43A01	-	Volledig	
Gezinskliniek verslaving 43B10	-	Volledig	
<i>Jeugd buitenland</i>			
Buitenlandtrajecten (voorheen time out) Diverse codes	-	Volledig	
<i>Gecertificeerde Instellingen</i>			
Ondertoezichtstelling: outputgericht 48B10	-	Volledig	
Voogdij: outputgericht 48B11	-	Volledig	

Jeugdreclassering: outputgericht 47B10	-	Volledig	
GBM advies: outputgericht 47B11	-	Volledig	
ITB Criem: outputgericht 47B13	-	Volledig	
Jeugdreclassering Samenloop: outputgericht 47B15	-	Volledig	
STP: outputgericht 47B16	-	Volledig	
LET JB ondertoezichtstelling: outputgericht 48B12	-	Volledig	
LET JB Voogdij 48B13	-	Volledig	
Pupilkosten: outputgericht 48B14	-	Volledig	
Jeugdhulp Plus			
Verblijf Jeugdhulp Plus 43B02	-	Volledig	
Voorwaardelijke machtiging gesloten jeugdhulp 43B12	-	Volledig	

Brede Afbakening Ambulante jeugdhulp

1. Inleiding

Met de inwerkingtreding van de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg en de daarbij behorende Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) is landelijk vastgelegd welke vormen van jeugdhulp regionaal ingekocht moeten worden. Deze inhoudelijke afbakening richt zich op Specialistische en Hoogspecialistische jeugdhulp waarvoor gemeenten gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen ten aanzien van beschikbaarheid, kwaliteit en betaalbaarheid.

De Drentse gemeenten hebben deze gezamenlijke verantwoordelijkheid belegd bij de Jeugdhulpregio Drenthe. De inkoop moet per 1 januari 2028 gerealiseerd zijn. Vanuit de opdracht om een sluitend jeugdhulplandschap te realiseren, zorgt de Jeugdhulpregio voor de regionale inkoop, afstemming en monitoring van de specialistische jeugdhulp. Daarbij creëert de regio de randvoorwaarden waarbinnen aanbieders passende hulp kunnen bieden en wordt de verbinding gelegd tussen lokale, regionale en bovenregionale voorzieningen. De afbakening van de jeugdhulp binnen deze opdracht sluit aan bij de kaders van de AMvB en de uitgangspunten zoals beschreven in de Regiovisie Gespecialiseerde Jeugdhulp Drenthe 2026–2030.

Door af te bakenen welke vormen van Specialistische en Hoogspecialistische jeugdhulp regionaal worden ingekocht, wordt ook duidelijk welke ondersteuning onderdeel is van de Jeugdhulp Basis.

Negen Drentse gemeenten hebben de Jeugdhulpregio Drenthe de opdracht¹ gegeven om de Jeugdhulp Basis gezamenlijk voor hen in te kopen tot 2030. De overige drie Drentse gemeenten² organiseren en contracteren de Jeugdhulp Basis zelfstandig.

De inhoudelijke afbakening vormt daarmee de basis voor de inrichting en samenwerking van het jeugdhulplandschap in Drenthe en is onderdeel van de beleidsvoorbereiding voor de inkoop. De wijze waarop de jeugdhulp wordt georganiseerd en ingekocht – lokaal of regionaal – volgt uit deze inhoudelijke afbakening. Daarmee biedt het document een gezamenlijk kader voor gemeenten, verwijzers en jeugdhulpaanbieders en ondersteunt het een eenduidige beoordeling van hulpvragen en een passende inzet van jeugdhulp.

2. Leidende principes en uitgangspunten

Bij de afbakening van ambulante jeugdhulp staan de leidende principes en uitgangspunten uit de Regiovisie³ centraal. We gaan uit van een collectieve verantwoordelijkheid voor het welbevinden van kinderen en jongeren en hun gezin en we werken contextgericht.

In elke vorm van ambulante jeugdhulp wordt systemisch, integraal en domein overstijgend gewerkt. Hiermee wordt bedoeld dat er bij elke hulpvraag gekeken wordt naar:

Op welke manier ouder(s)/verzorger(s), broertjes en zusjes betrokken worden (systemisch);

- Welke deskundigheid nodig is van eventuele andere jeugdhulpaanbieders, ook als het gaat om het voorliggend veld (integraal);
- Welke andere domeinen nodig zijn om te betrekken om het gezin goed te kunnen helpen zoals de volwassen GGZ, het onderwijs, de gezondheidszorg of participatie (dit wordt verkend samen met de verwijzer).

Deze uitgangspunten vormen de inhoudelijke basis voor alle vormen van jeugdhulp die in dit document worden onderscheiden. De vraag welke vorm van Jeugdhulp passend is, wordt vervolgens bepaald aan de hand van het afwegingskader. Daarbij is niet de ernst van de problematiek leidend, maar de deskundigheid die nodig is om de hulpvraag passend te beantwoorden.

De keuze over welke jeugdhulp wordt ingezet en hoe die hulp moet worden geboden, is een vraagstuk waarover de (lokale) verwijzers gaan. Ook als er regionaal wordt gecontracteerd, is een zo groot mogelijke aansluiting op de lokale leefwereld en aanpak vanzelfsprekend. De inzet van gespecialiseerde jeugdhulp maakt onderdeel uit van een systeemgericht plan dat door de verwijzer samen met het gezin wordt opgesteld.

2.1. Afwegingskader

Het afwegingskader ondersteunt verwijzers en jeugdhulpaanbieders bij het bepalen welke vorm van jeugdhulp het beste aansluit bij de ondersteuningsbehoefte van een kind, jongere of het gezin. Het afwegingskader vervangt daarbij niet de professionele beoordeling van de verwijzer, maar biedt een gezamenlijk inhoudelijk kader om op een eenduidige en transparante wijze te bepalen welke deskundigheid nodig is om de hulpvraag passend te beantwoorden.

2.2. Hulpvraag en analyse

De afweging begint altijd bij de hulpvraag van een kind, jongere of het gezin. De verwijzer brengt, samen met het kind, jongere of het gezin, de hulpvraag en de onderliggende factoren in beeld. Op basis van de (verklarende) analyse wordt, in samenspraak met gezin, vastgesteld welke ondersteuning noodzakelijk is.

De verwijzer heeft hierin de taak om deze ondersteuningsvraag om te zetten naar een hulpvorm. Dit wordt bepaald door middel van een afwegingskader bestaande uit drie elementen:

- hulpvraag (enkelvoudig, meervoudig en complex en zeer complex);
- expertisegebied (opgroei en opvoedvraagstukken, GGZ/psychiatrie, verslaving, levenslange en levensbrede beperking en veiligheid);
- intensiteit van hulp (duur en frequentie).

De eerste stap hierin is de afweging of het een enkelvoudige, meervoudige en complexe, of zeer complexe hulpvraag is. Vervolgens wordt bepaald welke expertisegebieden daarbij betrokken moeten worden en welke intensiteit van ondersteuning noodzakelijk is. Pas daarna wordt beoordeeld welke Jeugdhulp passend is en welke deskundigheid nodig is. Hieruit volgt vanuit welk perceel deze hulp geboden kan worden.

Binnen de ambulante jeugdhulp wordt er binnen de Drentse inkoop onderscheid gemaakt tussen de volgende percelen: Basis, Specialistische - en Hoogspecialistische ambulante jeugdhulp. Hierbij benadrukken wij dat de complexiteit van de hulpvraag en daarmee de complexiteit van de problematiek niet automatisch betekent dat er een complexe zorgvorm nodig is. Bij een complexe hulpvraag kan basis jeugdhulp net zo goed passend zijn.

2.3. Combineren van ambulante jeugdhulp

In gezinnen kunnen verschillende vormen van ambulante jeugdhulp tegelijkertijd worden ingezet. Soms kan het zo zijn dat een gezin een laagdrempelige vorm van hulp krijgt die zich bijvoorbeeld richt op enkelvoudige emotieregulatie problemen van het kind. Hierin blijkt dat, na toepassen van het geschetste afwegingskader, een vorm van basis jeugdhulp voldoende is. Terwijl dit traject loopt kan er een situatie in het gezin ontstaan waardoor specialistische jeugdhulp nodig, in dit voorbeeld: opvoedondersteuning.

Na afweging vanuit de verwijzer blijkt dat de enkelvoudige hulp specifiek op deze emotieregulatie goed past bij de hulpvraag van het kind en deze voortgezet moet worden, tegelijkertijd blijkt dat de opvoedondersteuning specialistisch geboden moet worden. De hulp kan in deze situaties vanuit

beide vormen tegelijkertijd ingezet worden. De casusregisseur/verwijzer en de beide hulpverleners (en mogelijk ook meerdere jeugdhulpaanbieders) dienen onderlinge afspraken te maken over de systemische werkwijze zodat samenhang binnen het hulpverleningstraject geborgd is.

3. Ambulante Jeugdhulp basis

3.1. Problematiek en kenmerken

Binnen deze ambulante jeugdhulp gaat het om jeugdigen en gezinnen met afgebakende opgroei- en opvoedvragen en enkelvoudige problematiek. De aanpak vraagt om samenwerking met algemene voorzieningen, het eigen netwerk van het gezin en andere voorzieningen in het dagelijks leven (school, sportclub etc.).

3.1.1. Hulpvraag

Kenmerken van de **hulpvraag** zijn:

- De ondersteuningsvragen kunnen op meerdere leefgebieden aanwezig zijn en vragen op al deze leefgebieden lichte ondersteuning;
- Ouder(s)/verzorger(s) en/of jeugdige kunnen, met lichte ondersteuning, zelf goed stappen zetten richting verandering;
- De veiligheid en ontwikkeling van de jeugdige staat niet onder druk;
- Er is geen sprake van ernstige psychiatrische stoornissen, meervoudige complexe gezinsproblematiek of structurele veiligheidsproblematiek;
- Er is vaak niet eerdere specialistische of hoogspecialistische jeugdhulp ingezet of deze hulp is in het verleden succesvol afgerond;
- Wanneer er sprake is van kortdurende ondersteuning: De verwachting van de ouder(s)/verzorger(s) en/of jeugdige is dat een lichte vorm van ondersteuning leidt tot een duurzame verbetering, waardoor zij zonder aanvullende hulp kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven;
- Wanneer er sprake is van structurele ondersteuning: De verwachting van de ouder(s)/verzorger(s) en/of jeugdige is dat met lichte ondersteuning zij goed kunnen bewegen in de samenleving.

3.1.2. Expertisegebieden

De ondersteuningsvragen zijn enkelvoudig of afgebakend en vragen veelal inzet van **één of twee expertise-gebieden**. Hierbij is er geen benodigde inzet vanuit het expertisegebied 'Veiligheid'. Wanneer dit expertisegebied betrokken wordt dient er opgeschaald te worden naar specialistische of hoog specialistische jeugdhulp.

3.1.3. Intensiteit van hulp

De basis jeugdhulp kan vanuit twee verschillende **intensiteiten** worden ingezet:

1. De hulp is kortdurend en vraagt afgebakende inzet richting jeugdige en/of ouder(s)/verzorger(s) en is vaak binnen zes maanden of vijf tot tien behandelingen/gesprekken afgerond.
2. De problematiek is structureel van aard vanuit een levensbrede en levenslange beperking⁴ en de ondersteuning is dusdanig structureel van aard dat langdurige ambulante ondersteuning in lage frequentie nodig is. Vaak is dit terugkerend bij elke levensfase van het kind.

Bij de beoordeling of jeugdhulp basis passend is, moet worden meegewogen dat de problematiek van de jeugdige of het gezin ook dan complex kan zijn. De inzet van Basis jeugdhulp betekent niet automatisch dat sprake is van lichte problematiek. In de beoordeling of hulpvormen passend zijn

dient er specifiek gekeken te worden naar de combinatie van de hulpvraag en hulpvorm, het expertisegebied en de intensiteit van hulp.

3.2. Inhoud en aanpak

De ondersteuning is doelgericht en wordt geboden op planbare momenten. Het kan hierbij zowel gaan om begeleiding, behandeling als medicatiecontrole. De hulp kan kortdurend en intensiever worden ingezet (in de vorm van behandeling) of langdurig met een structurele lichte inzet (in de vorm van begeleiding) wanneer er sprake is van een langdurige ondersteuningsbehoefte, gaat het om hulp bij een levensbrede en levenslange beperking.

Bij langdurige inzet is het van belang om zorgvuldig te onderzoeken of de ondersteuning niet geboden kan worden vanuit het eigen netwerk van het gezin of vanuit algemene voorzieningen.

Voorbeelden van ambulante jeugdhulp basis zijn onder andere:

- begeleide omgangsregelingen;
- ambulante opvoedondersteuning of gezinscoaching;
- trainingen gericht op sociale vaardigheden of weerbaarheid;
- psycho-educatie en kortdurende behandeling aan het kind, de jongere en het gezin voor angstklachten, depressieve gevoelens, trauma, gedragsproblemen en problemen in sociaal emotionele ontwikkeling.

3.3. Beoogd resultaat

Het doel van ambulante jeugdhulp basis is:

- Het versterken van opvoedvaardigheden van ouders;
- Het versterken van zelfredzaamheid van jeugdigen;
- Het versterken van de thuissituatie en de daarin gelegen sociaal – emotionele factoren van het gezin (zoals het vergroten van het steunend sociaal netwerk);
- Het verminderen of verhelpen van angstklachten, depressieve gevoelens, trauma, gedragsproblemen en problemen in sociaal emotionele ontwikkeling;
- Het voorkomen van instroom in specialistische of hoog specialistische zorg.

Na afronding van de ondersteuning zijn jeugdige en ouders/verzorgers in staat zelfstandig of met inzet van voorliggende/algemene voorzieningen verder te functioneren of is inzichtelijk hoe structurele lichte ondersteuning eruit gaat zien wanneer er sprake is van levenslange en levensbrede beperkingen.

3.4. Vormen van jeugdhulp basis

3.4.1. Enkelvoudige diagnostiek en behandeling basis

Binnen individuele behandeling basis ontvangt het kind, de jongere kortdurende behandeling gericht op het verminderen of verhelpen van angstklachten, depressieve gevoelens, trauma, gedragsproblemen en problemen in sociaal emotionele ontwikkeling. De behandeling richt zich op het versterken van vaardigheden van de jeugdige en het vergroten van inzicht in eigen gedrag, gevoelens en situaties. De inzet kan bijvoorbeeld bestaan uit psycho-educatie, vaardigheidstraining of kortdurende therapeutische ondersteuning.

3.4.2. Groepsbehandeling basis

Binnen groepsbehandeling en begeleiding basis werken jeugdigen in groepsverband aan het versterken van sociale, emotionele of gedragsmatige vaardigheden. Het is gericht op het versterken van praktische vaardigheden en het vergroten van sociale participatie. De inzet richt zich op het vergroten van sociale vaardigheden, weerbaarheid, emotieregulatie of het omgaan met specifieke problematiek. Door het werken in groepsverband kunnen jeugdigen leren van en met elkaar.

3.4.3. Individuele begeleiding basis

Binnen individuele begeleiding basis ontvangt de jeugdige praktische ondersteuning bij het versterken van zelfredzaamheid en het functioneren in het dagelijks leven. De begeleiding richt zich bijvoorbeeld op het ontwikkelen van vaardigheden op het gebied van planning, structuur, sociale interactie of het omgaan met dagelijkse situaties.

3.4.5. Gezinsbegeleiding basis

Binnen gezinsbegeleiding basis wordt ondersteuning geboden aan het gezin als geheel. De begeleiding richt zich op het versterken van opvoedvaardigheden van ouder(s)/verzorger(s) en het verbeteren van de interactie binnen het gezin. De ondersteuning is praktisch van aard en richt zich op het versterken van de thuissituatie, het creëren van structuur en het vergroten van het probleemoplossend vermogen van het gezin.

Ook valt het bieden van ondersteuning bij omgangsmomenten tussen jeugdigen en ouders onder deze vorm van begeleiding.

3.5. Organisatie

De lichte vormen van jeugdhulp worden voor negen van de twaalf Drentse gemeenten door de Jeugdhulpregio ingekocht en worden georganiseerd en gepositioneerd bij de lokale gemeenten. De hulpvragen van de jeugdige en gezinnen kunnen in elke gemeente worden opgevangen, maar de jeugdhulpaanbieder die deze hulp biedt kan per gemeente anders zijn en kan ook een andere werkwijze hebben.

De Jeugdhulp Basis sluit nauw aan op de stevige lokale teams en zou in de toekomst mogelijk zelfs onderdeel kunnen worden van deze teams. Deze samenwerking is structureel georganiseerd. De ondersteuning vindt voornamelijk plaats in de leefomgeving van het gezin, zoals in de thuissituatie, op school, binnen algemene voorzieningen of op lokaal gelegen locaties van de jeugdhulpaanbieder.

4. Gespecialiseerde ambulante jeugdhulp

4.1. Problematiek en kenmerken

Binnen specialistische ambulante jeugdhulp gaat het om jeugdigen en gezinnen met meervoudig en complexe problematiek. De problematiek is van invloed op veel (tot alle) leefgebieden en de inzet vraagt een integrale en domein overstijgende aanpak. De integrale hulp wordt geboden vanuit verschillende disciplines (multidisciplinair).

4.1.1. Hulpvraag en hulpvorm

Kenmerken zijn:

- Complexe opvoedproblematiek en structurele spanningen binnen het gezin;
- Ernstige gedragsproblematiek of psychiatrische stoornis bij de jeugdige;
- De ondersteuningsvragen zijn op meerdere leefgebieden aanwezig en vragen op deze leefgebieden intensieve ondersteuning;

- Er zijn zorgen over de veiligheid en/of ontwikkeling van de jeugdige;
- Er is sprake van dreigende schooluitval of dreigende maatschappelijke uitval van de jeugdige.
- De verwachting van de ouder(s)/verzorger(s) en/of jeugdige is dat met intensieve ondersteuning verbetering optreedt en zij zonder aanvullende ondersteuning goed kunnen bewegen in de samenleving.

4.1.2. Expertisegebieden

De ondersteuningsvragen zijn meervoudig en complex en vragen veelal inzet van **twee of meer expertise-gebieden**. Ook kan hierbij sprake zijn van veiligheidsvraagstukken.

4.1.3. Intensiteit van hulp

Specialistische jeugdhulp vraagt intensieve inzet; vaak langer dan zes maanden en meer dan tien gesprekken/behandelingen. De frequentie van hulp ligt hoger en vaak is er sprake van één of meerdere behandelingen/gesprekken per week. Hierbij worden interventies op een effectieve wijze geboden en hierin wordt gebruik gemaakt van erkende databanken zoals het NJI.⁵

4.2. Inhoud en aanpak

Binnen de specialistische ambulante jeugdhulp wordt gewerkt volgens evidence based interventies en professionele richtlijnen. Er is sprake van methodische behandeling en intensieve begeleiding. De hulp vindt individueel, systeemgericht of gecombineerd plaats, afhankelijk van de aard van de problematiek.

De behandeling die plaatsvindt is multidisciplinair. Onder multidisciplinair verstaan we hulpverlening die door verschillende disciplines geboden wordt of vanuit één discipline geboden wordt maar in achtervang/afweging en ondersteuning multidisciplinair tot stand is gekomen.

Hierbij is er sprake van planmatige behandeling met evaluatiemomenten en afstemming met verwijzer en betrokken partners (zoals onderwijs of zorg). Hierin zijn verwijzer en jeugdhulpaanbieder gezamenlijk verantwoordelijk voor een integrale werkwijze. Er is aandacht voor de verschillende leefgebieden en de samenhang tussen de problemen die ervaren worden op deze leefgebieden.

De inzet is ambulant en kent geen structurele 24/7 bereikbaarheid of structurele klinische achtervang zoals bij hoog specialistische hulp of crisishulp.

Voorbeelden van ambulante specialistische hulp zijn:

- Intensieve Ambulante Gezinsbehandeling (IAG);
- Systeemtherapie⁶;
- Specialistische GGZ-behandeling (op basis van de criteria van de AMvB);
- Intensieve behandeling gericht op ernstige trauma, angst of agressie -en emotieregulatie gerelateerde klachten;
- Intensieve ambulante begeleiding bij ernstige gedragsproblematiek.

4.3. Beoogd resultaat

Het doel van de specialistische jeugdhulp is:

- Het verminderen, stabiliseren van psychische en gedragsproblematiek, waaronder trauma gerelateerde klachten, met als doel het verbeteren van het functioneren van de jeugdige.

- Het versterken van de sociaal-emotionele factoren van het gezin (zoals het creëren van een vaste woonplek en een veilig en steunend netwerk);
- Het versterken en herstellen van het functioneren van het gezinssysteem zodat de jeugdige veilig en liefdevol kan opgroeien;
- Het vergroten van de opvoedvaardigheden van ouder(s)/verzorger(s) zodat zij zonder hulp goed en zelfstandig kunnen functioneren in de maatschappij.

4.4. Vormen van ambulante gespecialiseerde jeugdhulp

Binnen specialistische ambulante jeugdhulp onderscheiden we verschillende vormen van specialistische behandeling en begeleiding voor jeugdigen en gezinnen met meervoudige of complexere hulpvragen. De problematiek vraagt om specialistische kennis en ervaring, maar kan veelal binnen de eigen leefomgeving van de jeugdige worden behandeld. De ondersteuning wordt waar mogelijk integraal en systeemgericht vormgegeven, waarbij de samenhang tussen de jeugdige, het gezin en andere betrokkenen wordt meegenomen. Het doel is om problemen te verminderen, de ontwikkeling van de jeugdige te versterken en zwaardere vormen van hulpverlening zoveel mogelijk te voorkomen.

4.4.1. Multidisciplinaire diagnostiek en Specialistische behandeling (GGZ)

Binnen specialistische ambulante individuele behandeling ontvangt de jeugdige behandeling gericht op het verminderen of stabiliseren van psychische en gedragsproblematiek. De behandeling kan zich richten op bijvoorbeeld trauma, angst, emotieregulatie, gedragsproblemen of andere psychische klachten. De behandeling wordt methodisch en planmatig uitgevoerd en is ingebed in een bredere, integrale aanpak. Dit betekent dat naast de individuele behandeling ook aandacht is voor de thuissituatie, het onderwijs en andere relevante leefgebieden van de jeugdige.

4.4.2. Specialistische ambulante gezinsbehandeling

Binnen specialistische ambulante gezinsbehandeling wordt intensief gewerkt met het gezin als geheel. De behandeling richt zich op het verbeteren van de onderlinge interactie binnen het gezin en het versterken van opvoedvaardigheden van ouder(s)/verzorger(s). De inzet is systeemgericht en richt zich op het verminderen van spanningen binnen het gezin, het herstellen van relaties en het creëren van een stabiele en veilige opvoedsituatie voor de jeugdige.

4.4.3. Specialistische begeleiding

Binnen specialistische begeleiding ontvangen jeugdigen en gezinnen intensieve ondersteuning bij het uitvoeren van dagelijkse levensverrichtingen en het aanbrengen en behouden van structuur en regie. Dit omvat ook het bieden van praktische en psychosociale ondersteuning om zelfredzaamheid en het functioneren in het gezin, op school en in de samenleving te versterken. Van specialistische begeleiding is sprake wanneer de ondersteuningsvraag van de jeugdige of het gezin zodanig complex is en meerdere leefgebieden raakt en belemmert waardoor intensievere begeleiding of specifieke specialistische deskundigheid van professionals nodig is. De begeleiding richt zich op het versterken van het dagelijks functioneren, het vergroten van zelfredzaamheid en het ondersteunen van het gezin bij het omgaan met de aanwezige problematiek.

4.5. Verwijzing

Een verwijzing naar specialistische jeugdhulp kan enkel plaatsvinden wanneer er een verklarende analyse aanwezig is.

5. Hoogspecialistische ambulante jeugdhulp

5.1. Problematiek en kenmerken

5.1.1. Hulpvraag en hulpvorm

Binnen de hoog specialistische ambulante jeugdhulp gaat het om jeugdigen en gezinnen met een zeer complexe, meervoudige en samenhangende problematiek. De richtlijn jeugdhulp voor gezinnen met meervoudige en complexe problemen⁷ vormen hierbij een belangrijk inhoudelijk kader.

De problematiek kan onder andere bestaan uit een combinatie van:

- complexe gezins- en opvoedproblematiek waarbij spanningen in het gezin dusdanig zijn opgelopen dat sprake kan zijn van directe onveiligheid;
- onveiligheid (forensische problematiek, huiselijk geweld en/of kindermishandeling);
- ontwikkelachterstand bij de jeugdige;
- psychische en gedragsproblematiek bij jeugdige en/of ouder(s)/verzorger(s);
- persoonlijkheids- en verslavingsproblematiek bij jeugdige en/of ouder(s)/verzorger(s);
- problematiek in het schoolse functioneren van de jeugdige;
- de problematiek raakt meerdere leefgebieden tegelijk zoals (lichamelijke) gezondheidsproblematiek bij jeugdige en/of ouder(s)/verzorger(s) en/of financiële problematiek bij ouder(s)/verzorger(s).

In veel situaties is sprake van langdurige psychosociale problematiek bij zowel de jeugdige als de ouder(s)/verzorger(s). Denk hierbij aan psychiatrische problematiek, verstandelijke beperkingen, verslaving, langdurige ziekte of betrokkenheid bij criminaliteit bij ouders, in combinatie met gedrags- of ontwikkelingsproblemen bij de jeugdige. Daarbovenop spelen vaak structurele opvoedingsproblemen, conflicten binnen het gezin, een verhoogd risico op huiselijk geweld of kindermishandeling en intergenerationele overdracht van problematiek. Sociaaleconomische factoren versterken de problematiek, zoals schulden of armoede, een beperkt of ontbrekend steunend netwerk, problemen rondom wonen of migratie gerelateerde problematiek.

Vaak is er al eerdere hulpverlening betrokken geweest, maar heeft dit onvoldoende duurzaam effect gehad, mede doordat problematiek te geïsoleerd is benaderd of standaardinterventies onvoldoende passend waren.

5.1.2. Expertisegebieden

Er is expertise nodig vanuit **minimaal drie van de expertisegebieden** en dit vraagt intensieve samenwerking tussen verschillende jeugdhulpaanbieders.

5.1.3. Intensiteit van hulp

Kenmerkend is dat geen enkele problematiek op zichzelf staat of bovenliggend is. Juist de combinatie van meerdere kernproblematieken maakt dat diagnostiek, behandeling en het realiseren van structurele verbetering complex is en vraagt om een integrale en hooggespecialiseerde aanpak vanuit verschillende expertises en disciplines. De verschillende hulpvormen vindt plaats in een hoge frequentie (vaak meerdere keren per week) en hebben een langere duur.

5.2. Inhoud en aanpak

Binnen de hoog specialistische ambulante jeugdhulp wordt gewerkt met intensieve, multidisciplinaire en systeemgerichte evidence based interventies. De inzet vindt plaats in de

leefomgeving van de jeugdige en het gezin. Daarnaast is de behandeling integraal en domein overstijgend. Dit betekent dat ondersteuning wordt geboden op meerdere leefgebieden en vanuit verschillende disciplines.

De inzet van hulp kent 24/7 bereikbaarheid en een klinische achtervang.

Binnen de hoog specialistische jeugdhulp wordt samen met het gezin en de verwijzer continu overwogen of een bredere aanpak noodzakelijk is en of aanvullende deskundigheid betrokken moet worden. Binnen hoogspecialistische jeugdhulp wordt verwacht dat alle aanbieders die voor deze zorgvorm gecontracteerd zijn, een samenwerkingsstructuur hebben georganiseerd waarin deze integrale werkwijze vanuit verschillende deskundigheden om de jeugdige en het gezin georganiseerd kan worden. Het kan hierbij ook gaan om samenwerking tussen jeugdhulpaanbieders uit andere opgaves (zoals wonen of verblijf met behandeling) of met professionals vanuit de volwassen GGZ, het onderwijs, de gezondheidszorg, de verslavingszorg of de participatiewetgeving.

De ondersteuning is herstelgericht en richt zich op het terugdringen van ernstige zorgen en het voorkomen van uithuisplaatsing of het organiseren van de omstandigheden zodat de jeugdige teruggeplaatst kan worden naar huis.

Medewerkers van gecontracteerde organisaties voor gespecialiseerde ambulante jeugdhulp zorgen op verzoek van een verwijzer voor diagnostiek en/of een samenhangende gedragen vraagverheldering (zoals de verklarende analyse). Ook zijn zij te consulteren door verwijzers, scholen en aanbieders van jeugdhulp om zo hun specifieke kennis en kunde te kunnen betrekken bij een analyse of aanbod.

Doordat de hulpvorm een hoog specialisme vraagt, is er sprake van schaarste in het aanbod en wordt deze hulp enkel ingezet bij zeer complexe hulpvragen.

5.3. Beoogd resultaat

Het doel van hoog specialistische ambulante jeugdhulp is:

- het terugdringen van ernstige veiligheidsrisico's binnen het gezin of de leefwereld van de jeugdige (wanneer de jeugdige niet thuis woont) en het versterken van de veiligheid van de jeugdige;
- het versterken van de leefomgeving en sociaal-emotionele factoren rondom de jeugdige (zoals school, werk en het sociaal netwerk) en het verminderen van veiligheids- en ontwikkelingsrisico's op deze leefgebieden;
- het verminderen en stabiliseren van complexe en meervoudige problematiek binnen het gezin;
- het versterken van opvoedvaardigheden en draagkracht van ouder(s)/verzorger(s);
- het herstellen van het gezond en veilig functioneren van het gezinssysteem;
- het voorkomen van uithuisplaatsing of het mogelijk maken van een terugkeer naar huis;
- het creëren van voorwaarden zodat het gezin zonder hulp of met lichtere vormen van hulp, kunnen functioneren in de maatschappij.

5.4. Vormen van hoog specialistische ambulante jeugdhulp

Binnen hoogspecialistische ambulante jeugdhulp onderscheiden we twee hoofdvormen van hoog specialistische inzet: hoog specialistische ambulante gezinsbehandeling en hoog specialistische GGZ (gezins)behandeling. Gezien de aard van de problematiek is integrale, systeemgerichte inzet het uitgangspunt. Een strikt individuele benadering zonder betrokkenheid van het systeem past hier in beginsel niet bij, tenzij deze ingebed is in een bredere systeemaanpak.

5.4.1. Hoog specialistische ambulante gezinsbehandeling

Binnen de hoog specialistische ambulante gezinsbehandeling wordt er samen met het gezin gewerkt aan een veilige thuissituatie waarin ouder(s)/verzorger(s) versterkt worden, de aanwezige problematiek van jeugdigen en ouders dusdanig vermindert, zodat de jeugdige (weer) thuis kan wonen.

Voorbeelden van interventies zijn:

- Multisysteem Therapie (MST)
- Multidimensional Family Therapy (MDFT)
- Intensieve Ambulante gezinsbehandeling (IAG)⁸

5.4.2. Hoog specialistische ambulante individuele behandeling (GGZ)

Binnen de hoog specialistische ambulante GGZ ontvangen jeugdigen en gezinnen hulp bij ernstige en complexe psychische stoornissen. Dit zijn doorgaans een combinatie van vier of vijf kernproblematieken. Voorbeelden zijn hallucinaties of wanen, autismespectrumstoornissen, eetstoornissen, complexe PTSS, hechtingsstoornissen of depressie, vaak in samenhang met gezinsproblematiek en veiligheidsrisico's (zoals ernstige zelfbeschadiging of agressie).

Voorbeelden van interventies zijn:

- Dialectische Gedragstherapie (DGT)
- Systeemtherapie
- Intensive Home Treatment (IHT)

5.5. Verwijzing

Een verwijzing naar hoog specialistische jeugdhulp kan enkel plaatsvinden wanneer er een verklarende analyse aanwezig is. Wanneer een jeugdige in zorg is bij één van de hoogspecialistische aanbieders, wordt van deze partijen verwacht dat zij onderling afstemmen of samenwerking op basis van aanvullende of complementaire expertises noodzakelijk is, met als doel de best passende ondersteuning voor de jeugdige te realiseren.

6. Medicatiecontrole

Medicatiecontrole is geen aparte vorm van lichte, specialistische of hoogspecialistische jeugdhulp, maar een medische handeling die onderdeel kan zijn van een lopende behandeling of kan plaatsvinden als afgeschaalde zorg na behandeling wanneer er sprake is van psychofarmaca. In stabiele situaties wordt deze medicatiecontrole idealiter overgenomen door de huisarts.

Wanneer medicatiecontrole plaatsvindt in een fase van afgeschaalde zorg, wordt dit beschouwd als een lichte vorm van jeugdhulp. Dit is alleen aan de orde wanneer er geen (GGZ-)behandeling meer plaatsvindt bij een specialistische of hoogspecialistische jeugdhulpaanbieder. Als er wel sprake is van behandeling bij een specialistische of hoogspecialistische aanbieder, wordt verwacht dat de behandelend aanbieder ook de medicatiecontrole uitvoert, zodat de behandeling en het medicatiegebruik integraal en in onderlinge samenhang worden vormgegeven.